

INFORMACE O ČINNOSTI FINANČNÍ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY

ZA ROK 2021

O B S A H

1. Úvod.....	3
2. Daňové řízení	5
3. Daňové nedoplatky	43
4. Zajištění a vymáhání nedoplatků	45
5. Kontrolní činnost.....	51
6. Mezinárodní spolupráce a mezinárodní zdaňování.....	60
7. Výkon dalších kompetencí	66
8. Informační technologie	71
9. Personalistika	79
10. Hospodaření.....	89
11. Interní audit a kontrolní činnost.....	98
12. Oblast bezpečnosti.....	103
13. Vztahy s veřejností	105
14. Závěr	109
SEZNAM ZKRATEK	111

1. Úvod

Základní agendu FS tvoří správa daní, ale zároveň vykonává široké spektrum dalších agend. Je tvořena soustavou orgánů FS, které jsou podřízeny MF. Orgány FS tvoří Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady. V rámci působnosti FÚ v jednotlivých krajích jsou zřizována územní pracoviště.

Také v průběhu roku 2021 byla činnost FS poznamenána důsledky mimořádných opatření přijatých ke zmírnění dopadů pandemie COVID-19. Na protipandemická opatření, novou legislativu a judikaturu soudů musela FS pružně reagovat v oblasti metodické, kontrolní i komunikační, v neposlední řadě také v souvislosti s vyplácením kompenzačního bonusu. Bylo nutné rovněž zajistit promítnutí těchto změn do ADIS.

V oblasti DPFO podávajících daňové přiznání v roce 2021 ve vazbě na fiskální efekt pokračovala FS nadále v kontrolních akcích (např. prokazování původu majetku, ověřování správnosti údajů v rámci přiznání DPFO). Došlo rovněž k realizaci projektu MOJE daně s cílem zjednodušit správu daní a zajistit ucelený přehled o daňové historii poplatníka. Dále proběhla další etapa modernizace portálu FS, která uživatelům umožňuje snazší orientaci a poskytuje možnost vyplňování tiskopisů prostřednictvím webových aplikací.

Za oblast DPFO ze závislé činnosti byly realizovány další dílčí úpravy v ADIS a řešeny metodické problémy související s novelami ZDP, např. stravenkový paušál, zrušení superhrubé mzdy a další. Nezbytné úpravy se promítly i v rámci aktualizace tiskopisů. Bylo rovněž nutné reagovat na aktuální vývoj epidemiologické situace a s ní související krizová opatření, v důsledku kterých došlo k přijetí zákona č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 pro rok 2021 (ZKB 1), a zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (ZKB 2), který do jisté míry navazoval na právní úpravu kompenzačního bonusu poskytovaného v roce 2020. V závěru roku 2021 byly zahájeny práce na webových aplikacích tiskopisů týkajících se závislé činnosti. Zásadně byla v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu ovlivněna oblast evidence tržeb. Byl upraven odklad výkonu evidenční povinnosti pro všechny poplatníky až do konce roku 2022. Systém evidence tržeb však zůstal plně funkční i po dobu, po kterou poplatníci neměli povinnost tržby evidovat, a poplatníci tak evidovali tržby na dobrovolné bázi.

V průběhu roku 2021 byla na úseku DPPO v návaznosti na zakotvení legislativní úpravy v zákoně o účetnictví realizována zbývající část projektu zveřejňování účetních závěrek – úpravy ADIS a EPO. Zároveň byly zpracovány metodické materiály navazující na přijaté legislativní změny v ZDP a v dalších právních předpisech s dopadem do oblasti zdaňování příjmů právnických osob a účetnictví. Průběžně pokračovala aktivní spolupráce s MF při přípravě nového zákona o účetnictví a implementaci Mezinárodních účetních standardů. Dále byly vypracovány podklady pro aktualizaci tiskopisů daňových tvrzení, automatickou výměnu informací v oblasti mezinárodní spolupráce a současně také docházelo k aktualizaci

programových úloh ADIS. V neposlední řadě byla vypracována metodická stanoviska či postupy pro správce daně zohledňující aktuální judikaturu, zejména NSS, a to např. v oblasti řetězení ztrát, esenciálních nákladů v rámci stanovení daně podle pomůcek či odpočtu na podporu výzkumu a vývoje.

Pandemie COVID-19 i nadále ovlivňovala personální situaci OFS. Zejména v první polovině roku 2021 komplikovala realizaci a průběh výběrových řízení na obsazení uvolněných systemizovaných míst, a zároveň si vyžádala opakovaná personální oslabení v důsledku nařízení izolace či karantény zaměstnancům, případně čerpání ošetřování člena rodiny z důvodu celkového nebo částečného uzavření škol a školských zařízení. Rokem 2021 také začalo postupné snižování počtu systemizovaných míst v souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí.

2. Daňové řízení

2.1 Vývoj daňových příjmů

V roce 2021 došlo k meziročnímu růstu hodnoty celkových výnosů FS a v porovnání s dlouhodobě stabilním a trvale rostoucím trendem, který se ve vývoji hodnoty celkových výnosů FS projevoval v několika předchozích letech a který s pozitivními meziročními přírůstky trval až do roku 2019, došlo v porovnání s rokem 2020 opět k meziročnímu zvýšení celkové hodnoty výnosů FS o 15 238,7 mil. Kč, představující meziroční růst o 1,8 %.

V roce 2020 došlo v porovnání s rokem 2019 k meziročnímu snížení celkové hodnoty výnosů FS o 56 215,3 mil. Kč, které představovalo meziroční pokles o 6,2%.

Vývoj celkových výnosů FS v roce 2021 souvisel s vývojem ekonomiky ČR, která byla i nadále obdobně jako v roce 2020 ovlivněna dopady pandemie COVID-19.

Tabulka č. 1: Základní údaje o daňové povinnosti a hodnotách inkasa na vybraných druzích daní a dalších příjmů

k 31. 12. 2021 v mil. Kč

Druh příjmu	Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl	Výtěžnost (%)
	sl. 1	sl. 2	sl. 2 – sl. 1	sl. 2 / sl. 1
DPH – daňová povinnost	810 949,0	811 401,0		
DPH – nadměrný odpočet a vrácení daně	-349 539,6	-348 136,0		
DPH celkem	461 409,3	463 265,0	1 855,7	100,4
Spotřební daně	-3,6	0,1	3,7	*
Daň z příjmů PO z příznání	209 059,7	195 964,1	-13 095,6	93,7
Daň z příjmů FO z příznání	11 110,0	9 629,3	-1 480,7	86,7
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	143 216,7	138 466,0	-4 750,7	96,7
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	28 582,4	29 121,4	539,0	101,9
Daň z nemovitých věcí	11 885,6	11 835,7	-49,9	99,6
Daň z nabytí nemovitých věcí	294,6	-71,1	-365,7	*
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	-41,9	16,0	58,0	*
Daň silniční	5 738,6	5 429,0	-309,6	94,6
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	1 982,0	2 104,4	122,5	106,2
Daň z hazardu celkem	11 419,2	11 039,2	-380,0	96,7
Příslušenství daní	-2 779,3	-2 474,0	305,2	89,0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 978,0	1 645,9	-332,1	83,2
CELKEM	883 851,4	865 971,0	-17880,4	98,0

* Výtěžnost nelze stanovit, neboť hodnota daňové povinnosti byla záporná.

V roce 2021 dosáhla celková hodnota výnosů FS na vybraných druzích daní a dalších příjmech celkové hodnoty 865 971,0 mil. Kč. V meziročním srovnání výnosů za vybrané druhy daňových příjmů a dalších příjmů došlo v roce 2021 k nejvyššímu absolutnímu zvýšení hodnoty inkasa

na DPPO z přiznání o 39 966,3 mil. Kč (tj. k meziročnímu růstu o 25,6 %), dále na DPFO z přiznání o 3 894,0 mil. Kč (tj. k meziročnímu růstu o 67,9 %) a na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby o 3 512,8 mil. Kč (tj. k meziročnímu růstu o 13,7 %). Současně v meziročním srovnání výnosů za vybrané druhy daňových příjmů a dalších příjmů došlo v roce 2021 k nejvyššímu absolutnímu snížení hodnoty inkasa na DPFO ze závislé činnosti o 66 463,5 mil. Kč (tj. k meziročnímu poklesu o 32,4 %).

V roce 2021 se významným procentuálním podílem na celkové hodnotě výnosů FS podílela především DPH dosahující podílu ve výši 53,5 %, dále DPPO z přiznání dosahující podílu ve výši 22,6 % a rovněž DPFO ze závislé činnosti dosahující podílu ve výši 16,0 %. V roce 2021 se souhrn uvedených procentuálních podílů za významné druhy daňových příjmů podílel na celkové hodnotě výnosů FS procentem dosahujícím celkové výše 92,1 %.

2.1.1 Daň z přidané hodnoty

Tato daň patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Výběr DPH je prováděn prostřednictvím finančních úřadů a celních úřadů. FÚ vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně FÚ.

V úrovni veřejných rozpočtů bylo za rok 2021 na DPH vybráno 463,68 mld. Kč (z toho 463,27 mld. Kč FÚ, 0,41 mld. Kč celními úřady). Tím došlo k meziročnímu nárůstu o 37,23 mld. Kč (8,7 %). Podíl inkasa DPH na celkových daňových příjmech vybíraných FÚ vzrostl ze 48,7 % v 2020 na 53,2 % za rok 2021.

Pro rok 2021 došlo na DPH ke změně rozpočtového určení. V roce 2021 připadá z celostátního výnosu DPH 64,38 % státnímu rozpočtu, 25,84 % obcím a 9,78 % krajům, tzn. snížení podílu státního rozpočtu o 3,12 procentních bodů ve prospěch obcí a krajů. Tato změna je důvodem odlišného poměrného zvýšení mezi celkovým výnosem a příjmy státního rozpočtu.

Příjmem státního rozpočtu z uvedeného celkového inkasa je tedy částka 298,52 mld. Kč. Znamená to, že příjmy státního rozpočtu z DPH meziročně vzrostly o 3,7 %, (o 10,66 mld. Kč absolutně), rozpočtem stanovená částka 287,90 mld. Kč byla naplněna na 103,7 %. Nižší pololetní úroveň plnění rozpočtu (45,8 %) byla pozitivnějším vývojem druhého pololetí vyrovnána.

Přírůstek inkasa byl zajištěn podobným poměrným navýšením jak úrovně vlastní daňové povinnosti (68,4 mld. Kč), tak i hodnoty nadměrných odpočtů (31,4 mld. Kč).

Hodnota vratek DPH osobám neusazeným v tuzemsku (osobám registrovaným k dani v jiném členském státě podle § 82a a zahraničním osobám povinným k dani podle § 83 ZDPH) za rok 2021 dosáhla částky 3 mld. Kč, čímž došlo ke snížení této hodnoty meziročně o 0,5 mld. Kč. Vratky podle § 80 (osobám požívajícím výsad a imunit), § 81 (v rámci zahraniční pomoci),

§ 85 (osobám se zdravotním postižením) a podle § 86 ZDPH (ozbrojeným silám cizích států) dosáhly souhrnně částky 301 mil. Kč proti 283 mil. Kč v předchozím roce.

Ve zvláštním režimu jednoho správního místa bylo vybráno 2 115 mil. Kč proti 1 940 mil. Kč v roce 2020.

Inkaso DPH bylo zejména začátkem roku výrazně ovlivněno přetrvávajícím poklesem celkové ekonomické aktivity souvisejícím s vládními protiepidemiologickými opatřeními, státním rozpočtem financovanými opatřeními státu zaměřenými na pomoc podnikatelům a na celkové oživení ekonomiky. Projevují se související daňové úlevy, pravděpodobně v největší míře negativně na inkaso daně dopadá posečkaní a splátkování daně, dále prominutí daně u respirátorů, testů, vakcín apod. Negativní efekt má také snižování sazeb daně. Druhá snížená sazba se od května nebo července 2020 vztahuje na stravovací služby a další služby a zboží. Nezanedbatelné jsou další daňové úlevy související s mimořádnými událostmi. Kromě úlev na příslušenství daně došlo také k prominutí daně z pohonných hmot dodaných v souvislosti s odstraňováním následků větrné smršťe na postižených územích (Správa státních hmotných rezerv) a také prominutí daně za dodání elektřiny a plynu za období listopad a prosinec.

Pozitivní dopad na inkaso má počínající oživení ekonomiky, zvýšená spotřeba domácností, umožněná nižším daňovým zatížením fyzických osob a také celkový růst cen.

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPH celkem

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	692 244,4	732 306,3	766 082,1	742 978,7	811 401,0	109,2	68 422,3
Předepsáno	679 565,9	721 216,6	756 570,9	749 024,3	810 949,0	108,3	61 924,7
Výtěžnost (%)	101,9	101,5	101,3	99,2	100,1		
Nadměrný odpočet	-310 809,6	-319 293,8	-334 771,0	-316 781,0	-348 136,0	109,9	-31 355,0
CELKEM	381 434,8	413 012,6	431 311,1	426 197,7	463 265,0	108,7	37 067,3

Tabulka č. 2a: Vývoj inkasa na DPH celkem dle FÚ

v mil. Kč

Finanční úřad	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Specializovaný FÚ	174 421,1	167 778,5	188 364,6	112,3	20 586,1
FÚ pro hlavní město Prahu	128 561,8	121 675,6	133 220,9	109,5	11 545,3
FÚ pro Středočeský kraj	28 804,1	27 850,5	29 091,8	104,5	1 241,3
FÚ pro Jihočeský kraj	9 619,6	9 313,4	9 276,9	99,6	-36,5
FÚ pro Plzeňský kraj	7 424,4	7 024,0	7 369,1	104,9	345,1
FÚ pro Karlovarský kraj	1 922,0	1 888,2	1 793,3	95,0	-94,9
FÚ pro Ústecký kraj	7 393,9	7 091,6	7 302,2	103,0	210,7
FÚ pro Liberecký kraj	5 762,7	5 637,4	5 808,5	103,0	171,1
FÚ pro Královéhradecký kraj	12 977,5	12 357,8	9 620,2	77,8	-2 737,6
FÚ pro Pardubický kraj	8 979,3	8 262,6	8 689,8	105,2	427,1
FÚ pro Kraj Vysočina	6 549,5	6 973,2	7 965,0	114,2	991,8
FÚ pro Jihomoravský kraj	30 265,6	29 895,4	32 688,8	109,3	2 793,4
FÚ pro Olomoucký kraj	8 789,9	8 966,8	9 490,8	105,8	524,1
FÚ pro Moravskoslezský kraj	-9 678,6	1 920,7	2 555,7	133,1	634,9
FÚ pro Zlínský kraj	9 518,3	9 562,2	10 027,6	104,9	465,4
CELKEM	431 311,1	426 197,7	463 265,0	108,7	37 067,3

Největší meziroční nárůst v absolutním vyjádření byl při srovnání inkasa jednotlivých finančních úřadů zaznamenán na Specializovaném FÚ a FÚ pro hlavní město Prahu. Poměrně významný je také nárůst na FÚ pro Jihomoravský kraj. Nepatrný pokles vykazuje FÚ pro Jihočeský kraj a FÚ pro Karlovarský kraj. K poměrně významnému poklesu na FÚ pro Královéhradecký kraj došlo v důsledku změny místní příslušnosti tří významných daňových subjektů.

Na hodnotách FÚ pro Moravskoslezský kraj se projevuje místní příslušnosti osob povinných k dani, které nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu. Za současné situace je vývoj na tomto FÚ z hlediska inkasa pozitivní, protože s celkovým poklesem ekonomické aktivity souvisí významné omezení mezinárodního obchodu, a tedy pokles úrovně nadměrných odpočtů neusazených osob orientovaných svou produkcí zejména na zahraničí.

Tabulka č. 3: Vývoj daně přiznané a vyměřené na DPH celkem

v mil. Kč

Daň přiznaná a vyměřená	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřenou daní	10 925,8	8 100,4	6 647,6	4 715,6	3 490,9	74,0	-1 224,7
Doměřeno dle dodatečného DAP	1 783,9	3 684,2	3 339,3	1 154,2	1 404,2	121,7	250,1
Doměřeno z kontroly	6 013,8	6 177,2	6 308,5	4 748,7	3 959,8	83,4	-788,9
CELKEM	18 723,5	17 961,8	16 295,4	10 618,5	8 854,9	83,4	-1 763,6

Hodnoty účetního stavu zaevidovaných předpisů.

2.1.2 Daň z příjmů právnických osob z přiznání

Celkový celostátní výnos DPPO za rok 2021 dosáhl 200 565 mil. Kč, tj. 154,1 % rozpočtu, při meziročním nárůstu o 40 014,6 mil. Kč (o 24,9 %).

Z uvedeného meziročního srovnání vyplývá příznivý vývoj inkasa DPPO. Lze důvodně předpokládat, že meziroční nárůst celkového objemu inkasa DPPO v roce 2021 o 40 014,6 mil. Kč, z toho u DPPO z přiznání (DP 770) o 39 966,3 mil. Kč a DPPO vybíraná srážkou (DP 771) o 48,3 mil. Kč, souvisel s vývojem ekonomiky a opatřeními, která byla přijata v roce 2020 a projevila se při meziročním srovnání inkasa s rokem 2021 (opatření s ohledem na potřebu zabránit šíření nákazy COVID-19).

Tabulka č. 4: Vývoj inkasa DPPO z přiznání

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	161 803,0	166 130,9	175 648,7	155 997,8	195 964,1	125,6	39 966,3
Předepsáno	161 141,5	162 756,1	172 924,8	142 350,8	209 059,7	146,9	66 709,0
Výtěžnost (%)	100,4	102,1	101,6	109,6	93,7		

Faktory ovlivňující meziroční vývoj inkasa DPPO z přiznání (DP 770) z evidence daní (EDA)

Úhrnná částka předpisů DPPO na debetních stranách ODÚ za rok 2021 meziročně vzrostla o 66 709,0 mil. Kč (z 142 350,7 mil. Kč na 209 059,7 mil. Kč). Podíl na tomto stavu představuje především meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 41 357,1 mil. Kč (ZS/PU 10/7, z 118 039,2 mil. Kč na 159 396,3 mil. Kč). Přičemž objem vyrovnání daně na základě podaných přiznání se meziročně snížil o 5 035,0 mil. Kč (ZS/PU 50/7 z 180 536,4 mil. Kč na 175 501,4 mil. Kč).

Objem doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně se zvýšil o 461,3 mil. Kč (ZS/PU 20/6, a to z 631,1 mil. Kč na 1 092,4 mil. Kč), předpis doměrku na nižší daňovou povinnost na základě dodatečného přiznání daňového subjektu se změnil o 2 132,0 mil. Kč (ZS/PU 20/7 z -323,0 mil. Kč na -2 455,0 mil. Kč).

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa DPPO z přiznání v roce 2021 o 39 966,3 mil. Kč (z 155 997,8 mil. Kč na 195 964,1 mil. Kč) nejvýrazněji projevil meziroční nárůst objemu plateb na daň o 35 565,3 mil. Kč (z 183 824,8 mil. Kč na 219 390,1 mil. Kč), a to při meziročním snížení úhrnu tzv. „vratek“ o 4 362,7 mil. Kč (z -25 787,7 mil. Kč na -21 425,0 mil. Kč). Celková částka DPPO vyměřené z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2020, splatná v roce 2021, dosáhla 173 989,7 mil. Kč, oproti částce 174 585,8 mil. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2019, splatné v roce 2020 (pokles o 596,1 mil. Kč).

Tabulka č. 5: Důvody změn vyměřené DPPO z přiznání v porovnávaných zdaňovacích obdobích

v mld. Kč

Důvody změn vyměřené DPPO	Vliv změn na daň vyměřenou*) za předchozí ZO
Pokles celorepublikového úhrnu účetních zisků (po úpravě o metodické vlivy) o 77,00 mld. Kč	-14,63
Pokles odečtu daňových ztrát o 11,91 mld. Kč	2,26
Pokles objemu snížení základu daně u neziskových poplatníků o 0,02 mld. Kč	0,07
Nárůst bezúplatných plnění poskytnutých na zákonné účely o 0,34 mld. Kč	-0,06
Pokles uplatněných slev na dani	0,48
Pokles zápočtů daně zaplacené v zahraničí	0,32

^{*)} Pramen: ADIS-DPP (Intranet FS - Sestavy - Sumární sestavy typu saldo).

Částka vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2020 se projevila při vyrovnání splatné DPPO za uvedená zdaňovací období v roce 2021 a následně ovlivnila výši záloh splatných ve zbývajících částech roku 2021. Vlivy změn jsou každoročně hodnoceny ke srovnatelnému datu předchozího období.

K nejvýraznějšímu nárůstu celorepublikově přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2019 došlo v oblasti pojištění, zajištění a penzijního financování, kromě povinného sociálního zabezpečení (4 784 mil. Kč), velkoobchodě, kromě motorových vozidel (2 296 mil. Kč), zdravotní péči (1 894 mil. Kč), maloobchodě, kromě motorových vozidel (867 mil. Kč).

Naproti tomu celorepublikově k meziročnímu poklesu přiznané daně DPPO vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2019 došlo mj. ve výrobě motorových vozidel kromě motocyklů, přívěsů a návěsů (-5 783 mil. Kč), finančním zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (-1 261 mil. Kč), skladování a vedlejší činnosti v dopravě

(-819 mil. Kč), výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (- 766 mil. Kč).

K meziročnímu srovnání vývoje celostátního výnosu DPPO z příznání (DP 770) je nutné uvést, že uvedené údaje byly i v roce 2021 ovlivněny zejména zásadními faktory, které vyplynuly ze zhoršené epidemiologické situace a z opatření vyvolanými potřebou zabránit šíření nákazy COVID - 19:

a) Výše schváleného rozpočtu omezením daňových příjmů

Výše parametrů rozpočtu byla stanovena s opatrností vzhledem k situaci v roce 2020, tato skutečnost měla dopad i na výši schváleného rozpočtu DPPO na rok 2021. Plnění státního rozpočtu dosáhlo za rok 2021 výše 154,1 %.

b) Vliv Rozhodnutí Ministerstva financí

Pro meziroční srovnání je nutné vzít v úvahu, že v prvním pololetí roku 2020 daňové subjekty nebyly zatíženy platbou zálohy na daň k 15. 6. 2020 (došlo ve stanoveném rozsahu k hromadnému prominutí příslušenství daně a zálohy na daň č.j.: MF-7633/2020/3901-2).

Dále v 1. pololetí roku 2020 daňové subjekty nehradily své daňové povinnosti, a to v důsledku rozhodnutí č.j.: MF-15195/2020/3901-4, na základě kterého došlo k prominutí pokuty za opožděné tvrzení daně a úroku z prodlení v případě, že byla daňovými subjekty podána daňová příznání k dani z příjmů a daň uhrazena nejpozději do 18. 8. 2020. Z těchto důvodů, tj. neplacení záloh k 15. 6. 2020 a faktického posunu lhůty pro podání daňového příznání do 18. 8. 2020, jsou daňovými subjekty v roce 2021 **hrazeny vyšší** daňové povinnosti (oproti roku 2020).

FÚ v souvislosti s nastalou situací postupovaly vstřícně i při vyřizování individuálních žádostí, kterými byly zálohy sníženy nebo zrušeny v roce 2020, a tato situace rovněž ovlivnila navýšení daňových povinností v roce 2021 (dle § 174 DŘ, dále žádostmi o posečkání a splátkování daňových povinností). Těmto žádostem bylo ze strany finančních úřadů většinou vyhověno.

Oproti roku 2020 bylo inkaso DPPO z příznání v r. 2021 pozitivně ovlivněno razantním snížením žádostí o změnu výše záloh a absencí generálních pardonů.

c) Zákon č. 364/2019 Sb., kterým došlo ke změně podmínek tvorby a daňové uznatelnosti technických rezerv u pojišťoven a zajišťoven

S účinností od 1. 1. 2020 se tvorba technických rezerv v pojišťovnictví řídí podle směrnice Solvency II. Od tohoto data nejsou za daňově účinný náklad považovány technické rezervy vytvořené dle účetních předpisů Rozdíl mezi výší rezerv vyčíslených v účetnictví a podle citované směrnice je předmětem zdanění. Tato úprava se projevila v inkasu DPPO za sledované období nárůstem.

d) Přejícné ustanovení Čl. III bod 3 zákona č. 299/2020 Sb.

Toto ustanovení umožnilo poplatníkům daně z příjmů právnických osob dle § 34 odst. 1 ZDP uplatnit, odečet daňové ztráty, a to ztráty z předchozích let, tak i formou řádného/dodatečného daňového přiznání „očekávanou“ daňovou ztrátu za zdaňovací období, které skončilo ode dne 30. 6. 2020, a to až do výše 30 mil. Kč.

e) Novela DŘ provedená zákonem č. 283/2020 Sb.

S účinností od 1. 1. 2021 se ve výsledcích kontrolní činnosti odrazil i dopad novelizovaných znění § 145 a § 145a DŘ, podle kterých k doměření daně z moci úřední dochází také v případech, kdy daňový subjekt podá dodatečné daňové přiznání po lhůtě stanovené ve výzvě k jeho podání, tzn. v případě nepřípustně podaných dodatečných daňových přiznání.

Ve vývoji poklesu „vratek“ na DPPO v roce 2021 lze vysledovat, že byl rovněž způsoben prominutím záloh splatných k 15. 6. 2020, 15. 10. 2020 a 15. 12. 2020 na základě výše uvedeného rozhodnutí ministryně, a po podání daňového přiznání daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2020 pak nevznikaly vysoké přeplatky ze záloh.

Je možné konstatovat, že na meziroční nárůst inkasa DPPO z přiznání mají mimo jiné přetrvávající vliv vládní opatření ke zmírnění dopadů pandemie COVID-19. Nejvýznamnější faktory nárůstu v souvislosti s pandemií jsou snížení počtu žádostí o změnu výše záloh a absence generálních pardonů (viz výše), dále se u řady subjektů projeví i „pozitivní“ dopady pandemie COVID-19: dokázaly se přizpůsobit nové situaci, došlo ke zvýšení inkasa u subjektů prodávajících své zboží koncovým zákazníkům zejména formou internetového prodeje, tyto obchody nebyly omezovány ze strany vládních nařízení, maloobchod s farmaceutickými přípravky zaznamenal rovněž nárůst tržeb a s tím související nárůst inkasa.

Dalšími faktory, které působily na výši inkasa, byl útlum výroby v automobilovém průmyslu, který má dopad i na daňové subjekty vyrábějící součásti pro výrobu, růst cen vstupních surovin, energií, osobních nákladů a nákladů na realizaci výzkumu a vývoje. Projevil se vliv cen ropy v petrochemickém a strojírenském průmyslu. U daňových subjektů provozujících loterie a sázkové hry byl pokles inkasa způsoben, kromě vládních opatření, kdy byly uzavřeny provozovny, opakovanými fúze, resp. zánikem některých subjektů vlivem zpřísnění podmínek pro provoz hazardních her, jejichž platnost nastala již v minulých obdobích.

U finančních institucí (které jsou spravovány SFÚ) se meziroční změna inkasa projeví poklesem daňové povinnosti u bank a stavebních spořitelen v souvislosti s poklesem výsledku hospodaření roku 2020 ve spojení s celosvětovou pandemií. Jedná se o pokles čistých úrokových výnosů z důvodu snížení sazeb ČNB, zvýšení nákladů na riziko z důvodu zhoršující se situace úvěrových klientů ve formě tvorby daňových opravných položek, moratorium na splátky úvěrů (pokles zdanitelných příjmů), snížení výnosů z poplatků a provizí.

Jednotlivé finanční úřady uvádějí příčiny změny výše inkasa DPPO z přiznání z dostupných údajů a především specifikují důvody s ohledem na rozdílné ekonomické vlivy v regionu. Inkaso

je úzce spjato s ekonomickou situací a podnikatelským prostředím, ve vazbě na změny v jednotlivých oblastech každoročně dochází k větším či menším výkyvům ve výši výsledku hospodaření, a tudíž i výši inkasa. Pro úplnost: u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z příznání došlo v roce 2021 v porovnání s rokem 2020 k nárůstu celkového objemu inkasa o 2 108 mil. Kč (z 57 369 mil. Kč na 59 477 mil. Kč).

Současně se ale meziročně snížil jejich podíl na celkovém objemu inkasa DPPO z příznání z 36,7 % na 30,3 %. Přitom u prvních dvaceti poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z příznání byl zaznamenán meziroční pokles o 2 477 mil. Kč (z 32 959 mil. Kč na 30 482 mil. Kč). Na tomto podílu se projevila výše daňové povinnosti u jednotlivých daňových subjektů, které za zdaňovací období roku 2020 vykázaly nižší daňovou povinnost DPPO oproti roku 2019, a tím došlo i ke snížení zálohové povinnosti v roce 2021.

Zároveň byl zaznamenán meziroční nárůst předpisu objemu doměrků z daňových kontrol. V roce 2021 byla situace v oblasti kontrolní činnosti ovlivněna zásadně epidemiologickou situací v souvislosti s šířením COVID-19, procesní úkony v rámci probíhajících daňových kontrol, včetně ukončování daňových kontrol byly realizovány ve smyslu interních opatření ve FS, a proto nelze vysledovat v tomto období výrazný vliv doměrků na inkaso DPPO (inkaso na základě doměrků nekopíruje doměrky z kontrol v jednotlivých letech, protože k inkasu doměrku dochází až po nabytí právní moci dodatečných platebních výměrů).

Tabulka č. 6: Vývoj inkasa na DPPO z příznání dle FÚ

v mil. Kč

Finanční úřad	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Specializovaný FÚ	75 189,0	89 349,0	118,8	14 160,0
FÚ pro hlavní město Prahu	31 762,1	39 328,2	123,8	7 566,1
FÚ pro Středočeský kraj	7 279,6	9 226,0	126,7	1 946,4
FÚ pro Jihočeský kraj	3 411,0	4 434,9	130,0	1 023,9
FÚ pro Plzeňský kraj	3 405,6	4 720,3	138,6	1 314,7
FÚ pro Karlovarský kraj	794,7	1 182,9	148,9	388,2
FÚ pro Ústecký kraj	2 725,0	3 887,2	142,7	1 162,2
FÚ pro Liberecký kraj	1 916,8	2 769,8	144,5	853,0
FÚ pro Královéhradecký kraj	3 072,4	3 845,4	125,2	773,0
FÚ pro Pardubický kraj	2 614,6	3 610,9	138,1	996,3
FÚ pro Kraj Vysočina	2 671,1	4 081,7	152,8	1 410,6
FÚ pro Jihomoravský kraj	9 321,4	12 929,5	138,7	3 608,1
FÚ pro Olomoucký kraj	3 241,2	4 446,6	137,2	1 205,5
FÚ pro Moravskoslezský kraj	5 207,9	7 659,6	147,1	2 451,6
FÚ pro Zlínský kraj	3 385,3	4 491,9	132,7	1 106,5
CELKEM	155 997,8	195 964,1	125,6	39 966,3

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob z příznání

Tabulka č. 7 zobrazuje vývoj inkasa DPFO z příznání v letech 2017 až 2021. Inkaso DPFO placené poplatníky dosáhlo za rok 2021 částky 9 552,9 mil. Kč. Meziroční nárůst inkasa u DPFO placené poplatníky tak činil 3 817,6 mil. Kč. Na této dani docházelo od roku 2016 k růstu inkasa s výjimkou zdaňovacího období 2020. V průběhu roku 2021 došlo rovněž k nárůstu inkasa, a to i přes opatření přijatá v souvislosti s onemocněním COVID-19, např. plošné prominutí červnové zálohy na daň z příjmů fyzických osob v roce 2020, které snížilo srovnávací základnu v roce 2020 a část zrušené a neuhrazené červnové zálohy byla doplacena v roce 2021 ve vyrovnání daně, kdy institut zpětného uplatnění daňové ztráty nebyl v průběhu roku 2021 poplatníky téměř využit. S účinností od 1. 1. 2021 byl zaveden nový institut paušální daně. Inkaso na této dani je sledováno na samostatném druhu příjmu 206.

Na výši inkasa DPFO placené poplatníky v roce 2021 měly pozitivní vliv následující faktory:

- Pokračující vliv solidárního zvýšení daně.
- Pokračující vliv omezení výše tzv. výdajových paušálů (výdajů stanovených % z příjmů) pro poplatníky mající příjmy podle § 7 odst. 7 písm. c) a d) ZDP a následné omezení výdajových paušálů i pro poplatníky mající příjmy podle § 7 odst. 7 písm. a) a b) ZDP.
- Pokračující vliv omezení pro uplatnění nároku na daňový bonus dle § 35c odst. 4 ZDP. Od zdaňovacího období 2018 může poplatník uplatnit daňový bonus, pokud měl ve zdaňovacím období příjem podle § 6 anebo § 7 ZDP alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. již nejsou zohledňovány příjmy z § 8 a § 9 ZDP.
- Pokračující vliv povinnosti pro plátce DPH podávat kontrolní hlášení (od 1. 1. 2016).

Naopak negativně na výši inkasa DPFO placené poplatníky působily následující faktory:

- Vyrovnání daně na základě daňových příznání podaných poplatníky pouze s příjmy ze závislé činnosti; zálohy na daň u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO placené plátci, případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO placené poplatníky.
- Pokračující vliv zvýšení daňového zvýhodnění na první vyživované dítě, které je účinné již od roku 2018 (zvýšení z částky 13 404 Kč na částku 15 204 Kč).
- Další zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení (zvýšení z částky 13 350 Kč na částku 14 600 Kč pro zdaňovací období 2020), který si mohli poplatníci uplatnit v příznání k DPFO za zdaňovací období roku 2020, tj. v roce 2021.
- Pokračující vliv zvýšení maximálních částek, které lze uplatnit formou nezdanitelných částí základu daně, např. příspěvek na doplňkové penzijní spoření, resp. penzijní připojištění se státním příspěvkem až do výše 24 000 Kč (do zdaňovacího období 2016 limit 12 000 Kč), odpočet pojistného na soukromé životní pojištění až do výše 24 000 Kč (do zdaňovacího období 2016 limit 12 000 Kč).
- Navrácení možnosti uplatnit slevu na manžela a daňové zvýhodnění na vyživované děti v případě uplatnění paušálních výdajů, jejichž maximální výše (zastropování) byla nově

pro zdaňovací období 2018 stanovena, a to v poloviční výši oproti např. zdaňovacímu období 2016.

- Pozastavení evidence tržeb v souvislosti s COVID-19 pro všechny podnikatele, a to od 27. 3. 2020 s předpokladem do 31. 12. 2022 (podnikatelé, kteří měli povinnost začít evidovat tržby od 1. 5. 2020, ani s evidencí tržeb nezačali).

Tabulka č. 7: Vývoj inkasa DPFO z příznání

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	7 616,8	7 841,1	9 893,0	5 735,3	9 629,3	167,9	3 894,0
z toho DPFO z příznání				5 735,3	9 552,9	166,6	3 817,6
z toho PD					76,4		76,4
Předepsáno	6 475,2	7 294,3	9 528,7	4 158,5	11 110,0	267,2	6 951,5
z toho DPFO z příznání				4 158,5	11 033,6	265,3	6 875,2
z toho PD					76,4		76,4
Výtěžnost (%)	117,6	107,5	103,8	137,9	86,7		

„PD“ je paušální daň z příjmů FO

Tabulka č. 8 zobrazuje vývoj počtu vyměřených příznání k DPFO v letech 2016 až 2020. Oproti zdaňovacímu období 2019 došlo k dalšímu poklesu vyměřených daňových příznání. Lze predikovat, že jedním z hlavních důvodů poklesu počtu vyměřených příznání za zdaňovací období 2020 mohou být důsledky přijatých opatření v rámci pandemie nemoci COVID-19, kdy možnou příčinou poklesu mohla být skutečnost, že nedošlo k opětovnému návratu nerezidentů do republiky v rámci pracovního pobytu, příp. v nižší míře OSVČ přerušily podnikání a případně uzavřely některý z pracovněprávních vztahů.

Tabulka č. 8: Vývoj počtu vyměřených příznání

Zdaňovací období	2016	2017	2018	2019	2020	Index (%) 20/19	Rozdíl 20-19
Počet vyměřených příznání k DPFO	2 191 400	2 242 131	2 278 224	2 275 219	2 261 835	99,4	-13 384

Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu a daňového zvýhodnění za ZO 2016-2020 zobrazuje **Tabulka č. 9 a č. 10**.

Vzhledem ke zvýšenému objemu čerpaného bonusu lze předpokládat, že přes pokračující zvyšování slevy na dani za umístění dítěte v předškolním zařízení dle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP a částek daňového zvýhodnění dle § 35c ZDP, došlo ke zvýšení počtu poplatníků, kteří splnili podmínky pro příznání nároku na daňový bonus dle § 35c odst. 4 ZDP (možnost uplatnění daňového bonusu je možné pouze pokud měl poplatník příjem podle § 6 anebo § 7 ZDP alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. již nejsou zohledňovány příjmy z § 8 a § 9

ZDP). Rovněž je možné vzít v úvahu, že na daňový bonus dosáhly OSVČ z důvodu nižších příjmů jako důsledek pandemické situace a zavedených opatření.

Na objem čerpaného daňového zvýhodnění má vliv pokračující zákonné opatření, podle kterého může daňové zvýhodnění uplatnit pouze daňový rezident členského státu EU nebo EHP, za současného splnění podmínky, že úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR (§ 22 ZDP) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6 ZDP, jsou od daně osvobozeny podle § 4, § 6 nebo § 10 ZDP, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí je poplatník (nerezident) povinen prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

Tabulka č. 9: Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu

v mld. Kč

Zdaňovací období	2016	2017	2018	2019	2020	Index (%) 20/19	Rozdíl 20-19
Daňový bonus dle přiznání k DPFO	4,263	4,784	4,795	4,755	5,038	106,0	0,283

Tabulka č. 10: Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění

v mil. Kč

Zdaňovací období	2016	2017	2018	2019	2020	Index (%) 20/19	Rozdíl 20-19
Daňové zvýhodnění dle přiznání k DPFO	14 508,8	16 400,6	17 967,8	18 265,9	18 438,2	100,9	172,3

Zdrojem dat Tabulky č. 8, č. 9 a č. 10 byla vyměřená daňová přiznání k DPFO z databázi jednotlivých FÚ ke dni 12. 11. 2021.

2.1.4 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kde je vybírána zálohová daň, došlo v porovnání s minulým obdobím k poklesu inkasa, viz **Tabulka č. 11**.

Ve sledovaném období byla výše inkasa zásadně ovlivněna změnou ve zdaňování příjmů ze závislé činnosti, a to zrušením superhrubé mzdy. Současně došlo ke zvýšení slevy na poplatníka. Vývoj inkasa byl v průběhu roku 2021 ovlivněn i nepříznivou situací ve společnosti v souvislosti s onemocněním COVID-19, a to zejména ekonomickou a zdravotní, jež měla vliv na zaměstnavatele i zaměstnance. Z inkasa této daně byla rovněž vyplácena podpora ve formě kompenzačních bonusů, která je určena pro osoby samostatně výdělečně činné (DPFO z přiznání), společníky malých společností s ručením omezeným a osoby činné na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. V roce 2021 bylo na kompenzačních bonusech vyplaceno celkem 19 179 mil. Kč.

V 1. čtvrtletí 2021 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda (dále jen „průměrná mzda“) na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 35 285 Kč, což je o 1 089 Kč (3,2 %) více než ve stejném období roku 2020.

Ve 2. čtvrtletí 2021 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 38 275 Kč, což je o 3 893 Kč (11,3 %) více než ve stejném období roku 2020.

Ve 3. čtvrtletí 2021 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 37 499 Kč, což je o 2 012 Kč (5,7 %) více než ve stejném období roku 2020.

Ve 4. čtvrtletí 2021 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 40 135 Kč, což je o 1 551 Kč (4,0 %) více než ve stejném období roku 2020.

V roce 2021 bylo na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybráno 157 645 mil. Kč, což je o 71 694,2 mil. Kč méně než v roce 2020. Výplata kompenzačních bonusů vedla k dalšímu snížení (kompenzační bonus ve výši 19 179 mil. Kč) na 138 466 mil. Kč.

V roce 2021 na výši inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti měly pozitivní vliv následující faktory:

- Opětovné zvýšení minimální mzdy, která se zvýšila meziročně z částky 14 600 Kč na částku 15 200 Kč. Zákoník práce vztahuje povinnost dodržení minimální mzdy nejen na pracovní poměry, ale i na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, tj. dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti. Proto v souvislosti s růstem minimální mzdy rostou mzdy, platy i odměny z dohod, tj. příjmy z veškeré závislé činnosti. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr umožňují větší flexibilitu v pracovněprávních vztazích, proto jsou využívány ve stále větší míře i jako možnost přivýdělku ke mzdě plynoucí z hlavního pracovního poměru.
- Ekonomická podpora firem v rámci přijatých vládních opatření např. program na ochranu zaměstnanosti Antivirus.

Naopak negativně na výši inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti působily následující faktory:

- Zásadním faktorem byla změna ve zdaňování příjmů ze závislé činnosti, a to zrušení superhrubé mzdy.
- Zvýšení slevy na poplatníka z částky 24 840 Kč na částku 27 840 Kč.
- Opětovné zvýšení částky slevy na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení pro rok 2020 oproti roku 2019, které je také vyvolané růstem minimální mzdy (z částky 13 350 Kč pro rok 2019 na částku 14 600 Kč pro rok 2020), což se opět projevilo až při ročním zúčtování záloh na daň roku 2020, které je provedeno v roce 2021 a ovlivňuje zejména inkaso za měsíce březen a duben.

Tabulka č. 11: Vývoj inkasa DPFO ze závislé činnosti

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	169 240,8	193 675,6	216 290,1	204 929,5	138 466,0	67,6	-66 463,5
z toho DPFO ze závislé činnosti				229 339,2	157 645,0	68,7	-71 694,1
z toho KB				-24 409,7	-19 179,1	78,6	5 230,6
Předepsáno	168 651,1	193 849,1	217 502,4	198 772,1	143 216,7	72,1	-55 555,4
z toho DPFO ze závislé činnosti				223 431,8	162 161,8	72,6	-61 270,0
z toho KB				-24 659,7	-18 945,2	76,8	5 714,6
Výtěžnost (%)	100,3	99,9	99,4	103,1	96,7		

„KB“ je údaj týkající se kompenzačního bonusu FO.

Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň v letech 2017-2021 ukazuje následující **Tabulka č. 12**. U předepsaných záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v roce 2021 došlo oproti roku 2020 k poklesu o 61 270 mil. Kč. Tento pokles lze přisuzovat nejen zrušení superhrubé mzdy a zvýšení slevy na poplatníka, ale i nepříznivé ekonomické situaci související s onemocněním COVID-19.

Tabulka č. 12: Vývoj objemu úhrnu předepsaných záloh na daň

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Předepsané zálohy	180 078,4	205 155,4	229 246,0	234 390,3	173 653,1	74,1	-60 737,2

Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové přiznání k DPFO za ZO 2016-2020 ukazuje následující **Tabulka č. 13**.

Ve vývoji počtu zaměstnanců, kteří podávají daňové přiznání k DPFO, lze od roku 2018 zaznamenat klesající tendenci. Ani zdaňovací období roku 2020 nebylo výjimkou, kdy v porovnání se zdaňovacím obdobím roku 2019 došlo opět k poklesu, a to o 24 270 zaměstnanců.

Tabulka č. 13: Vývoj počtu daňových příznání s uvedeným dílčím základem dle § 6 ZDP

Zdaňovací období	2016	2017	2018	2019	2020	Index (%) 20/19	Rozdíl 20-19
Počet zaměstnanců, kteří podali příznání	1 413 978	1 472 069	1 504 768	1 494 857	1 470 587	98,4	-24 270

Zdrojem dat Tabulky č. 13 byla vyměřená daňová příznání k DPFO z databázi jednotlivých FÚ ke dni 19. 10. 2021.

2.1.5 Kompenzační bonus

Oblast kompenzačního bonusu byla počátkem roku 2021 ovlivněna ZKB 1, který byl přijat již na podzim 2020. Jeho cílem bylo zmírnit dopady událostí související se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 u osob samostatně výdělečně činných, společníků společnosti s ručením omezeným a osob vykonávajících práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr, jejichž činnost byla opatřeními orgánů státní správy omezena či zakázána. Pro každý z těchto titulů byla stanovena zákonná kritéria, jejichž splněním došlo ke vzniku nároku na kompenzační bonus, který činil 500 Kč za kalendářní den. Podpora ve formě kompenzačního bonusu byla v roce 2021 poskytována v rámci pátého bonusového období (od 25. 12. 2020 do 23. 1. 2021) a šestého bonusového období (od 24. 1. 2021 do 15. 2. 2021).

V průběhu roku 2021 však bylo nutné reagovat na další nepříznivý vývoj epidemiologické situace, v důsledku které došlo k přijetí zákona č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (dále též „ZKB 2“). Cílem ZKB 2 bylo opět zmírnit dopady související s ohrožením zdraví v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 nebo s krizovými opatřeními přijatými z důvodu tohoto ohrožení a poskytnout kompenzaci některých hospodářských následků. Konkrétně se jednalo např. o následky spojené s nutností uzavření či omezení provozu provozovny subjektu kompenzačního bonusu nebo provozovny společnosti s ručením omezeným, omezení poptávky po výrobcích, službách nebo jiných výstupech samostatné výdělečné činnosti subjektu kompenzačního bonusu či o následky spojené s karanténou nebo izolací (podle zákona o ochraně veřejného zdraví) subjektu kompenzačního bonusu nebo jeho zaměstnance.

Zákon o kompenzačním bonusu do jisté míry navazoval na právní úpravu kompenzačního bonusu poskytovaného v roce 2020. Došlo však k novému vymezení předmětu kompenzačního bonusu, výše poskytované podpory či k úpravě podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus v případě nařízené karantény nebo izolace podle zákona o ochraně veřejného zdraví. Podpora ve formě kompenzačního bonusu byla zacílena na osoby samostatně výdělečně činné, společníky malých společností s ručením omezeným a osoby činné na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.

Pro vznik nároku na kompenzační bonus bylo nutné splnit podmínky stanovené zákonem o kompenzačním bonusu, přičemž za jednu ze zásadních podmínek lze považovat existenci

tzv. významně dotčené činnosti. Za významně dotčenou činnost se považovala taková činnost, kdy výše příjmů odpovídajících tržbám z prodeje výrobků, zboží a služeb plynoucích z této činnosti nepřekročila ve srovnávaném období 50 % průměrné měsíční výše těchto příjmů plynoucích z téže činnosti ve srovnávacím období. Srovnávaným obdobím se rozumí kalendářní měsíc bezprostředně předcházející bonusovému období a srovnávací období je definováno jako období tří po sobě jdoucích kalendářních měsíců v intervalu od 1. 11. 2018 do 31. 12. 2020, jejichž názvy se shodují s názvy tří kalendářních měsíců bezprostředně předcházejících bonusovému období (lze-li takto určit více období, je srovnávacím obdobím to, které si subjekt kompenzačního bonusu zvolí).

Pro vznik nároku na kompenzační bonus bylo dále nutné splnění testu majoritních příjmů z významně dotčené činnosti (tj. příjmy pocházející z činností, jejichž výkon byl významně dotčen, byly v rámci srovnávacího, případně v rámci rozhodného období příjmy převažujícími resp. nadpolovičními). Pro účely provedení testu majoritních příjmů bylo možné zvolit buď srovnávací období, nebo rozhodné období, které upravuje § 5 odst. 4 zákona o kompenzačním bonusu. Při posuzování tohoto kritéria se zohledňují pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 ZDP, tj. příjmy ze závislé činnosti (zaměstnání), ze samostatné výdělečné činnosti (podnikání) a nájmu.

Zákon o kompenzačním bonusu upravuje i situace, kdy ke vzniku nároku na kompenzační bonus nedocházelo. Vyloučen je souběh kompenzačního bonusu za kalendářní den, za který subjekt kompenzačního bonusu obdržel v ČR nebo v některém z členských států EU nebo Evropského hospodářského prostoru podporu související se zmírňováním následků výskytu koronaviru SARS CoV-2. Výjimkou byla podpora poskytovaná v rámci programu Antivirus a podpora, která sloužila k úhradě nájemného. Nárok na kompenzační bonus nevznikl také za ty dny bonusového období, kdy žadatel obdržel podporu v nezaměstnanosti dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Podpora dle zákona o kompenzačním bonusu byla poskytována v následujících bonusových obdobích:

- první bonusové období od 1. 2. 2021 do 28. 2. 2021,
- druhé bonusové období od 1. 3. 2021 do 31. 3. 2021,
- třetí bonusové období od 1. 4. 2021 do 30. 4. 2021,
- čtvrté bonusové období od 1. 5. 2021 do 31. 5. 2021.

Poslední žádosti o kompenzační bonus bylo možné podat do 2. 8. 2021.

Výše kompenzačního bonusu činila 1 000 Kč za každý kalendářní den bonusového období, za který vznikl subjektu nárok na kompenzační bonus. Výsledná částka kompenzačního bonusu pak odpovídala součinu denní výše bonusu a počtu dní v rámci stanovených období, za které mohl subjekt bonus žádat.

V případě poskytnutí kompenzačního bonusu pouze z důvodu významného dotčení činnosti v důsledku karantény či izolace, činila výše kompenzačního bonusu částku 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období, ve kterém byla karanténa či izolace nařízena.

V roce 2021 bylo za kompenzační bonusy vyplaceno celkem 19 179 mil. Kč.

V průběhu celého roku 2021 docházelo na webu Finanční správy ČR ke zveřejňování základních informací pro žadatele, byla spuštěna aplikace pro podávání žádostí o kompenzační bonus včetně pokynů k vyplnění žádosti a průběžně byly zveřejňovány aktuální otázky a odpovědi týkající se této problematiky.

2.1.6 Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2017-2021 ukazuje následující **Tabulka č. 14**.

Tabulka č. 14: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	24 813,8	26 254,9	27 706,1	25 608,6	29 121,4	113,7	3 512,8
Předepsáno	24 908,3	25 654,2	28 327,9	23 808,9	28 582,4	120,0	4 773,5
Výtěžnost (%)	99,6	102,3	97,8	107,6	101,9		
z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň z příjmů FO	15 968,1	18 377,7	20 457,2	21 055,5	24 520,0	116,5	3 464,4
Daň z příjmů PO	8 845,7	7 877,2	7 248,9	4 553,1	4 601,4	101,1	48,3

Inkaso na dani z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby (DP 772) se za rok 2021 zvýšilo oproti roku 2020 z částky 21 056 mil. Kč na částku 24 520 mil. Kč, tj. nárůst o 3 464,4 mil. Kč.

Nárůst inkasa na této dani mohl být pravděpodobně ovlivněn i počtem uzavřených dohod o provedení práce s limitem do 10 000 Kč v případech, kdy poplatník u plátce daně neučinil prohlášení k dani podle § 38k ZDP.

Tabulka č. 15: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	8 845,7	7 877,2	7 248,9	4 553,1	4 601,4	101,1	48,3
Předepsáno	9 032,1	7 454,3	7 563,7	3 975,7	4 738,7	119,2	762,9
Výtěžnost (%)	97,9	105,7	95,8	114,5	97,1		

Pokud se jedná o meziroční vývoj inkasa v územním členění, byl pokles zaznamenán u devíti finančních úřadů, u ostatních došlo k nárůstu DPPO vybírané srážkou.

Mírný nárůst inkasa této daně v meziročním srovnání s rokem 2020 o 48,3 mil. Kč souvisel jak s výplatou úhrnného objemu podílů na zisku podléhajících dani z příjmů vybírané srážkou, tak i s ostatními vlivy např. s vývojem srážkové daně z příjmů plynoucích do zahraničí.

Výši tohoto inkasa historicky ovlivňuje i režim osvobození těchto příjmů, který je nastaven ZDP, kde podstatná část těchto příjmů je od daně osvobozena. V této souvislosti je nutné zmínit, že novelizace ZDP (zákon č. 170/2017 Sb. a zákon č. 80/2019 Sb.) rozšířila výčet právnických osob osvobozených od daně z příjmů vybírané srážkou o další subjekty, které naplňují postavení mateřské společnosti. K aplikaci osvobození od daně dle § 19 odst. 1 písm. ze) ZDP došlo i při výplatách dividend držených Českou republikou v případech, kde Česká republika je významným akcionářem.

Způsob evidence plateb na DP 771 neumožňuje podrobně monitorovat strukturu celkových příjmů podléhajících srážkové dani a tudíž ani kvantifikovat dopady této daňové úpravy. Inkaso daně vybírané srážkou souvisí především s ekonomickou stabilitou a rozvojem subjektů. Dividendová politika podnikatelských subjektů je závislá na jejich interních rozhodnutích. Inkaso této daně ovlivnila rovněž mimořádná situace v souvislosti s opatřeními k zabránění šíření nákazy COVID-19.

U některých subjektů došlo v roce 2021 k nižší výplatě dividend oproti předchozímu období roku 2020 z důvodu útlumu činnosti v důsledku pandemie, např. u finančního sektoru, když ČNB oznámila v březnu roku 2021 limity pro distribuci zisků z let 2019 a 2020, zde došlo k doporučení pozastavit či omezit výplaty dividend z důvodu nejistot souvisejících s pandemií COVID-19, dále útlum letecké přepravy v důsledku pandemie způsobil u některých subjektů hospodářské ztráty a tudíž nedošlo k výplatě dividend. Naopak např. daňový subjekt zabývající se automobilovým průmyslem vyplatil mateřské společnosti vysoké dividendy, kdy v důsledku toho byla uhrazena i vysoká částka srážkové daně.

K meziroční změně vývoje inkasa srážkové daně finanční úřady dále uvádějí, že je nejčastěji způsoben jednotlivými daňovými subjekty, které odvádějí jednorázově daň z dividend, a zároveň, jak je uvedeno výše, především ekonomickou situací, v jejímž důsledku se může jednat i o rozhodnutí daňových subjektů o výplatě po několika zdaňovacích obdobích dosud nevyplácených podílů na zisku pro zabezpečení financování potřeb daňových subjektů vzhledem k dopadům pandemie COVID-19. Dále je možné vysledovat i nárůst inkasa u jednotlivých subjektů, kdy příjemcem vyplacených dividend je zahraniční subjekt se sídlem ve Velké Británii, dividendy vyplacené v době, kdy již nebylo možné uplatnit osvobození těchto příjmů ve smyslu § 19 odst. 1 písm. ze) ZDP, a to z důvodu Brexitu.

Na nárůstu celkového inkasa daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou se podílel v meziročním srovnání i vliv snížení objemu „vratek“ o částku 146,6 mil. Kč.

Obdobný způsob zdanění příjmů srážkovou daní jako u podílů na zisku se týká i zdanění příjmů z licenčních poplatků hrazených do zahraničí v případě licenčních smluv uzavřených s poskytovatelem licence, který je daňovým nerezidentem ČR se sídlem ve smluvním státě, a kdy zároveň platí, že příjemce licenčních poplatků není vůči plátcí licenčních poplatků spojenou osobou. Výši inkasa v roce 2021 rovněž ovlivnila i vydaná Rozhodnutí o přiznání osvobození příjmů z licenčních poplatků a úroků z úvěrových finančních nástrojů, právo na osvobození bylo přiznáno v některých případech i zpětně pro období let 2019 a 2020.

Na inkaso srážkové daně má dopad i skutečnost, že příjmy, které by svým charakterem podléhaly v ČR zdanění srážkovou daní, jsou vypláceny spojeným osobám ve smyslu § 23 odst. 7 ZDP, kdy režim zdanění takto vyplácených příjmů je modifikován Směrnicemi EU, a tyto příjmy jsou od zdanění srážkovou daní v ČR osvobozeny.

Vliv na meziroční vývoj inkasa DPPO vybírané srážkou měla v některých případech i chyba při úhradě srážkové daně ze strany plátců, kdy došlo k nesprávnému použití druhu příjmu, které si vyžádalo následné opravy.

Tabulka č. 16: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby dle FÚ

v mil. Kč

Finanční úřad	K 31. 12. 2020	K 31. 12. 2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Specializovaný FÚ	2 497,1	2 487,1	99,6	-10,0
FÚ pro hlavní město Prahu	1 332,3	1 366,9	102,6	34,6
FÚ pro Středočeský kraj	118,2	106,0	89,7	-12,2
FÚ pro Jihočeský kraj	52,3	45,4	86,9	-6,9
FÚ pro Plzeňský kraj	24,2	76,5	315,9	52,3
FÚ pro Karlovarský kraj	23,4	7,6	32,4	-15,8
FÚ pro Ústecký kraj	90,4	66,5	73,5	-24,0
FÚ pro Liberecký kraj	37,9	62,8	165,8	24,9
FÚ pro Královéhradecký kraj	67,7	26,6	39,2	-41,1
FÚ pro Pardubický kraj	10,8	49,1	455,3	38,3
FÚ pro Kraj Vysočina	20,2	23,3	115,0	3,0
FÚ pro Jihomoravský kraj	130,4	170,7	131,0	40,4
FÚ pro Olomoucký kraj	35,2	20,8	59,3	-14,3
FÚ pro Moravskoslezský kraj	84,2	71,1	84,4	-13,1
FÚ pro Zlínský kraj	28,9	21,1	72,9	-7,8
CELKEM	4 553,1	4 601,4	101,1	48,3

2.1.7 Daň z nemovitých věcí

Daňové inkaso daně z nemovitých věcí v roce 2021 činí 11 835,7 mil. Kč, což představuje nárůst o 255,7 mil. Kč oproti roku 2020. Výše předepsané daně činí 11 885,6 mil. Kč, což je o 228 mil. Kč více než v roce 2020.

Nárůst částky předepsané daně z nemovitých věcí v roce 2021 odpovídá dlouhodobému trendu a lze konstatovat, že je především výsledkem intenzivní kontrolní a vyhledávací činnosti OFS, při níž správci daně využívají kontrolních funkcí systému ADIS, umožňujících vyhledávání nepříznaných nebo nesprávně příznaných nemovitých věcí na základě porovnání údajů z daňových příznání s údaji evidovanými v katastru nemovitostí. Pozitivní vliv na inkaso daně z nemovitých věcí má přitom rovněž dlouhodobý přírůstek nových zdanitelných staveb a zdanitelných jednotek a využívání možnosti zvyšování koeficientů obcemi.

Tabulka č. 17: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	10 758,2	10 829,0	10 934,7	11 580,0	11 835,7	102,2	255,7
Předepsáno	10 670,3	10 772,4	10 875,4	11 657,6	11 885,6	102,0	228,0
Výtěžnost (%)	100,8	100,5	100,5	99,3	99,6		

2.1.8 Daň z nabytí nemovitých věcí

Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. Na základě účinnosti zákona č. 386/2020 Sb., kterým se zrušuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, a mění se a zrušují další související právní předpisy, došlo dne 26. 9. 2020 ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí v případech, kdy právní účinky vkladu do katastru nemovitostí vznikly dne 26. 9. 2020 a později. Dále se podle přechodných ustanovení zrušení daně z nabytí nemovitých věcí vztáhlo i na ty případy, u nichž lhůta pro podání daňového příznání uplynula od 31. 3. 2020, tedy na ty případy vkladu práva do katastru nemovitostí, které byly provedeny v prosinci roku 2019 a později, nebo v tomto měsíci nebo v následujících měsících došlo k nabytí vlastnického práva k nemovité věci, která není evidována v katastru nemovitostí, a lhůta pro podání daňového příznání tak uplynula dnem 31. 3. 2020 a později.

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí je v roce 2021 záporné a činí -71,1 mil. Kč. Záporná hodnota je způsobena zrušením daně z nabytí nemovitých věcí a následným vrácením uhrazené daně v těch daňových případech, kterých se zrušení zpětně dotklo.

Tabulka č. 18: Vývoj inkasa daně z nabytí nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	12 478,5	13 572,6	13 846,6	2 796,4	-71,1	-2,5	-2 867,5
Předepsáno	13 411,5	14 028,6	14 047,4	4 188,6	294,6	7,0	-3 894,0
Výtěžnost(%)	93,0	96,7	98,6	66,8	*		

* Výtěžnost nelze stanovit, neboť hodnota daňové povinnosti byla záporná.

2.1.9 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, kterým byl sice zrušen zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, a to i přesto, že daň z nabytí nemovitých věcí byla zrušena, a to vzhledem k přechodným ustanovením č. 21 Čl. II. zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů. V roce 2021 inkaso daně z převodu nemovitostí činí 9,4 mil. Kč, neboť u převážné většiny převodů nemovitostí zrealizovaných do 31. 12. 2013, na něž se tato daň vztahuje, již bylo daňové řízení ukončeno. Inkaso daně dědické již několik let vykazuje nízké hodnoty, v roce 2021 dosahuje 8,1 mil. Kč. Inkaso daně darovací v roce 2021 je mírně záporné a činí -1,5 mil. Kč.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa daně dědické

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	5,0	3,2	1,2	0,5	8,1	1 708,7	7,7
Předepsáno	4,3	3,0	1,0	0,5	11,8	2 494,9	11,3
Výtěžnost (%)	116,3	106,7	127,4	100,8	69,1		

Tabulka č. 20: Vývoj inkasa daně darovací

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	-23,3	2,0	1,3	0,3	-1,5	-512,8	-1,8
Předepsáno	-5,2	-7,5	-0,7	3,5	-2,2	-62,5	-5,7
Výtěžnost (%)*	*	*	*	8,5	70,0		

* Výtěžnost nelze stanovit, neboť hodnota daňové povinnosti byla záporná.

Tabulka č. 21: Vývoj inkasa daně z převodu nemovitostí

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	120,1	57,7	26,0	5,3	9,4	177,4	4,1
Předepsáno	-219,0	-110,1	-61,2	-35,8	-51,6	144,1	-15,8
Výtěžnost (%)*							

* Výtěžnost nelze stanovit, neboť hodnota daňové povinnosti byla záporná.

2.1.10 Daň silniční

Výše inkasa v roce 2021 činí 5 429 mil. Kč, jde o meziroční pokles ve výši 530 mil. Kč, což odpovídá poklesu přibližně ve výši 8,9 %. DSL je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury.

Pokles inkasa je hlavní měrou způsoben přijetím zákona č. 299/2020 Sb., kterým se mění některé daňové zákony v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 a zákon č. 159/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů, který novelizuje zákon o dani silniční. Od zdaňovacího období roku 2020 jsou sníženy sazby DSL, a to u všech vozidel, s výjimkou osobních automobilů, s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny, a to o cca 25 %.

Mírně negativně výši inkasa ovlivnilo i Rozhodnutí o prominutí daně, příslušenství daně a zálohy na daň z důvodu mimořádné události č. j.: MF 20402/2021/3901-2 ze dne 29. 6. 2021. Na jeho základě byla daňovým subjektům, které mají sídlo nebo místo pobytu na území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Břeclav a Hodonín, pro něž byl s ohledem na mimořádnou událost – výskyt tornáda, hejtmanem Jihomoravského kraje od půlnoci 25. 6. 2021. vyhlášen stav nebezpečí, nebo které vykonávají převážnou část své činnosti na území těchto správních obvodů a tuto skutečnost oznámí příslušnému správci daně, na základě oznámení správci daně prominuta záloha DSL na zdaňovací období roku 2021, podle § 10 ZDSL, splatná dne 15. 7. 2021.

Tabulka č. 22: Vývoj inkasa daně silniční

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	6 190,8	6 276,2	6 483,8	5 959,0	5 429,0	91,1	-530,0
Předepsáno	5 953,8	6 063,3	6 686,8	5 496,1	5 738,6	104,4	242,5
Výtěžnost (%)	104,0	103,5	97,0	108,4	94,6		

2.1.11 Odvod z elektřiny ze slunečního záření

S účinností od 1. 1. 2013 byla zákonná úprava OESZ zakotvena zákonem č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dle **Tabulky č. 23**, finanční úřady v České republice vybraly v roce 2021 na OESZ částku 2 104,4 mil. Kč, tj. 91,5 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 62,9 mil. Kč (o 2,9 %). Meziroční pokles inkasa OESZ oproti roku 2020 je zanedbatelný. U takto nízké meziroční změny nelze jednoznačně určit důvod této změny.

Tento pokles může být způsoben následujícími faktory:

- Množství elektrické energie, kterou fotovoltaická elektrárna reálně vyrobí, ovlivňuje počasí v daném roce, které nelze přesně odhadnout. Roční rozdíly ve výrobě způsobené proměnlivým počasím mohou být i +/- 20 %. Oproti roku 2020 došlo v roce 2021 ke snížení délky slunečního svitu o 41 hodin.
- Výrobu negativně ovlivňuje také případné znečištění panelů či překrytí vrstvou sněhu.

Výkupní cena elektřiny ze slunečního záření se oproti roku 2020 zvýšila o 296 Kč/MWh a zároveň došlo ke zvýšení ceny zeleného bonusu o 473 Kč/MWh. Na SFÚ jsou významnými plátcí odvodu z elektřiny ze slunečního záření 3 daňové subjekty, které v roce 2021 odvedly 2 093,1 mil. Kč, což představuje cca 99 % veškerého inkasa odvodu z elektřiny ze slunečního záření.

Tabulka č. 23: Vývoj inkasa OESZ

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	2 047,3	2 193,8	2 164,2	2 167,4	2 104,4	97,1	-62,9
Předepsáno	1 930,4	2 075,6	2 300,3	2 306,9	1 982,0	85,9	-324,9
Výtěžnost (%)	106,1	105,7	94,1	94,0	106,2		

2.1.12 Daň z hazardu celkem

Tabulka č. 24: Vývoj inkasa daně z hazardu celkem

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
Daňové inkaso	12 138,5	9 780,6	10 140,9	10 642,2	11 039,2	103,7	397,0
Předepsáno	12 232,3	9 720,6	10 258,3	10 235,3	11 419,2	111,6	1 183,9
Výtěžnost (%)	99,2	100,6	98,9	104,0	96,7		

V souvislosti s metodickou úpravou přijatou ke konci roku 2021 došlo k úpravě vykazování „Odvodů z loterií § 41b odst. 1“ a „Odvodů z loterií § 41b odst. 2, 3, 4“, jejichž hodnoty jsou nově vykazovány společně s hodnotami daně z hazardu, v souvislosti s tím byly údaje v položce „Daň z hazardu celkem“ aktualizovány i za sledované roky 2017-2020 a v souladu s novou metodikou zahrnují i hodnoty odvodů z loterií.

Pro Tabulky č. 1, č. 2, č. 2a, č. 3, č. 4, č. 6, č. 7, č. 11, č. 14, č. 15, č. 16, č. 19, č. 20, č. 22, č. 24 uvádíme, že případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování a případné výpočtové rozdíly prezentovaných relativních a absolutních hodnot souvisí se stanovenou metodikou jejich propočtů, při které se používají údaje v rádech Kč. Uvedené související rozdíly se mohou vyskytnout i v textové části.

Celkové inkaso daně z hazardních her za rok 2021 činilo 11 039,2 mil. Kč, přičemž do státního rozpočtu bylo převedeno 6 098,6 mil. Kč a do rozpočtu obcí 5 536,4 mil. Kč. Nepatrné rozdíly v celkovém inkasu a v převedených částkách jsou způsobeny časovými posuny na přelomu roku. V roce 2020 bylo inkaso daně z hazardních her celkem 10 642,2 mil. Kč, takže je patrný nárůst daňových příjmů z hazardu o 397,0 mil. Kč.

Daň z hazardních her je rozdělována dle následujícího rozpočtového určení. Celostátní hrubý výnos z dílčí daně z technických her je z 35 % příjmem státního rozpočtu a z 65 % příjmem

rozpočtu obcí. Celostátní hrubý výnos z dílčích daní z ostatních hazardních her je ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtu obcí.

V roce 2021 došlo k nárůstu inkasovaných příjmů, přičemž tento nárůst mohl být ještě vyšší, pokud by nebyl hazardní trh v 1. čtvrtletí velmi významným způsobem poškozen omezujícími opatřeními v souvislosti s onemocněním COVID-19. Již ve 2. čtvrtletí a zejména pak ve 3. čtvrtletí roku 2021 byl však patrný nárůst aktivit spojených s provozováním hazardních her, a to zejména v segmentu kurzového sázení, živých her a technických her. Oblast kurzového sázení byla také povzbuzena konáním dvou velkých sportovních akcí, které byly přeloženy z roku 2020, a to ME ve fotbale a Letních olympijských her. I nadále je patrný setrvalý zájem hráčů o internetové hraní, a to napříč všemi segmenty hazardních her. Do budoucna tak bude mít internetové hraní velmi podstatný vliv na inkaso této daně, neboť omezující opatření související s pandemií COVID-19 napomohla tomu, že značná část hráčů se přesunula do prostředí internetu, které není opatřeními nijak omezováno.

Stejně jako v minulých letech byla velká pozornost správce daně, kterým je SFÚ, věnována zdanění nelegálních provozovatelů hazardních her. V roce 2021 bylo ukončeno 10 daňových kontrol u nelegálních provozovatelů s fiskálním efektem ve výši 166 mil. Kč.

2.1.13 Příslušenství daní

V roce 2021 dosáhla celková hodnota předepsaného příslušenství daní 2 779,3 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020 došlo k meziročnímu zvýšení předepsaného příslušenství o 434,6 mil. Kč, představující meziroční růst o 18,5 %. Pod uvedenou hodnotou se na předmětném druhu příjmu (tj. DP 470 – Příslušenství daní) evidují především hodnoty předepsaných úroků z vratitelného přeplatku (§ 251a, § 251c, § 253a DŘ), dále hodnoty úroků z nesprávně stanovené daně (§ 251a, § 251c, § 254 DŘ) a rovněž hodnoty úroků z daňového odpočtu (§ 251a, § 251c, § 254a DŘ), jejichž celková hodnota v porovnání s rokem 2020 meziročně v roce 2021 vzrostla o 479,5 mil. Kč, a to z hodnoty 2 382,2 mil. Kč na hodnotu 2 861,6 mil. Kč.

V roce 2021 dosáhla celková hodnota převedených finančních prostředků na účet daňového subjektu nebo příjemce daní (tzv. „vyplacených“ úroků FS) týkajících se úroků z vratitelného přeplatku, dále úroků z nesprávně stanovené daně a rovněž úroků z daňového odpočtu celkové výše 2 430,5 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020 meziročně vzrostla o 232,2 mil. Kč (tj. meziroční růst o 10,6 %).

2.2 Daňové úlevy

Správce daně má možnost v souladu s kritérii danými platným DŘ na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední podle podmínek uvedených v DŘ, poskytnout daňovému subjektu úlevu, která má charakter posečkání daně a povolení splátek, prominutí příslušenství daně nebo prominutí daně. O prominutí daně nebo prominutí příslušenství daně rozhodovalo

MF do 31. 12. 2014, a to podle § 259 a § 260 DŘ. Od 1. 1. 2015 je ve věci prominutí penále (podle § 259a DŘ) a prominutí úroku z prodlení a úroku z posečkané částky (podle § 259b DŘ) kompetentní správce daně. MF rozhoduje o tzv. hromadném prominutí daně nebo příslušenství daně (podle § 260 DŘ).

Oblast daňových úlev byla v důsledku mimořádných opatření přijatých v souvislosti s pokračující pandemií COVID-19 ovlivněna i v roce 2021. Průběžně docházelo k realizaci dalších daňových úlev. Některé správní poplatky a příslušenství daně byly rovněž jako v roce 2020 prominuty rozhodnutím ministryně financí podle § 260 DŘ. Vláda ČR na podporu přechodně klesající ekonomiky postižené důsledky pandemií COVID-19 a různými protiepidemickými opatřeními přijala s ohledem na sníženou platební schopnost daňových subjektů řadu opatření a vypjala množství dotačních programů včetně vydávání tzv. generálních pardonů (např. prominutí pokut za opožděné tvrzení daně, správních poplatků a záloh na daních, atd.).

2.2.1 Posečkání a povolení splátek daně a dalších příjmů

K 31. 12. 2021 dosáhla celková výše povoleného posečkání a povolení splátek 9 610,5 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy celková výše povoleného posečkání a povolení splátek dosáhla 8 556,6 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční zvýšení celkové hodnoty povoleného posečkání a povolení splátek o 1 053,8 mil. Kč (tj. meziroční růst o 12,3 %). Dlouhodobě nejvýznamnější podíl na celkové hodnotě povoleného posečkání a povolení splátek měla s podílem ve výši 53,9 % hodnota daň z přidané hodnoty, která k 31. 12. 2021 dosáhla 5 182,2 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy dosáhla 6 978,2 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení celkové hodnoty povoleného posečkání a povolení splátek na dani z přidané hodnoty o 1 796,1 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 25,7 %).

Na celkové hodnotě povoleného posečkání a povolení splátek se k 31. 12. 2021 podílem ve výši 9,5 % současně podílela hodnota DPPO z přiznání, která meziročně vzrostla o 58,9 mil. Kč (tj. meziroční růst o 6,9 %), dále s podílem ve výši 3,0 % hodnota DPFO z přiznání, která meziročně vzrostla o 147,8 mil. Kč (tj. meziroční růst o 101,9 %) a s podílem ve výši 13,6 % hodnota daně z hazardních her, která se meziročně snížila o 238,7 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 15,5 %).

Tabulka č. 25 zobrazuje celkovou hodnotu posečkané daně správcem daně na vybraných druzích daní a na dalších příjmech k 31. 12. 2021, a to včetně hodnoty splatné v období až po 31. 12. 2021.

Tabulka č. 25: Přehled povoleného posečkáni a povolení splátek daně a povoleného posečkáni a povolení splátek dalších příjmů

k 31. 12. 2021 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v budoucích letech
DPH celkem	5 182,2	1 948,7
Daň z příjmů PO z přiznání	916,5	256,8
Daň z příjmů FO z přiznání	292,9	157,0
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	29,8	13,2
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	20,3	5,5
Daň z nemovitých věcí	15,8	4,7
Daň z nabytí nemovitých věcí	47,1	14,0
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	15,3	14,4
Daň silniční	34,2	11,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,0	0,0
Daň z hazardu celkem	1 304,5	461,1
Příslušenství daní	0,5	0,0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 751,6	949,8
CELKEM	9 610,5	3 836,2

Celkový objem posečkané daně a dalších příjmů splatných v období po 31. 12. 2021.

2.2.2 Příslušenství daně a dalších příjmů

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud byly uloženy podle příslušných daňových zákonů. Nejvýznamnější položku z příslušenství daně dlouhodobě představuje úrok z prodlení při placení daní, který je dlužník povinen zaplatit, a to pokud nezaplatil splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy a pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání nebo pozdě podané dodatečné daňové přiznání.

Celková výše evidovaného předepsaného příslušenství daně včetně evidovaného předepsaného příslušenství na dalších příjmech dosáhla k 31. 12. 2021 hodnoty 7 530,6 mil. Kč. Dlouhodobě nejvýznamnější podíl na celkové hodnotě předepsaného příslušenství představuje hodnota úroku z prodlení, která v roce 2021 dosáhla 8 031,6 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy dosáhla 10 421,8 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení c hodnoty předepsaného příslušenství týkající se úroku z prodlení o 2 390,2 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 22,9 %).

Současně byl v meziročním srovnání k 31. 12. 2021 zaznamenán pokles hodnoty předepsaného příslušenství týkající se pokut za opožděné tvrzení daně, která dosáhla 449,4 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy dosáhla 977,5 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení

hodnoty předepsaného příslušenství týkající se pokut za opožděné tvrzení daně o 528,1 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 54,0 %).

Tabulka č. 26 zobrazuje celkovou hodnotu evidovaného předepsaného příslušenství správcem daně na vybraných druzích daní a na dalších příjmech k 31. 12. 2021.

Tabulka č. 26: Přehled předepsaného příslušenství daně a příslušenství dalších příjmů

k 31. 12. 2021 v mil. Kč

Druh příjmu	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta za pozdní tvrzení daně	Úrok	Celkem
DPH celkem	0,0	0,0	0,4	6 462,3	756,3	87,0	130,5	7 436,5
Daň z příjmů PO z přiznání	0,0	0,0	0,0	857,3	230,5	250,2	27,7	1 365,7
Daň z příjmů FO z přiznání	0,0	0,0	1,4	178,4	17,5	64,4	9,8	271,5
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	0,0	0,0	0,0	238,3	14,2	15,8	1,4	269,7
Daň z příjmů srážkou dle ZS	0,0	0,0	0,0	68,1	8,2	1,2	2,8	80,3
Daň z nemovitých věcí	0,0	0,0	0,0	18,5	0,6	3,8	1,1	23,9
Daň z nabytí nemovitých věcí	0,0	0,0	0,0	25,1	0,0	10,1	3,7	38,9
Daň dědická, darovací a z PN	0,0	0,0	0,2	-1,2	0,0	0,1	0,2	-0,8
Daň silniční	0,0	0,0	0,0	78,0	1,0	16,1	1,1	96,2
Odvod z elektřiny ze SZ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daň z hazardu celkem	0,0	0,0	0,0	-8,3	7,9	0,7	30,9	31,1
Příslušenství daní	148,6	3,2	0,0	0,3	0,0	0,0	-2 861,6	-2 709,5
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	0,0	510,4	0,0	115,0	0,0	0,0	1,7	627,1
CELKEM	148,6	513,7	2,0	8 031,6	1 036,1	449,4	-2 650,8	7 530,6

„PN“ je převod nemovitostí, „SZ“ je sluneční záření.

2.2.3 Prominutí příslušenství daně a dalších příjmů

K 31. 12. 2021 dosáhla celková výše evidovaného prominutí příslušenství daně a dalších příjmů 1 099,7 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy celková evidovaná výše dosáhla 3 713,6 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení celkové hodnoty o 2 614,0 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 70,4 %).

V předchozích letech představovala hodnota procentuálního podílu týkající se penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně nejvýznamnější procento na celkové hodnotě prominutí příslušenství daně a dalších příjmů. K 31. 12. 2021 však výše penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosáhla 169,8 mil. Kč a na celkové hodnotě prominutí příslušenství daně a dalších příjmů se podílela pouze 15,4 %. V porovnání s rokem 2020, kdy výše penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosáhla 2 351,5 mil. Kč a na celkové hodnotě prominutí příslušenství daně a dalších příjmů se podílela 63,3 %, bylo zaznamenáno

meziroční snížení hodnoty prominutí příslušenství týkající se penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně o 2 181,7 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 92,8 %).

V meziročním srovnání byl k 31. 12. 2021 současně zaznamenán vyšší růst hodnoty prominutí příslušenství týkající se daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby, daně z nabytí nemovitých věcí, daně silniční a daně z hazardu celkem, kdy souhrnná výše prominutí příslušenství na těchto druzích příjmů dosáhla hodnoty 91,1 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy souhrnná výše na těchto druzích příjmů dosáhla hodnoty 7,6 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční zvýšení celkové hodnoty o 83,5 mil. Kč.

Tabulka č. 27 zobrazuje celkovou hodnotu evidovaného prominutí příslušenství správcem daně na vybraných druzích daních a na dalších příjmech k 31. 12. 2021.

Tabulka č. 27: Přehled prominutí příslušenství daně a prominutí dalších příjmů

k 31. 12. 2021 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutí příslušenství daně a dalších příjmů
DPH celkem	208,1
Daň z příjmů PO z přiznání	366,3
Daň z příjmů FO z přiznání	135,8
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	10,5
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	10,1
Daň z nemovitých věcí	1,2
Daň z nabytí nemovitých věcí	4,9
Daň dědická, darovací a z PN	0,1
Daň silniční	34,3
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,0
Daň z hazardu celkem	41,8
Příslušenství daní	0,0
Kontrolní hlášení a pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu	116,7
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	169,8
CELKEM	1 099,7

Zdrojem hodnot „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je IS ESO.

2.2.4 Prominutí daně a dalších příjmů

K 31. 12. 2021 dosáhla celková výše evidovaného prominutí daně a dalších příjmů 34,3 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy celková výše evidovaného prominutí daně a prominutí dalších příjmů dosáhla 330, 4 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení celkové hodnoty prominutí daně a dalších příjmů o 296,1 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 89,6 %).

Dlouhodobě nejvýznamnější procentuální podíl na celkové hodnotě prominutí daně a dalších příjmů představuje s podílem ve výši 79,7 % hodnota odvodů za porušení rozpočtové kázně, která k 31. 12. 2021 dosáhla 27,3 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy dosáhla 313,3 mil. Kč,

bylo zaznamenáno meziroční snížení hodnoty prominutí dalších příjmů týkající se odvodů za porušení rozpočtové kázně o 286,0 mil. Kč (tj. meziroční pokles o 91,3 %).

Tabulka č. 28 zobrazuje celkovou hodnotu evidovaného prominutí správcem daně na vybraných druzích daní a na dalších příjmech k 31. 12. 2021.

Tabulka č. 28: Přehled prominutí daně a prominutí dalších příjmů

k 31. 12. 2021 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutí daně a dalších příjmů
DPH celkem	0,0
Daň z příjmů PO z přiznání	0,1
Daň z příjmů FO z přiznání	0,0
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	0,0
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	0,0
Daň z nemovitých věcí	0,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	6,6
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	0,2
Daň silniční	0,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,0
Daň z hazardu celkem	0,0
Příslušenství daní	0,0
Kontrolní hlášení	0,0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	27,3
CELKEM	34,3

Zdrojem hodnoty „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je IS ESO.

Pro Tabulky č. 25, č. 26, č. 27 a č. 28 uvádíme, že případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování a případné výpočtové rozdíly prezentovaných relativních a absolutních hodnot souvisí se stanovenou metodikou jejich propočtů, při které se používají údaje v řádech Kč. Uvedené související rozdíly se mohou vyskytnout i v textové části.

2.3 Řádné opravné prostředky

V roce 2021 bylo podáno celkem 4 567 odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, což je méně než v minulém roce. **Tabulka č. 29** dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly FÚ za jednotlivé druhy daní.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2021 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto.

Tabulka č. 29: Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet odvolání podaných	
	v minulých letech a nevyřízených k 1. 1. sledovaného období	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	3 639	3 293
Daň z příjmů PO z přiznání	739	426

Druh příjmu	Počet odvolání podaných	
	v minulých letech a nevyřízených k 1. 1. sledovaného období	ve sledovaném období
Daň z příjmů FO z příznání	331	308
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	76	69
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	62	46
Daň z nemovitých věcí	93	111
Daň z nabytí nemovitých věcí	70	30
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	32	1
Daň silniční	32	101
Daň z hazardu celkem	4	182
CELKEM	5 078	4 567

V **Tabulce č. 30** jsou uvedeny případy rozhodnuté na FÚ a v **Tabulce č. 30a** pak případy, o kterých rozhodovalo OFŘ.

Tabulka č. 30: Způsob vyřízení odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně na úrovni FÚ

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Způsob vyřízení odvolání (počet)		
	vyhověno	zamítnuto*	zastaveno
Daň z přidané hodnoty	665	119	171
Daň z příjmů PO z příznání	80	4	41
Daň z příjmů FO z příznání	115	11	28
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	17	0	8
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	4	0	3
Daň z nemovitých věcí	52	2	9
Daň z nabytí nemovitých věcí	5	2	6
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	0	1	0
Daň silniční	52	5	16
Daň z hazardu celkem	0	0	1
CELKEM	990	144	283

* Zamítnuto u FÚ dle § 113 odst. 1 písm. c) DŘ.

Sloupce **Tabulky č. 30a** rozlišují způsoby vyřízení odvolání na OFŘ. Jsou uvedeny počty vyřízených odvolání dle jejich způsobu vyřízení v odvolacím řízení OFŘ, a to těch, která nabyla právní moci v roce 2021. Uvedená tabulka dále pracuje se spornými částkami, tj. se skutečnostmi, o nichž je v rámci odvolacího řízení, coby o sporných, rozhodováno. Tedy částky nekorespondují s částkami dle odvolání napadenými platebními výměry a dodatečnými platebními výměry, ale odvíjí se od toho, jakou částku učiní odvolatel z této spornou. Jistá odlišnost je pak dána i povahou samotných daní, neboť samotná částka na platebním výměru

a dodatečném platebním výměru může být naopak nižší než sporná částka – typicky např. u nepřiznaného nadměrného odpočtu DPH.

Tabulka č. 30a: Způsob vyřízení odvolání na úrovni OFŘ k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Vyhověno sporné částce		Vyhověno ve prospěch DS a rozdílně od sporné částky*			Zamítnuto		Rozhodnuto v neprospěch DS na spornou částku**		Zastaveno	
	počet	částka v tis. Kč	počet	zamítnuto v tis. Kč	vyhověno v tis. Kč	počet	částka v tis. Kč	počet	rozdíl v tis. Kč	počet	částka v tis. Kč
Daň z přidané hodnoty	924	1 589 079	301	244 949	163 047	2 240	1 994 838	55	70 532	13	2 817
Daň z příjmů PO z přiznání	71	318 728	89	415 516	251 097	234	726 903	16	235 203	6	4 411
Daň z příjmů FO z přiznání	35	80 936	38	8 633	10 709	95	25 510	6	119	1	2 480
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	9	6 297	7	719	2 012	30	30 534	1	24	0	0
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	10	35 233	0	0	0	23	39 604	0	0	0	0
Daň z nemovitých věcí	7	11	32	3 134	620	37	362	6	20	0	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	6	8 381	16	1 768	848	51	12 462	0	0	0	0
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	0	0	1	496	665	4	6 164	0	0	0	0
Daň silniční	4	25	4	138	211	14	403	1	2	0	0
Daň z hazardu celkem	1	4 250	0	0	0	16	22 924	0	0	0	0
Ostatní***	19	42 266	79	224 153	236 951	126	233 138	11	583	1	18 500
CELKEM	1 086 2 085 205	567 899 507	666 160 2 870 3 092 842	96 306 484	21 28 209						

* Vyhověno ve prospěch DS a rozdílně od sporné částky:

počet - počet odvolání, kterým bylo vyhověno částečně nebo nad rámec sporné částky,

zamítnuto - výše sporné částky, v níž nebylo vyhověno,

vyhověno - výše sporné částky, v níž bylo vyhověno (včetně částky nad rámec sporné částky).

** Rozhodnuto v neprospěch DS na spornou částku:

počet - počet odvolání, o kterých bylo rozhodnuto v neprospěch daňového subjektu a vyměřená (doměřená) částka po odvolacím řízení je vyšší než částka v odvoláním napadeném platebním výměru,

rozdíl - rozdíl mezi výslednou (navýšenou) spornou částkou a spornou částkou uvedenou v odvolání.

*** Ostatní: § 250 DR, § 6 ZKB 1, § 6 ZKB 2, § 44 a § 44a ZRP.

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Ukazatele z oblasti soudního řízení správního

Tabulka č. 31: Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutím orgánů finanční správy a o výsledcích řízení

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet případů*	Výsledek řízení**/**						Dosud nerozhodnuto**	
		zamítnuto		vyhověno		zastaveno		počet	částka v mil. Kč
		počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč		
Daň z přidané hodnoty	349	318	4 348,2	97	1 748,8	38	259,3	606	9 991,7
Daň z příjmů PO z příznání	127	96	855,2	52	374,6	9	45,2	226	2 018,3
Daň z příjmů FO z příznání	65	67	39,7	23	21,7	9	1,8	105	127,6
Daň z příjmů FO v paušálním režimu	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	5	8	2,2	0	0,0	2	3,2	14	76,1
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	3	1	0,5	0	0,0	0	0,0	14	83,7
Daň z nemovitých věcí	43	4	0,0	32	0,0	2	0,3	45	4,1
Daň z nabytí nemovitých věcí	26	17	2,8	3	0,6	4	1,2	45	14,1
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	4	2	0,5	0	0,0	0	0,0	6	12,9
Daň silniční	2	4	0,3	1	0,0	0	0,0	3	0,4
Daň z hazardu celkem	4	8	12,4	0	0,0	0	0,0	8	5,9
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	43	54	352,8	25	122,4	12	203,8	75	392,1
Ostatní	86	66	150,8	25	35,0	25	1,1	140	231,4
CELKEM	757	645	5 765,6	258	2 303,1	101	515,9	1 287	12 958,2

* Počet žalob podaných od počátku roku.

** Včetně případů předchozích let.

*** Včetně opakovaných rozhodnutí KS/MS.

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Tabulka č. 32: Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet případů*	Výsledek řízení**/**						Dosud nerozhodnuto**	
		zamítnuto		vyhověno		zastaveno		počet	částka v mil. Kč
		počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč		
Daň z přidané hodnoty	66	11	69,0	26	532,2	15	1 265,9	88	1 280,6
Daň z příjmů PO z přiznání	35	10	22,4	8	37,6	4	10,5	48	301,0
Daň z příjmů FO z přiznání	13	3	0,6	8	2,3	2	0,1	19	209,9
Daň z příjmů FO v paušálním režimu	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	0	1	4,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	0	0	0,0	1	29,5	0	0,0	0	0,0
Daň z nemovitých věcí	10	0	0,0	3	0,1	8	0,0	2	0,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	1	0	0,0	1	0,6	0	0,0	2	0,6
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	0	2	0,4	0	0,0	2	0,0	0	0,0
Daň silniční	0	0	0,0	1	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň z hazardu celkem	0	1	0,1	1	0,2	0	0,0	0	0,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	15	4	18,7	3	73,3	1	38,9	16	64,3
Ostatní	19	5	34,8	6	35,4	3	11,6	22	334,1
CELKEM	159	37	150,4	58	711,2	35	1 327,0	197	2 190,6

* Počet kasačních stížností podaných od počátku roku.

** Včetně případů předchozích let.

*** Včetně opakovaných rozhodnutí NSS.

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Tabulka č. 33: Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet případů*	Výsledek řízení**/**						Dosud nerozhodnuto**	
		zamítnuto		vyhověno		zastaveno		počet	částka v mil. Kč
		počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč	počet	částka v mil. Kč		
Daň z přidané hodnoty	227	93	820,6	27	718,2	23	3 393,7	314	7 417,9
Daň z příjmů PO z příznání	73	40	930,7	9	38,8	5	10,0	100	685,8
Daň z příjmů FO z příznání	42	28	37,8	7	3,1	5	0,8	39	33,3
Daň z příjmů FO v paušálním režimu	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	5	3	0,5	0	0,0	0	0,0	5	2,3
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,5
Daň z nemovitých věcí	3	1	0,2	1	0,0	0	0,0	3	0,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	10	4	47,3	1	0,0	0	0,0	20	15,4
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	1	1	2,0	0	0,0	0	0,0	2	66,4
Daň silniční	1	1	0,2	0	0,0	0	0,0	2	0,2
Daň z hazardu celkem	3	2	1,3	2	33,8	1	0,0	0	0,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	35	19	208,5	6	5,3	4	17,8	39	289,2
Ostatní	46	36	103,8	14	1,0	12	51,1	44	86,9
CELKEM	447	228	2 152,9	67	800,2	50	3 473,4	569	8 598,0

* Počet kasačních stížností podaných od počátku roku.

** Včetně případů předchozích let.

*** Včetně opakovaných rozhodnutí NSS.

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Vykazování hodnoty sporu (v tabulkách č. 31, 32 a 33 sloupec částka) se řídí interními akty řízení, a to pro potřeby přehledu OFŘ o vedených soudních sporech a tvorbou statistických dat a tato statistická data nelze v žádném případě srovnávat s částkami, které jsou např. uvedeny na jednotlivých platebních výměrech jakožto absolutní hodnoty, které se díky odvolacímu řízení mohou měnit i v návaznosti na jednotlivé druhy daně.

K tomu je však nutné podotknout, že OFŘ eviduje spory kontinuálně tak, aby bylo zjevné, jak daný spor ve finále dopadl. Specifikem správního soudnictví je to, že se může **spor opakovat u různých instancí vícekrát a to s různými výsledky**, čímž může dojít ke zkreslení statistických dat resp. jejich prolnutí v tom smyslu, že jeden rok může být spor vykázán jako

prohra a další rok totožný spor jako výhra. V tomto směru je nutné s tímto počítat, a proto **nelze data za jednotlivé roky mezi sebou srovnávat.**

Tedy hodnota sporu vyjadřuje v návaznosti na rozhodnutí o odvolání vyjádření fiskálního zájmu žalobce, který buď ve správním soudnictví vyhraje či prohraje a v tomto směru jej lze považovat za podmíněný hypotetický závazek FS vůči DS, který však až na nepatrné výjimky nelze považovat v případě prohry ve správním soudnictví za postavený na jisto. Jinými slovy v případě prohry ve správním soudnictví neznamená toto automaticky závazek na straně FS ve výši celé částky hodnoty sporu. Až na nepatrné výjimky prekluze a zásadní závazný právní názor pokračuje odvolací řízení dále a jeho **výsledek je posléze znovu zhmotněn v novém rozhodnutí o odvolání s totožnou či upravenou hodnotou sporu.** Tedy pokud jde o výsledky neúspěchu v soudních řízeních a návaznosti na sledované hodnoty sporů lze mít za to, že i po prohře se jedná až na výjimky o opětovný podmíněný závazek resp. neznámou hodnotu sporu, která se zhmotní v novém rozhodnutí o odvolání.

Za jasnou a neměnnou hodnotu prohry tak lze považovat pouze případy, kdy je ve správním soudnictví soudem zrušeno rozhodnutí prvostupňového správce daně či prekluze. V opačném případě **se jedná o obnovení odvolacího řízení**, které může mít různé výsledky s ohledem na závazný právní názor soudu či nutnost napravit vady řízení. Tedy hodnota sporu při prohře s výjimkou dříve uvedeného je pouze hypotetickou hodnotou a lze ji srovnat pouze tehdy, až je postavena na jisto prostřednictvím úspěchu či neúspěchu v např. následném soudním řízení, které dané nalézací řízení definitivně uzavře.

Z výsledků soudních sporů stran hodnoty (částky) nelze mít za to, že uvedené částky jsou převáděny automaticky na stranu ev. úspěšných žalobců, neboť se může a často se jedná o částky zcela či z části neuhrazené. Vykazuje se zde i příslušenství daní a částečně i částky týkající se placení daní (zajištění), čímž může v daném období docházet i k duplicitám částek při vztahu nalézacího řízení a řízení při placení daní.

Pro úplnost dodáváme, že v rámci částek jsou zahrnuty např. i výsledky řízení před ÚS, které jsou jinak započteny jak u KS, tak u výsledků u NSS.

V neposlední řadě k samotnému poměru částek dle výsledků soudních sporů je nutno zdůraznit, že tato je závislá i na momentální skladbě k rozhodnutí soudem zvolených kauz, kdy samotnou hodnotu ovlivní např. rozhodnutí konkrétního sporu soudem s mimořádně vysokou částkou sporu, a to na jednu či druhou stranu. Výsledky soudních sporů však samozřejmě nekorespondují s rozhodovací praxí OFŘ v daném kalendářním roce, ale promítají se zejména rok, dva a déle ukončená odvolací řízení, která rozhodují soudy.

2.4 Sankce

Tabulka č. 34 níže podává přehled o sankcích ukládaných OFS v roce 2021 podle DŘ a dalších zákonů.

Nejčastěji ukládanou sankcí zůstává pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 DŘ, kterou v případě naplnění zákonných podmínek ukládá správce daně obligatorně ve výši daně citovaným ustanovením. V roce 2021 došlo oproti předchozímu období k výraznému poklesu v počtu těchto pokut, přičemž však nárůst v minulém období souvisel s rozhodnutími ministryně financí o hromadném prominutí příslušenství daně za účelem zmírnění zvýšených dopadů pandemie COVID-19 na podnikatele i další daňové subjekty, přičemž většina těchto pokut byla na základě příslušných rozhodnutí ministryně financí daňovým subjektům prominuta.

V průběhu roku 2021 došlo oproti předchozímu období k dalšímu poklesu v počtu pokut uložených podle § 247a odst. 2 a 4 DŘ. Tato pokuta byla významně dotčena novelou daňového řádu účinnou od 1. 1. 2021 a nejedná se již čistě o pokutu za nesplnění povinnosti učinit podání elektronicky, ale jde o pokutu za neodstranění vady podání spočívající v nedostatku stanoveného způsobu podání nebo také v nedostatku stanoveného formátu či struktury podání činěného elektronicky. FÚ ukládaly také pokuty za nesplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací povinnosti dle § 247a odst. 1 písm. a) DŘ a pořádkové pokuty podle § 247 odst. 2 DŘ. Zde se často jedná o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně.

Dále FÚ ukládaly pokuty za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit 270 000 Kč. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti FÚ zjišťují převážně namátkově při daňové kontrole, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. V roce 2020 došlo oproti předcházejícímu období k propadu počtu uložených pokut, a rovněž k výraznému propadu celkové výše uložených pokut o více než polovinu. Lze předpokládat, že tato skutečnost byla ve značné míře ovlivněna celkovým poklesem ekonomické aktivity, jakož i kontrolní činnosti OFS v souvislosti s propuknutím a šířením pandemie COVID-19. Uvedený trend v zásadě pokračoval i v roce 2021, přičemž v tomto období došlo k mírnému nárůstu celkové částky uložených pokut při výraznějším poklesu počtu odhalených případů. Z toho tedy zároveň vyplývá, že se zvýšila průměrná částka pokut uložených v jednotlivých odhalených případech. FÚ rovněž ukládaly pokuty podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení

a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení. Dalšími častými pokutami byly v roce 2021 pokuty za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením dle § 101h odst. 1 písm. a) – d) ZDPH.

Většinu změn jak v počtu, tak ve výši uložených sankcí oproti předchozímu období lze i v období roku 2021 přičíst nestandardním podmínkám vyvolaným pandemií COVID-19 a souvisejícím opatřením k zabránění šíření tohoto onemocnění.

Tabulka č. 34: Sankce uložené orgány finanční správy

k 31. 12. 2021

Sankce uložena podle	Počet případů	Částka v Kč
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247 odst. 1	1	2 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247 odst. 2	84	1 482 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247a odst. 1 písm. a)	536	2 007 500
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247a odst. 1 písm. b)	2	16 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247a odst. 2	272	278 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247a odst. 4	9	9 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 247, § 247a - zjednodušené řízení o pokutě dle § 249	0	0
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - § 250	147 975	433 625 075
Zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - fyzickým osobám	0	0
Zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - právnickým osobám	469	4 891 112
Zák. č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti	42	916 400
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 1 písm. a)	37 309	37 309 000
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 1 písm. b)	2 278	22 780 000
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 1 písm. c)	4 499	134 970 000
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 1 písm. d)	5 357	267 850 000
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 2	0	0
Zák. č. 235/2004 Sb., o DPH - § 101h odst. 3	0	0
Zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - § 38w odst. 1 písm. a)	645	18 808 239
Zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - § 38w odst. 1 písm. b)	3	23 179 231
Zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - § 38w odst. 1 písm. c)	0	0
CELKEM	199 481	948 123 557

2.5 Daňové subjekty

Tabulka č. 35 udává základní přehled o počtu daňových subjektů k 31. 12. 2021, a to v členění podle vybraných druhů příjmů na daňové subjekty „evidované“ a „aktivní“.

Tabulka č. 35: Počet daňových subjektů

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	984 401	639 583
Daň z příjmů PO z příznání	700 721	690 103

Druh příjmu	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z příjmů FO z příznání	3 583 098	2 099 621
Daň z příjmů FO v paušálním režimu	79 033	63 335
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	739 099	582 606
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	635 460	535 325
Daň z nemovitých věcí	5 134 501	4 147 381
Daň z nabytí nemovitých věcí	255 617	1 682
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	469 793	83
Daň silniční	1 186 268	821 517
Daň z hazardu celkem	1 314	181
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	9	4

* Údaje o daňových subjektech evidovaných v agendách správců daní.

** Údaje o daňových subjektech aktivních ve sledovaném období.

3. Daňové nedoplatky

Podle DŘ je nedoplatkem částka daně, která není uhrazená a uplynul již den splatnosti daně. Nedoplatkem je také neuhrazené příslušenství daně, u kterého rovněž již uplynul den splatnosti, popřípadě i neuhrazená částka „zajištěné daně“. Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená a skutečně zaplacenou částkou daně. Daň, která měla být zaplacená, může být nejen daň přiznaná poplatníkem nebo plátcem, ale i daň doměřená správcem daně, a to včetně příslušenství daně (tzn. penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

K 31. 12. 2021 dosáhla celková hodnota evidovaných daňových nedoplatků a nedoplatků evidovaných na dalších příjmech včetně nedoplatků vzniklých neuhrazeným příslušenstvím 38 756,1 mil. Kč a v porovnání s rokem 2020, kdy celková hodnota evidovaných daňových nedoplatků a nedoplatků evidovaných na dalších příjmech včetně nedoplatků vzniklých neuhrazeným příslušenstvím dosáhla 43 117,0 mil. Kč, bylo zaznamenáno meziroční snížení celkové hodnoty nedoplatků o 4 361,0 mil. Kč, představující meziroční pokles o 10,1 %.

Tabulka č. 36: Vývoj celkové hodnoty evidovaných nedoplatků na vybraných druzích daní a na dalších příjmech

v mil. Kč

Druh příjmu	2017	2018	2019	2020	2021
DPH celkem	33 202,0	27 498,9	22 094,4	27 178,0	23 683,8
Spotřební daně	11,5	4,3	4,0	7,4	3,7
Daň z příjmů PO	8 126,6	6 186,1	6 262,7	7 571,6	6 945,4
Daň z příjmů FO z přiznání	3 505,7	3 111,2	2 898,2	3 367,1	3 398,2
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	1 025,5	896,2	819,6	1 214,3	1 110,4
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	272,1	336,8	167,2	289,4	276,4
Daň z nemovitých věcí	509,7	448,3	414,1	499,4	513,5
Daň z nabytí nemovitých věcí	385,9	409,5	372,0	323,7	199,2
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	749,7	543,8	416,7	351,0	273,1
Daň silniční	530,3	430,9	379,2	471,6	455,7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření					
Daň z hazardu celkem	22,5	22,9	140,5	298,9	140,3
Příslušenství daní	421,9	381,4	336,0	289,2	293,8
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 559,4	1 349,8	1 095,6	1 255,4	1 462,3
CELKEM	50 322,6	41 619,9	35 400,1	43 117,0	38 756,1

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Tabulka č. 36 poskytuje kumulované údaje o hodnotách evidovaných daňových nedoplatků na vybraných druzích daní a na dalších příjmech a na skupině dalších druhů příjmů souhrnně vykazovaných pod položkou ostatní příjmy, odvody a poplatky, a to v letech 2017 až 2021.

V meziročním srovnání uváděných hodnot nedoplatků vztahujících se k vybraným druhům daní a dalších příjmů došlo k 31. 12. 2021 k nejvyššímu absolutnímu snížení hodnoty nedoplatků na DPH o 3 494,2 mil. Kč (tj. k meziročnímu poklesu o 12,9 %) a dále na DPPO z přiznání o 626,2 mil. Kč (tj. k meziročnímu poklesu o 8,3 %). Současně došlo v meziročním srovnání uváděných hodnot nedoplatků vztahujících se k vybraným druhům daní a dalších příjmů došlo k 31. 12. 2021 k nejvyššímu absolutnímu zvýšení hodnoty nedoplatků na položce ostatních příjmů, odvodů a poplatků o 206,9 mil. Kč (tj. k meziročnímu růstu o 16,5 %).

K 31. 12. 2021 se významným procentuálním podílem na celkové hodnotě nedoplatků podílela především DPH dosahující podílu ve výši 61,1 %, dále DPPO z přiznání dosahující podílu ve výši 17,9 % a rovněž DPFO z přiznání dosahující podílu ve výši 8,8 %. V roce 2021 se souhrn uvedených procentuálních podílů za významné druhy daňových příjmů podílel na celkové hodnotě nedoplatků procentem dosahujícím celkové výše 87,8 %.

4. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 37: Zástavní právo v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021
Počet rozhodnutí	15 353	11 394	10 796	4 360	6 299
Částka v mil. Kč	15 087,6	9 028,0	6 708,3	4 028,3	10 468,6

Podle údajů v **Tabulce č. 37** byl u zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zřízením zástavního práva správce daně meziročně zaznamenán nárůst počtu vydaných rozhodnutí o 1 939 (o 44,5 %). Celkový objem zajištěných pohledávek, uvedených v předmětných rozhodnutích, vzrostl o 6 440,3 mil. Kč (tj. o 159,9 %). Meziroční nárůst koresponduje s ukončením dočasného omezení využívání institutu zástavního práva, k němuž bylo přistoupeno v roce 2020 v rámci mimořádných opatření přijatých FS v souvislosti s pandemií COVID-19, a zároveň se vztahuje i k posečkání daně.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 DŘ a § 103 ZDPH v rámci období příslušného roku, obsahuje **Tabulka č. 38**. Z údajů v tabulce je zřejmý meziroční nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů o 25, tj. o 2,5 %. Počet daňových subjektů s vystaveným a doručeným zajišťovacím příkazem za rok 2021 dosáhl 242, což je meziročně o 34 daňových subjektů méně. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu roku 2021, meziročně stoupla o 207,8 mil. Kč, tj. o 40,0 %. FÚ vykazují meziročně nižší objem úhrad ze zajištění, a to o 113,5 mil. Kč (o 32,6 %).

Tabulka č. 38: Zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka	Částka
2017	1 420	1 594,0	690,2
2018	1 174	1 472,5	471,2
2019	765	558,8	477,3
2020	1 007	519,6	348,3
2021	1 032	727,4	234,8

Od r. 2019 je v evidenci zajišťovacích příkazů uplatňován upravený algoritmus - do statistik úhrad ze zajištění jsou zahrnuty pouze úhrady za období vždy od 1. 1. do posledního dne sledovaného měsíce příslušného roku, resp. do posledního dne příslušného roku (dříve byly zahrnuty úhrady i z předchozích let).

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2021 se vztahuje na činnost OFS v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných FS, jsou uvedeny v **Tabulce č. 39**.

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (**Tabulka č. 40**).

Tabulka č. 39: Vývoj objemu a počtu nedoplatků vymáhaných a vymožených

Rok	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku		Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	
	Počet případů	Částka mil. Kč	Počet případů	Částka mil. Kč
2017	2 533 894	37 290,0	804 636	13 583,1
2018	2 338 316	30 912,3	746 609	12 896,4
2019	2 261 475	25 767,7	669 118	14 223,3
2020	2 217 247	25 533,6	480 138	8 754,7
2021	2 194 159	24 789,5	480 866	8 988,0

Tabulka č. 40: Vývoj objemu nedoplatků evidovaných, vymáhaných a vymožených

v mil. Kč

Rok	Nedoplatky kumulované k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	Vymáháno (%)	Úspěšnost (%)
2017	50 322,6	37 290,0	13 583,1	74,1	36,4
2018	41 619,9	30 912,3	12 896,4	74,3	41,7
2019	35 400,1	25 767,7	14 223,3	72,8	55,2
2020	43 117,0	25 533,6	8 754,7	59,2	34,3
2021	38 756,1	24 789,5	8 988,0	64,0	36,3

Objem kumulovaných nedoplatků meziročně poklesl o 4 361,0 mil. Kč, resp. o 10,1 %. V porovnání se stavem ke dni 31. 12. 2020 poklesl objem nedoplatků předaných k vymáhání o 744,1 mil. Kč, tj. o 2,9 %. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (13 966,5 mil. Kč, resp. 36,0 %) tvoří zejména nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům FS do konce roku 2021, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku a rozložení úhrady daně na splátky, atp.

Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků činily k 31. 12. 2021 nedoplatky evidované na daních částku 23 461,3 mil. Kč, tj. 94,6 %, a na příslušenství daní částku ve výši

1 328,3 mil. Kč, tj. 5,4 %. Meziročně zůstaly procentuální hodnoty předmětných údajů na stejné úrovni.

V období roku 2021 FÚ všemi dostupnými způsoby vybraly a vymohly 8 988,0 mil. Kč; meziročně se jedná o nárůst o 233,3 mil. Kč, resp. o 2,7 %. I přes dopady pandemie úspěšnost vymáhání nedoplatků meziročně mírně vzrostla o 2,0 procentní body.

Objem daňových nedoplatků vymožených prostřednictvím vymáhacích úkonů za období roku 2021 činil 2 396,3 mil. Kč, tj. 26,7 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků (meziroční pokles o 1,1 %). Ještě před provedením vymáhacích úkonů, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DŘ, byla v průběhu roku 2021 FÚ na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši 6 267,8 mil. Kč, což odpovídá 69,7 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Tento výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci FÚ snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas. Po zahájení vymáhacích úkonů byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši 323,9 mil. Kč (3,6 % z celkové částky).

V průběhu roku 2021 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků dle § 158 DŘ v celkové hodnotě 83 021,5 mil. Kč (meziročně o 12 856,3 mil. Kč více), zároveň správci daně v tomto roce opětovně aktivovali dříve odepsané nedoplatky v celkové výši 104 922,6 mil. Kč (meziročně o 14 785,4 mil. Kč více). Odpis nedoplatku pro nedobytnost nemá vliv na práva a povinnosti daňového subjektu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt, odpisy tedy slouží především pro účely reálného zjištění aktiv příjmové stránky veřejných rozpočtů. Nedoplatky odepsané z důvodu nedobytnosti nezanikají, jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou FÚ nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání.

V rámci roku 2021 prekludovaly nedoplatky ve výši 32 587,1 mil. Kč; meziročně se jedná o nárůst o 3 194,3 mil. Kč. V průběhu roku 2021 zanikly ze zákonných důvodů daňové nedoplatky v celkové výši 293,6 mil. Kč, což je o 142,4 mil. Kč více, než v roce předchozím. Během roku 2021 byly také odepsány, z důvodu zániku právnické osoby dle § 185 OZ, daňové nedoplatky ve výši 27 526,6 mil. Kč a zároveň byly v tomto období obnoveny neuspokojené pohledávky, dle § 209 OZ, ve výši 18 379,5 mil. Kč.

Tabulka č. 41 uvádí také podíl objemu nedoplatků ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu vymáhaných nedoplatků a podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 41: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků u vybraných druhů příjmů

v mil. Kč

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		v roce 2020		v roce 2021	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Daň z přidané hodnoty	16 885,2	66,1	16 197,8	65,3	1 598,7	65,6	1 406,8	58,7
Daně z příjmů	6 280,7	24,6	6 293,3	25,4	495,8	20,4	683,7	28,5
Daň z nemovitých věcí	300,8	1,2	261,6	1,1	38,4	1,6	34,6	1,4
Daň z nabytí nemovitých věcí**	216,7	0,8	168,1	0,7	57,7	2,4	37,4	1,6
Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí*	330,9	1,3	258,0	1,0	19,4	0,8	13,5	0,6
Daň silniční	348,2	1,4	346,1	1,4	62,2	2,6	50,7	2,1

* Případy, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013.

** Případy, kdy předmět daně vznikl po 1. 1. 2014, do 26. 9. 2020, kdy došlo ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, a to se zpětnou účinností pro případy, kdy byl vklad práva do katastru nemovitostí proveden v prosinci 2019 a později.

Z meziročního porovnání absolutních údajů k daňovým nedoplatkům u jednotlivých vybraných druhů příjmů je patrný v zásadě vyrovnaný trend u objemu nedoplatků vymáhaných a pokles u objemu nedoplatků vymožených, a to v důsledku mimořádných opatření, přijatých v souvislosti s pandemií COVID-19.

V **Tabulce č. 42** procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků ve vymáhání dle způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 42: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

v mil. Kč

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		v roce 2020		v roce 2021	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Srážkami ze mzdy	1 253,8	4,9	1 140,4	4,6	88,9	3,7	75,2	3,1
Příkazáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	3 778,8	14,8	5 356,0	21,6	1 655,0	67,9	1 603,7	66,9
Příkazáním jiné peněžité pohledávky	529,3	2,1	394,7	1,6	162,9	6,7	220,9	9,2
Postižením jiných majetkových práv	322,6	1,3	326,4	1,3	15,9	0,7	9,5	0,4

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		v roce 2020		v roce 2021	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Prodejem movitých věcí	355,1	1,4	341,2	1,4	45,9	1,9	60,1	2,5
Prodejem nemovitých věcí	1 004,3	3,9	604,3	2,4	67,5	2,8	27,2	1,1

K 31. 12. 2021 byly jednotlivými způsoby provedení daňové exekuce dle DŘ vymáhány nedoplatky o celkové výši 8 163,0 mil. Kč, což odpovídá 32,9 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období roku 2021 bylo těmito způsoby vymáhání vymoženo v souhrnu 1 996,6 mil. Kč. Nejvíce využívaným a nejefektivnějším exekučním prostředkem byla v roce 2021, stejně jako v letech předchozích, daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

Ke dni 31. 12. 2021 vykazovaly FÚ kumulovanou částku daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě 3 084,8 mil. Kč, což představuje 12,4 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2021 činily celkem 361,9 mil. Kč, což je meziročně o 2,3 % méně. Důležitým aspektem odrážejícím se ve výsledných statistikách je délka trvání insolvenčního řízení. Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs).

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím soudních exekutorů je FÚ využíváno pouze v nezbytných případech. K 31. 12. 2021 vymáhali soudní exekutoři k návrhu správce daně, jako oprávněného, daňové nedoplatky ve výši 2,0 mil. Kč. FS obdržela v roce 2021 k nedoplatkům, vymoženým prostřednictvím soudních exekutorů, částku 6,8 mil. Kč. Správce daně také, z titulu věřitele, přihlašuje daňové pohledávky do exekucí prováděných soudními exekutory; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce. K 31. 12. 2021 se jednalo o částku 110,5 mil. Kč, přičemž v rámci téhož období získala FS z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku 26,6 mil. Kč. Také v průběhu roku 2021 byla činnost FS poznamenána dopady pandemie COVID-19, která výrazně ovlivnila životy lidí, ekonomiku, i činnost veřejné správy. Důsledky mimořádných opatření, přijatých vládou ČR, správními orgány ČR a FS v souvislosti s pandemií, se promítly i do oblasti vymáhání daňových nedoplatků, což se výrazně projevilo, obdobně jako ve výsledcích roku 2020, především v objemu vymožených nedoplatků.

Zvýšený objem kumulovaných daňových pohledávek, pokles objemu nedoplatků předaných k vymáhání a pokles nedoplatků vymožených, jsou logickým následkem aktuálního stavu ekonomiky a snížené platební schopnosti daňových subjektů. Oblast vymáhání daní byla rovněž ovlivněna po stránce personální, a to agendou vyplácení kompenzačních bonusů, kterou zpravidla vykonávají právě vymáhací útvary správce daně.

Případy, kdy by okamžité provedení daňové exekuce mělo pro daňový subjekt zvláště nepříznivé následky mající přímou souvislost s pandemií COVID-19, byly a jsou řešeny také na základě žádostí o posečkání. V souladu s DŘ se daňová exekuce odkládá po dobu řízení o návrhu na posečkání, bylo-li návrhu daňového subjektu vyhověno, daňová exekuce je zastavena. Zejména u nově vzniklých nedoplatků u doposud nedlužících daňových subjektů bylo vždy vydáváno vyrozumění o výši nedoplatku, přičemž jeho součástí byla informace o lhůtě k úhradě nedoplatku do 20 dnů ode dne doručení vyrozumění a poučení daňového subjektu o možnosti podat žádost o posečkání úhrady daně nebo rozložení úhrady daně ve splátkách. FS také rozšířila formy tzv. neformální komunikace s poplatníky, za účelem plnění jejich povinností; jedná se např. o telefonáty, SMS či písemná vyrozumění s QR kódy.

Z dlouhodobého hlediska na efektivitu vymáhání daňových pohledávek působí nežádoucím vlivem zejména následující faktory.

Mezi základní příčiny nedobytnosti daňových pohledávek se dlouhodobě řadí nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet právnických osob, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti právnických osob, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo v úpadku. Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky právnických osob v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně).

Problematické jsou nekontaktní daňové subjekty, a to zejména subjekty bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno mnoho dalších subjektů. Nekontaktní jsou také fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matriky.

5. Kontrolní činnost

Dosažení cíle správy daní v oblasti správného zjištění a stanovení daní je realizováno prostřednictvím aplikace vyhledávacích a kontrolních postupů dle DŘ. Provádění těchto postupů bylo i v roce 2021 ovlivněno pandemií COVID-19. Protiepidemiologická opatření znamenala omezení osobního kontaktu s veřejností, a společně s častou nepřítomností pracovníků FS (čerpání OČR, nemoc, karanténa) způsobila ztížení podmínek pro provádění kontrolní činnosti. Pracovníci kontrolních útvarů se nad rámec běžné činnosti podíleli na zpracování agendy týkající se kompenzačních bonusů, tak jako v předchozím období roku 2020, navíc svou činnost zaměřili i na následnou kontrolu nároku na kompenzační bonusy. I přes všechny mimořádné situace zůstalo prioritou v kontrolní činnosti provádění kontrol daně z přidané hodnoty (zejména kontroly daňových subjektů zapojených do řetězových podvodů) a daně z příjmů právnických osob (především kontrola převodních cen a korunových dluhopisů). Cílem pro další období je provádět kontrolní činnost co možná nejefektivněji, a to v souladu se strategií GŘ. Současně bude důležité setrvat v nastavených prioritách s tendencí řešení daňově i rizikově významných případů, se zaměřením na rozkrývání a potírání daňových úniků.

5.1 Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost je nedílnou součástí správy daní a patří mezi základní a nejrozšířenější postupy při výkonu správy daní. Oblasti použití vyhledávací činnosti jsou v rámci FS velmi rozsáhlé. Jakožto elementární nástroj je nezbytnou součástí ve všech fázích daňového řízení, tj. od registračního řízení přes kontrolní postupy až po exekuční činnost.

Mezi hlavní postupy vyhledávací činnosti patří místní šetření, při kterém správce daně ověřuje správnost a úplnost údajů uvedených v podaných daňových tvrzeních, hlášeních a dalších povinných evidencích, získává důkazní materiál či ověřuje další skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.

Vyhledávací činnost probíhá ve všech oblastech správy daní a stále častěji se na ní významně podílí automatizované a analytické procesy. Tento trend je patrný zejména v rámci DPH v systému Kontrolních hlášení či při komunikaci s bankovními institucemi.

Výsledky kvalitní, precizní a cílené vyhledávací činnosti jsou využívány především při provádění následné analytické činnosti a mají přímý vliv na postupy a úkony prováděné správci daní v daňových řízeních. Je zcela zřejmé, že takto provedená vyhledávací činnost ve svém důsledku vede k růstu efektivity správy daní. Vyhledávací činnost je využívána také k výběru subjektů k případnému zahájení konkrétního kontrolního postupu, a její rozsah a obsah má tak v konečném důsledku vliv na průběh tohoto postupu.

Výstupy z vyhledávací činnosti jsou zpracovávány a vyhodnocovány za použití moderních technologií a metod a jsou podkladem pro cíleně zaměřenou kontrolní činnost u konkrétních

daňových subjektů, skupin daňových subjektů, oblastí ekonomických činností či v rámci konkrétních druhů daní. Tyto relevantní informace jsou hlavním pilířem pro volbu optimálního nástroje řešení rizikové situace, zajištění relevantní nápravy v plnění povinností ze strany daňových subjektů a v konečném důsledku vedou k naplňování hlavního poslání správy daní. Ke zvyšování efektivity vyhledávací činnosti přispívá mimo jiné i postupná elektronizace celé veřejné správy, která umožňuje nejen intenzivnější spolupráci mezi orgány veřejné moci, ale i s dalšími osobami. Z hlediska mezinárodní úrovně v oblasti boje proti daňovým únikům je to spolupráce s příslušnými orgány v zahraničí založená na efektivní výměně informací. Hlavním cílem je nejen vyšší míra úspor zdrojů, rychlost a účinnost, ale i komfortnější komunikace mezi správcem daně, daňovými subjekty a dalšími osobami zúčastněnými na správě daní.

Konkrétní vyhledávací činnost se v roce 2021 soustředila, mimo již zmiňovanou oblast DPH, i na ostatní daně. Jednalo se například o vyhledávací činnost směřující ke komparaci vazeb mezi údaji v účetní závěrce a daňovém přiznání, prověření zákonných rezerv na opravu hmotného majetku, správnosti nastavení převodních cen či k ověření oprávněnosti uplatnění slevy na manželku/manžela, zjištění okolností uplatňování nezdanitelných částek v souvislosti s předčasným ukončením smluv o životním pojištění. V souvislosti s vyplácením tzv. kompenzačních bonusů šlo pak o vyhledávací činnost směřující v odůvodněných případech k ověření splnění zákonných podmínek pro uplatnění nároku na dotčený kompenzační bonus. Meze vyhledávací činnosti jsou dány správou daní a jejím cílem. Je tedy patrné, že vyhledávací činnost a na ní navazující činnost kontrolní je nutné vnímat jako ucelený soubor dílčích kroků správce daně, a to od jejich přípravy, přes zahájení, průběh až po jejich ukončení.

5.2 Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností se řadí mezi kontrolní postupy při správě daní (viz § 89 až 90 DŘ). Postup k odstranění pochybností se používá v případech konkrétních pochybností o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení, dodatečného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených. POP je nutno považovat za rychlý a pružný postup založený na reciproční komunikaci správce daně a daňového subjektu.

Mezi hlavní důvody vedoucí k využití POP v roce 2021 patřily zvláště pochybnosti o vzniku nároku na jarní kompenzační bonus, nedůvěryhodnost daňových přiznání vyhodnocených informačním systémem ADIS, dále šetření KHTA (kontrolních hlášení tzv. těžká analytika).

Tabulka č. 43: Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností u daňových tvrzení

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet ukončených	Počet ukončených se změnou	Změna v tis. Kč		
			daňové povinnosti	nadměrného odpočtu	ztráty
Daň z přidané hodnoty	7 852	6 504	718 966	-1 923 027	-
Daň z příjmů PO z příznání	1 084	504	382 114	-	-397 059
Daň z příjmů FO z příznání	2 666	1 077	89 109	-	-33 351
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	9	8	2 520	-	-
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	29	28	21 299	-	-
Daň z nemovitých věcí	129	106	1 670	-	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	311	221	14 180	-	-
Daň silniční	60	53	3 834	-	-
Daň z hazardu celkem	203	203	129 518	-	-
CELKEM	12 343	8 704	1 363 210	-1 923 027	-430 410

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Tabulka č. 43 ukazuje, že v roce 2021 bylo ukončeno celkem 12 343 POP. Největší procentuální podíl na ukončených POP byl vykázan na DPH (63,6 %). V komparaci s předchozími roky (2019 a 2020) lze vidět pokračující trend, kdy počet ukončených POP se v posledních 3 letech snižuje. Ve srovnání s rokem 2020 došlo v roce 2021 k souhrnnému snížení počtu ukončených POP, a to v absolutním počtu o 2 130 (tj. pokles o 14,7 %). Současně došlo k poklesu celkového počtu ukončených POP se změnou, a to absolutně o 1 455 (tj. pokles o 14,3 %). Tyto výsledky lze přičíst tomu, že veškeré kontrolní postupy byly v hodnoceném roce ovlivněny pokračující nepříznivou pandemickou situací související s pandemií nemoci COVID-19.

V ukazateli daňové povinnosti v roce 2021 došlo sice oproti předchozímu roku ke snížení hodnoty daňové povinnosti o 232 272 tis. Kč (pokles o 14,6 %), avšak u změny nadměrného odpočtu došlo ke změně z -804 860 tis. Kč na -1 923 027 tis. Kč (nárůst o 138,9 %). Využití POP u DPH se oproti roku 2020 snížilo celkově o 1 792 postupů, což v procentuálním vyjádření činí pokles o 18,6 %. Nejčastěji zjištěnými nedostatky na DPH v roce 2021 bylo uplatnění nároku na odpočet v rozporu s ustanovením § 72 ZDPH, dále neprokázání přijetí plnění od osoby uvedené na daňovém dokladu, neprokázání faktického uskutečněného plnění na vstupu, neprovedení výpočtu částečného nároku na odpočet podle § 75 ZDPH a v neposlední řadě nesprávný postup uplatnění DPH při změně režimu podle § 79 ZDPH.

Užití POP v oblasti DPPO z příznání bylo uplatněno zejména na zneužití práva u korunových dluhopisů, nesplnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus dle ustanovení zákona o kompenzačním bonusu na rok 2021. U DPFO se vyskytly pochybnosti správce daně zejména při uplatňování slev dle § 35ba ZDP a u daňového zvýhodnění dle § 35c ZDP. Dále šlo např. o neprokázání úplnosti příjmů, nezdanění příjmů z prodeje nemovitosti a nezdanění příjmů z nájmu.

5.3 Daňová kontrola a ostatní kontrolní úkony

Daňová kontrola se řadí mezi kontrolní postupy při správě daní (podle § 85 až 88a DŘ). Již v roce 2020 došlo k výraznému poklesu počtu kontrol oproti předchozím letům, rok 2021 byl v tomto ohledu obdobný - kontrolní činnost finanční správy byla pro první část roku stále značně ovlivněna pandemií způsobenou šířením nemoci COVID-19. Díky protiepidemickým opatřením se prodloužila délka kontrolních postupů (např. odklady jednání ze strany daňových subjektů z důvodu izolace a karantén, prodlužování čekací doby na zpracování odpovědí v rámci mezinárodní výměny informací, vyčlenění části personální kapacity na agendu kompenzačních bonusů). Přesto počet provedených kontrol v roce 2021 zůstal téměř na stejné úrovni jako v roce 2020, ale celkový doměrek z kontrol se mírně zvýšil. Z čehož vyplývá, že rok 2021 vykázal vzhledem k ukazatelům vyšší fiskální efektivnost nežli rok předchozí.

Tabulka č. 44: Počet a výsledky daňových kontrol

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol v tis. Kč	Změna ztráty v tis. Kč
Daň z přidané hodnoty	3 584	3 497 281	-
Daň z příjmů PO z příznání	1 178	1 946 789	-1 682 216
Daň z příjmů FO z příznání	899	208 157	-83 440
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	334	60 430	-
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	197	262 958	-
Daň z nemovitých věcí	3	0	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	0	0	-
Daň silniční	289	2 540	-
Daň z hazardu celkem	17	169 422	-
Ostatní	33	555	-
CELKEM	6 534	6 148 133	-1 765 656

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

V roce 2021 činily celkové doměrky z kontrol 6 148 133 tis. Kč, což představuje navýšení o 201 328 tis. Kč, a to i přes fakt, že došlo k poklesu ukončených daňových kontrol o 3,2 %. V roce 2021 došlo na základě ukončených daňových kontrol ke změně ztráty v celkové výši 1 765 656 tis. Kč. Oproti roku 2020, kdy změna ztráty činila 1 295 588 tis. Kč, došlo k rozdílu změny ztráty ve výši 470 068 tis. Kč. Vzhledem ke statistikám z předchozích let se nejedná o markantní změnu v rozdílu ztráty.

V roce 2021 došlo v oblasti daňových kontrol u DPH ke snížení výše doměřené daně oproti roku 2020 o 279 245 tis. Kč, počet kontrol zůstal na obdobné úrovni. Toto snížení bylo kompenzováno zvýšením v rámci POP (viz kap. 5.2, nárůst o 676 393 tis. Kč). Důvody vedoucí k zahájení daňové kontroly byly stejně jako v roce 2020 velmi různorodé, jednalo se především

o výstupy z těžké analytiky kontrolního hlášení (KHTA) podvody u daňových subjektů zařazených v řetězcích. Dále byly zjištěny nedostatky týkající se neoprávněných uplatněných nároků na odpočet daně (tj. porušení § 72 ZDPH), nepřiznání uskutečněných zdanitelných plnění, správnost vyúčtování záloh a správnost sazby daně. V oblasti daňových kontrol na DPPO nedošlo k zásadnímu snížení počtu daňových kontrol, doměrek daně zůstal od minulého roku prakticky na stejné výši. Mezi nejčtenější zjištění na DPPO patřilo především nepodání daňového přiznání, neoprávněné uplatňování nákladů a položek odčitatelných od základu daně, nezahrnutí výnosů z podnikatelské činnosti. U daně z příjmů vybírané srážkou dle zvláštní sazby šlo zejména o zjištění týkající se zneužití práva při emisi korunových dluhopisů. V rámci daňových kontrol na dani z příjmů fyzických osob se stejně jako v minulém roce nejčastěji vyskytovala zjištění týkající se nepřiznání příjmů podléhajících dani, chybně vedená daňová evidence a neprokázání daňové účinnosti výdajů.

Za rok 2021 je evidován fiskální dopad z ukončených daňových kontrol na DPPO v celkové hodnotě 802,7 mil. Kč. Rozdíl oproti hodnotám vztahující se k doměřené dani z kontrol je způsoben časovým posunem splatnosti doměrků, plynoucí z pravomocného vyměření, případně snížení nebo zrušení předpisu daně z důvodu využití opravných prostředků.

Ostatní kontrolní úkony

Správce daně provádí i ostatní kontrolní úkony, jež se sice nezahrnují do daňových kontrol a postupů k odstranění pochybností, ale rovněž mají pozitivní fiskální dopad. Počet ostatních kontrolních úkonů v roce 2021 vykazuje oproti roku 2020 nárůst, avšak stále nedosahuje úrovně jako před pandemií nemoci COVID-19. Tabulka níže uvádí přehled o počtu případů a částkách fiskálních efektů u ostatních kontrolních úkonů provedených finanční správou, jež byly ukončeny k 31. 12. 2021. Ve sloupci „Počet kontrolních úkonů s fiskálním efektem (mimo POP)“ je započten kontrolní úkon jako jeden i v případě, že obsahuje zjištění za více zdaňovacích období. Ve sloupcích „Počet“ jsou vykazovány hodnoty za sledované zdaňovací období.

Tabulka č. 44a: Počet případů a fiskální efekty u ostatních kontrolních úkonů

k 31. 12. 2021

Druh příjmu	Počet kontrolních úkonů s fisk. efektem	Změna daně		Změna ztráty	
		počet	částka v tis. Kč	počet	částka v tis. Kč
Daň z přidané hodnoty	15 374	18 129	3 252 641	-	-
Daň z příjmů PO z přiznání	4 750	4 156	947 383	513	-220 317
Daň z příjmů FO z přiznání	14 074	11 995	341 054	395	-42 628
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	3 075	3 104	794 414	-	-
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	1 888	1 922	170 983	-	-
Daň z nemovitých věcí	16 269	19 438	36 384	-	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	304	304	20 348	-	-
Daň silniční	1 308	1 497	20 299	-	-
Daň z hazardu celkem	336	336	40 642	-	-
Ostatní	1	1	24	-	-
CELKEM	57 379	60 882	5 624 173	908	-262 944

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

V roce 2021 bylo v součtu provedeno 57 379 ostatních kontrolních úkonů, což je nárůst oproti roku 2020 o 15,1 %. Na základě těchto provedených kontrolních úkonů došlo ke zvýšení daňové povinnosti v částce 5 624 173 tis. Kč a ke snížení vykázané ztráty, v hodnotě 262 944 tis. Kč. Správce daně se zaměřoval v rámci ostatních kontrolních úkonů zejména na podvodné jednání při zapojení v řetězci, na opakované vykazování daňové ztráty, případně na správnost údajů v tvrzeních spojených s majetkem daňových subjektů. U jednotlivých druhů daní bylo provedeno nejvíce ostatních kontrolních úkonů u daně z nemovitých věcí, kde narostl fiskální efekt o 14,1 %, a pak u DPH, kde došlo ke snížení fiskálního efektu o 33,0 %. U DPFO z daňových přiznání bylo v roce 2021 provedeno 14 074 ostatních kontrolních úkonů, což je markantní nárůst o 9 481 úkonů (nárůst o 206,4 %) se zvýšením daňových povinností v částce 341 054 tis. Kč (nárůst o 46,8 %) a současně došlo ke snížení ztráty v částce 42 628 tis. Kč. Počet ostatních kontrolních úkonů na DPPO se zvýšil o 1 721 (56,8 %). Na základě provedených 4 750 kontrolních úkonů došlo ke zvýšení daňových povinností v částce 947 383 tis. Kč (tj. nárůst o 33,0 %).

5.4 Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Po většinu roku 2021 přetrvávala opatření související se šířením nemoci COVID-19, která se však negativně neprojevovala v dobře fungující spolupráci OFS s OČTŘ. V roce 2021 se již díky aktivnímu přístupu zainteresovaných složek významně eliminovala trestná činnost spojená se správou kompenzačních bonusů vyplácených na základě ZKB 2.

Stejně jako v předchozích letech, značnou část podnětů předaných OFS OČTŘ ve věci trestného činu zkrácení daně představovala podání týkající se trestné činnosti nesoucí znaky trestné činnosti páchané organizovanou skupinou. Daňová kriminalita je i nadále nejvýznamnější složkou ekonomické kriminality s negativním dopadem na státní rozpočet jakož i rozpočet Evropské unie (odvod DPH). FS trvale sleduje kvalitu a věcné náležitosti zpracovaných podnětů, zejména u fiskálně významných případů organizované kriminality akcentuje způsob součinnosti dle Dohody k dohodě o spolupráci, výměně informací a koordinaci („spolupráce Kobra“).

Počty podnětů při srovnání roků 2020 a 2021 ovlivňuje novela TrZ účinná od 1. 10. 2020 provedená zákonem č. 333/2020 Sb., kdy došlo ke změně znění § 138 upravujícího výši hranice škody, včetně hranice výše škody určující znaky trestného činu zkrácení daně resp. neodvedení daně, a to z částky 50 000 Kč na částku 100 000 Kč. Uvedená změna má vliv na srovnatelnost počtu podaných podnětů v roce 2021 oproti předchozím rokům.

5.4.1 Zkušenosti s činností orgánů činných v trestním řízení

Spolupráci s jednotlivými složkami OČTŘ považuje FS za bezproblémovou, nicméně s ohledem na zvyšování se nároků na prokázání páchaní trestné činnosti, zejména organizované daňové kriminality, do které jsou zapojeny desítky právnických a fyzických osob, dochází k zatížení orgánů činných v trestním řízení, zejména na úrovni útvarů hospodářské kriminality krajských policejních ředitelství v míře, která ovlivňuje výslednost předaných podnětů. Uvedené reflektuje Akční plán pro roky 2022-2023 Koncepce boje proti organizovanému zločinu do roku 2023.

Vzájemná součinnost orgánů OFS a OČTŘ vychází z pravidel definovaných vzájemnými informačními a součinnostními dohodami a projevuje se mj. flexibilním a rychlým předáváním informací u jednotlivých kauz, zejména při řešení komplikovaných případů, byť tato forma komunikace byla opětovně ztížena pandemickou situací. Formální vyřizování vzájemných požadavků je nastaveno velice korektně a funkčně za dodržení vysokého standardu zpracování. Přetrvávající jistotou efektivní spolupráce v oblasti daňové a trestní spolupráce zůstává velice dobře nastavený systém „spolupráce Kobra“, a to jak na celostátní, tak i na krajské úrovni. V roce 2021 bylo v rámci centrální a regionální Kobry zajištěno 1 015,3 mil. Kč, zachráněno 52,1 mil. Kč, celkem tedy uchráněno 1 067,4 mil. Kč.

Přesto je nezbytné hledat způsoby, jak rizika a škody způsobené při výběru daní eliminovat, neboť škody způsobené jenom na DPH představují desítky miliard Kč ročně, přičemž mezi roky 2018 a 2019 došlo ke zvýšení daňové mezery na DPH z 13,8 % na 14,3 %, kdy velký podíl na ztracené DPH má právě organizovaná daňová kriminalita (poslední údaje jsou zveřejněné v materiálu EU „VAT Gap in the EU, Report 2021“). Reporting Evropská unie zpracovává s dvouletým posunem z důvodu opatření a stability údajů.

5.4.2 Příklady nejzávažnějších oznámených trestných činů

Závažné případy organizované daňové kriminality FS detekovala zejména v souvislosti s krácením DPH v případech skrytého poskytování pracovní síly a u agentur práce, při dovozu zboží z destinace jihovýchodní Asie, Středního východu a při poskytování reklamních služeb. Specifickou oblastí je nakládání s kryptoměnami, které pachatelé používají jako platidlo za účelem zakrytí elektronické stopy či se přímo dopouštějí zkrácení daní v souvislosti s nepřiznáním příjmů plynoucích z nakládání s kryptoměnami.

V únoru 2021 daňová Kobra obvinila celkem 22 osob podezřelých z vytvoření fiktivního řetězce firem za účelem soustavného krácení daně z přidané hodnoty, dosud byla škoda vyčíslena na 16 mil. Kč. V rámci úkonů trestního řízení bylo zajištěno několik nemovitostí a finanční prostředky v hotovosti. Skupina byla tvořena několikastupňově a jednotlivé články se znaly jen mezi sebou, tak aby byl zastřen skutečný organizátor.

S obviněním za krácení daní ve výši 251 mil. Kč skončila skupina 16 fyzických a 2 právnických osob, které se zapojily do uměle vytvořeného řetězce firem obchodujících s pohonnými hmotami dováženými ze Slovenské republiky. Je to jeden z případů, na kterém se projevuje zdlouhavost a náročnost vyšetřování daňové trestné činnosti, neboť ji pachatelé spáchali již v roce 2013.

Další případ nelegálního obchodu s pohonnými hmotami, kdy došlo ke zkrácení DPH ve výši nejméně 300 mil. Kč, se týkal nákupu z Německa a Rakouska v roce 2011. Za stejný skutek již byli odsouzeni další pachatelé, ale kriminalisté nerezignovali a na základě nových informací se jim podařilo zahájit trestní stíhání osob ve vyšších patrech organizované skupiny.

Čtyři muži a dvě ženy společně s jednou právnickou osobou byli obviněni ze zkrácení daně ve výši minimálně 40 mil. Kč, kdy tato skupiny zakládala účelově obchodní společnosti, které vykazovaly vysoké příjmy z reklamní činnosti a aby nemuseli odvádět daň z přidané hodnoty, tak do účetnictví zahrnovali fiktivní faktury právnických osob, které ale nevykonávaly žádnou činnost. V rámci úkonů trestního řízení byly zajištěny více než 4 mil. Kč v hotovosti a další 3 mil. Kč na bankovních účtech. Od roku 2019 probíhalo prověřování trestné činnosti související s odvodem části výtěžku z provozu loterií a jiných podobných her, kdy se podařilo zadokumentovat obohacení zúčastněných osob o téměř 170 mil. Kč. Ze spáchání této trestné činnosti bylo v loňském roce obviněno 10 osob.

Správce daně vlastní vyhledávací a kontrolní činností zjistil, že zástupce právnické osoby nezahrnuli odvody záloh za zaměstnance (cizince) do vyúčtování daně z příjmu ze závislé činnosti, neprováděl roční zúčtování záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a zkrátil tak daň z příjmu fyzických osob za tři roky o více než 41 mil. Kč.

Celkem 36 daňových subjektů se zapojilo do páčání trestné činnosti zkrácení daně, konkrétně DPH s celkovou škodou převyšující 36 mil. Kč, tuto svoji činnost realizovali prostřednictvím oddílu B3 kontrolního hlášení, ve kterém vykazovali velmi vysoké částky (jedná se úhrn částek

z dokladů v hodnotě do 10 000 Kč včetně daně). Skutečnost, že plnění dle těchto dokladů přijali, ale nebyli schopni doložit správci daně.

Za rodinný podnik by se dala označit skupina firem, personálně i kapitálově propojených, krátkých daň prostřednictvím nadměrných odpočtů DPH za nerealizovanou podnikatelskou činnost, kdy vytvořili řetězec hotovostních a bezhotovostních transakcí se zapojením kryptoměnové směnárny. Celkem se měla tato skupina obohatit o bezmála 30 mil. Kč.

Tabulka č. 45: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení

Ve věci	Počet předaných případů					Částka v mil. Kč				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Zkrácení daně (§ 240)	1 968	2 088	1 159	904	734	7 615	6 610	4 893	3 485	2 187
Neodvedení daně (§ 241)			392	213	273			146	106	128
Prohlášení o majetku (§ 227) ¹⁾			317	120	134					
Jiného (§ 254) ²⁾	570	445	122	85	46	279	165			
CELKEM	2 538	2 533	1 990	1 322	1 187	7 894	6 775	5 039	3 591	2 315

Uvedené § dle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁾ § 227 – Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku.

²⁾ § 254 – Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění.

Údaje v **Tabulce č. 45** dokumentují přehled podaných trestních oznámení v letech 2017 až 2021. Z meziročního srovnání (rok 2020 versus 2021) je zřejmé, že nedochází k zásadním výkyvům ve smyslu snížení či zvýšení počtu podaných oznámení. Mírné snížení (o 135) počtu podaných oznámení částečně způsobila změna trestních předpisů zvyšujících hranici škody (viz výše). Změnu počtu oznámení též determinovala pandemická situace.

6. Mezinárodní spolupráce a mezinárodní zdaňování

6.1 Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Mezinárodní spolupráce v oblasti přímých daní je upravena zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Do tohoto předpisu byla transponována evropská legislativa, a to směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice Rady č. 77/799/EHS, která byla již několikrát novelizována.

Výměna informací probíhá v rámci mezinárodní spolupráce trojí formou: výměna informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměna informací) a automatická (pravidelná) výměna informací. Přičemž FS využívá všech uvedených forem.

ČR v roce 2021 obdržela celkem 372 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn a odeslala celkem 299 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn. Mezi nejčastěji dožádanými státy bylo Německo, Slovensko, Polsko, Litva, Kypr a Rakousko. Z nečlenských zemí EU byly např. dožádány Velká Británie, Švýcarsko, Ukrajina, Ruská federace a Britské Panenské ostrovy. V rámci přímé přeshraniční spolupráce vybraných FÚ ve vztahu k Německu a Slovensku bylo v roce 2021 zaznamenáno celkem 138 výměn korespondence. V souvislosti s rozšířenými možnostmi mezinárodní spolupráce podle TIEA a mnohostranné Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, byla i v roce 2021 prováděna šetření, zaměřená na prověřování transakcí vůči daňově preferenčním jurisdikcím.

FS obdržela 919 239 záznamů v rámci automatické výměny informací o finančních účtech (GATCA), a to od 92 zúčastněných států. V rámci GATCA ČR odeslala 1 435 884 záznamů do 80 států. V rámci výměny informací o tzv. rulings obdržela FS ze zahraničí celkem 95 rozhodnutí a odeslala celkem 37 rozhodnutí. Na základě automatické výměny informací oznamovaných nadnárodními skupinami podniků, tzv. Zpráv podle zemí (CbCR), ČR obdržela oznámení z 51 států a sama odeslala oznámení do 22 států. Na základě automatické výměny informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat (DAC6) ČR v roce 2021, obdržela ze zahraničí celkem 331 záznamů a do zahraničí bylo odesláno celkem 134 záznamů.

6.2 Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V roce 2021 pokračoval mírný pokles množství žádostí zaznamenaný již v předešlém roce 2020. Do té doby počet zpracovávaných žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek každoročně rostl.

Za rok 2021 bylo zpracováno celkem 1 172 nových žádostí. V porovnání s předchozím rokem 2020 (1 261 žádostí) tak došlo k 7,1% poklesu celkového počtu nově vyřizovaných žádostí. U většiny typů žádostí byl za sledovaný rok vykázán pokles, s výjimkou zahraničních žádostí o vymáhání, u kterých byl naopak zaznamenán vzestup o 43,9 %.

Nejfrekventovanějšími žádostmi jsou dlouhodobě žádosti o vymáhání (73,3 %), dále žádosti o informace (23,8 %) a jen 2,9 % představovaly žádosti o doručení. Bilance počtu tuzemských a zahraničních žádostí je nevyrovnaná, zejména u žádostí o informace je rozdíl dlouhodobě ve prospěch zahraničních žádostí, naopak bilance u žádostí o vymáhání je ve prospěch tuzemských žádostí (což je dáno vysokým podílem specifického typu žádostí o vrácení přeplatků na DPH).

Inkaso (přijaté i odeslané) se v roce 2021 zvýšilo. ČR obdržela z vymáhání svých pohledávek v zahraničí celkem 18,8 mil. Kč (15,2 mil. Kč v roce 2020). Do zahraničí bylo z ČR odesláno 46,0 mil. Kč (19,4 mil. Kč v roce 2020).

Tabulka č. 46: Nové žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání v roce 2021

Žádost/rok	o informace		o doručení		o vymáhání		CELKEM	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zahraníční	313	247	34	27	244	351	591	625
Tuzemské	32	32	9	7	629	508	670	547
CELKEM	345	279	43	34	873	859	1 261	1 172

Mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek se nejvíce koncentruje na sousední státy, zejména německy mluvící (40 %). V roce 2021 to bylo zejména Německo (337) a Rakousko (132). Dále pak také Slovensko (246) a Polsko (113). Ze zemí mimo prostor EU se mezinárodní spolupráce při vymáhání pohledávek týkala Spojeného království (23) a Norska (10).

I přes pokles celkového počtu nových žádostí a přetrvávajících opatření proti zamezení šíření pandemie COVID-19, zůstala intenzita komunikace ústředního kontaktního orgánu (GŘ) se zahraničím na stejné úrovni jako v předchozím roce (11 736 zaznamenaných položek v roce 2021, 11 808 položek v roce 2020).

Co se týče agendy související s poskytováním informací jinému členskému státu EU o vratitelném přeplatku na daních z příjmu u subjektů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí, došlo zde k mírnému navýšení. V roce 2021 bylo předáno do zahraničí celkem 70 oznámení (57 v roce 2020). Nejvíce oznámení bylo zasláno do Německa (26) a Rakouska (10). Naopak ČR ze zahraničí neobdržela žádné informace o vratitelných přeplatcích.

Mezinárodní spolupráci při vymáhání finančních pohledávek negativně ovlivnila přetrvávající omezení zavedená v členských státech EU v souvislosti s opatřeními k zamezení šíření nemoci COVID-19. Pravidelná jednání s ostatními členskými zeměmi EU se týkala především plánovaného rozvoje a využitelnosti standardizovaných formulářů a problematiky pobrexítové spolupráce se Spojeným královstvím.

6.3 Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Optimalizace daňových povinností nadnárodními skupinami podniků prostřednictvím přesouvání zisků do daňových jurisdikcí s nižším daňovým zatížením, s důsledkem v podobě snižování daňového základu poplatníků v zemích, ve kterých byl takový zisk dosažen, je stále

jedním z vážných problémů, kterým je třeba na úseku daně z příjmu právnických osob čelit. O existenci tohoto rizika svědčí i to, že Evropská unie a OECD se snaží najít společné řešení pro správné stanovení základu daně u nadnárodních společností a jeho minimálního zdanění, což bylo předmětem aktivního zájmu a sledování ze strany FS.

Rok 2021 byl nadále ovlivněn pandemií COVID-19, která měla dopady i do transakcí mezi spojenými osobami a tím se zvýšila poptávka po pravidlech pro posuzování těchto dopadů (vlivu na základ daně) na daňové subjekty. Za tímto účelem zveřejnila FS Informaci GFR k dopadům pandemie COVID-19 na převodní ceny (dostupné: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/prevodni-ceny-zdanovani-nadnarodnich-spolecnosti/informace-gfr-k-dopadum-pandemie-covid-19-na-prevodni-ceny>).

Dalším významným dokumentem vydaným FS v roce 2021 byla Informace GFR – k pokynům k převodním cenám v oblasti finančních transakcí (dostupné: <https://www.financnisprava.cz/cs/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-zdanovani-prime-dane/prevodni-ceny-zdanovani-nadnarodnich-spolecnosti/informace-gfr-k-pokynum-k-prevodnim>), která reaguje na aktualizaci Směrnice OECD o převodních cenách, jejíž součástí je i překlad nových pokynů v této oblasti (Tyto aktualizované pokyny OECD jsou nově zahrnuty do Směrnice OECD jako Kapitola X). Pokyny OECD týkající se aspektů převodních cen v oblasti finančních transakcí uskutečňovaných mezi spojenými podniky by měly přispívat k jednotnosti při uplatňování převodních cen v rámci této oblasti a pomáhat předcházet sporům o převodních cenách a dvojímu zdanění.

FS v roce 2021 mimo jiné také zorganizovala mezistátní jednání „Skupiny V6“ k problematice dopadů pandemie COVID-19 a dopadů pokynů OECD k finančním transakcím na převodní ceny za účelem snahy nalezení konsenzu či vzájemného sdílení pohledů jednotlivých daňových správ na specifické situace související s řešenými oblastmi, což by mělo napomoci prevenci případných mezinárodních dohadovacích řízení.

FS během roku 2021 řešila 41 případů mezinárodních dohadovacích řízení ve vztahu k zamezení dvojímu zdanění a 14 případů, kdy si subjekty požádaly o závazné posouzení, které bude posuzováno bilaterálně, tedy oběma dotčenými daňovými správami. V neposlední řadě FS obdržela 39 tuzemských žádostí o závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami, nebo způsobu určení základu daně stálé provozovny. Vhodné je zdůraznit, že pro daňové subjekty je výhodné předcházet případným doměrkům v rámci daňové kontroly tím, že využijí institut závazného posouzení a požádají předem FS o posouzení způsobu tvorby převodních cen mezi spojenými osobami.

6.4 Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Hlavním předmětem mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH je výměna informací se zahraničními daňovými správami. Největší část výměny informací tvoří administrativní spolupráce s ostatními členskými státy EU na základě Nařízení Rady (EU)

č. 904/2010 o správní spolupráci a navazujících předpisů. Toto Nařízení specifikuje jednotlivé typy výměny informací a další způsoby administrativní spolupráce.

Klíčovým zdrojem informací je systém VIES, který shromažďuje především informace ze souhrnných hlášení (v ČR upraveno § 102 ZDPH), která podávají jak plátcí DPH, tak i identifikované osoby. Předmětem hlášení je poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby (plátcí a identifikované osoby), a dodání zboží do jiného členského státu, tzv. intrakomunitární dodání zboží (plátcí). Za rok 2021 podalo souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu 110 463 plátců DPH a 9 532 identifikovaných osob. Oproti roku 2020 se tento počet zvýšil pro obě skupiny o jednotky procent.

Údaje ze systému VIES je možné využívat ke zjištění nesrovnalostí při porovnání s údaji o pořízení zboží z jiného členského státu z daňových přiznání. Tyto údaje o pořízení zboží v roce 2021 vykazalo 190 790 plátců DPH a 10 268 identifikovaných osob (nárůst o cca 10 % oproti roku 2020 v obou kategoriích).

Ke konkrétním intrakomunitárním transakcím umožňuje Nařízení Rady (EU) 904/2010 zjistit na základě individuálních žádostí o informace od zahraničních správců daně více informací pro daňové řízení. V rámci této výměny informací bylo do ČR doručeno celkem 1 537 žádostí o informace (rok 2020 – 1 692) a 327 spontánních informací (rok 2020 – 585). Do jiných členských států bylo celkem odesláno 1 529 žádostí o informace (rok 2020 – 2 169) a 266 spontánních informací (rok 2020 – 432). Pokles výměny způsobil zřejmě celkové zpomalení výměny informací v souvislosti s pandemií COVID-19.

Výše uvedené počty zahrnují i žádosti v rámci přímé přeshraniční spolupráce. V minulém desetiletí byla uzavřena ujednání o přímé výměně informací v oblasti DPH mezi orgány Česka a Slovenska, resp. Polska a Německa. V rámci přímé výměny informací s Polskem proběhlo v roce 2021 celkem 37 přímých výměn a se Slovenskem 68 přímých výměn. Přímá výměna informací s Německem v roce 2021 nebyla realizována z důvodu nedořešených technických obtíží. Celkový počet uskutečněných výměn za rok 2021 byl poměrně nízký, podobně jako v roce 2020, což souvisí s omezením přeshraniční kontrolní činnosti v důsledku protiepidemických opatření.

Česká republika je také zapojena do automatické výměny informací bez předchozí žádosti, v jejímž rámci si státy EU navzájem vyměňují předem určené informace. Tyto informace jsou k dispozici nejpozději do tří měsíců od konce kalendářního čtvrtletí, v němž byly uvedené informace získány. V rámci automatické výměny se vyměňují například údaje o zahraničních osobách neusazených v ČR, ale které se registrovaly v ČR k DPH, nebo informace o dodání nových dopravních prostředků neplátcům DPH.

V souladu s Nařízením Rady (EU) č. 904/2010 také probíhá doručování správních aktů a rozhodnutí. Písemnost je doručována adresátovi v jiném členském státě prostřednictvím kompetentního orgánu v daném členském státě. V roce 2021 FS odeslala 41 žádostí o doručení

(2020 – 57 žádostí) a obdržela 37 těchto žádostí (2020 – 30 žádostí). Pokles počtu odchozích výměn souvisí zřejmě s celkovým omezením kontrolní činnosti z důvodu pandemie COVID-19. FS je zapojena do souběžných kontrol (MLC), což jsou kontroly zahájené správci daně více členských států. V roce 2021 se česká správa daní připojila k jedné nově zahájené MLC a jednu další MLC iniciovala. Oproti roku 2020 jde o nárůst, oproti hodnotám před pandemií COVID-19 jsou ale čísla významně nižší.

FS také spravuje národní část elektronického systému EU, který umožňuje vrácení DPH osobám povinným k dani, neusazeným v členském státě vrácení DPH, ale v jiném členském státě (týká se ustanovení § 82, § 82a a § 82b ZDPH). V roce 2021 bylo přijato 27 224 žádostí o vrácení DPH; jedná se o mírný pokles oproti roku 2020, kdy bylo přijato 29 119 žádostí. Odeslaných žádostí o vrácení DPH bylo v roce 2021 celkem 25 595, i zde došlo k mírnému poklesu oproti roku 2020 (29 765 žádostí). Důvod poklesu spatřujeme v omezení cestování z důvodu protipandemických opatření.

Od roku 2015 mohou osoby povinné k dani využívat zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS), který se od 1. 7. 2021 rozšířil na OSS. Tento systém usnadňuje výběr DPH u vybraných plnění (služby, zasílání zboží, dovoz zboží atd.) s místem plnění na území EU. V ČR jej mohou využívat jak subjekty registrované v ČR, tak i subjekty ze třetích zemí. V tomto režimu bylo v ČR jako státu identifikace k 31. 12. 2020 registrováno 2763 subjektů v režimu EU, 5 v režimu mimo EU a 24 dovozců a 5 zprostředkovatelů v režimu IOSS. Prostřednictvím režimu jednoho správního místa ČR odeslala do jiných členských států vybranou DPH v objemu 53 398 590 EUR a z ostatních zemí EU získala ČR celkem 116 527 248 EUR. Vzhledem k zavedení OSS i legislativních změn v oblasti transakcí, při jejichž přiznávání je možné OSS využívat, by byla komparace s údaji z minulých let nevyhovující.

FS administrativně spolupracuje se třetími zeměmi (tedy se zeměmi mimo EU). Tato spolupráce probíhá na základě jednotlivých smluv o zamezení dvojího zdanění, dohod o výměně informací v daňových záležitostech TIEA a multilaterální Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech dle OECD. V posledních letech počet žádostí o spolupráci se třetími zeměmi výrazně stoupá. V roce 2020 se jednalo celkem o 54 žádostí odeslaných do třetích zemí, v roce 2021 se počet odeslaných žádostí zvýšil na 114, tedy na dvojnásobek. Významně přibývá požadovaných výsledků svědků, a to především z podnětu daňových subjektů.

6.5 Mezinárodní spolupráce daňových správ

Také rok 2021 byl poznamenán přetrvávající pandemií COVID-19, kdy jednotlivé státy v důsledku protipandemických opatření přerušily možnosti bilaterální či multilaterální spolupráce formou prezenčního jednání. Pokud to povaha jednání umožňovala, bylo realizováno distančním způsobem, např. ve formě videokonference, webového semináře nebo online jednání.

6.6 Finanční správa a mezinárodní daňové organizace

IOTA

Evropská organizace daňových správ (IOTA), podobně jako i jiné mezinárodní organizace, na stav přetrvávající pandemie COVID-19 zareagovala tak, že po dohodě se svými členskými zeměmi realizovala celý svůj pracovní program na rok 2021 distanční formou.

Celkem uspořádala 24 akcí. Díky tomu, že počet účastníků nebyl u většiny těchto akcí omezen, využilo možnosti se zúčastnit až 62 zástupců FS. Pro srovnání lze uvést, že v roce 2019, kdy se akce IOTA organizovaly pouze prezenčním způsobem, se akcí IOTA zúčastnilo „jen“ 19 zástupců FS.

IOTA si je vědoma obrovského potenciálu nového způsobu sdílení informací a zkušeností mezi daňovými správami. Také proto v prosinci 2020 spustila ve svých prostorách nové digitální studio, které se v roce 2021 plně osvědčilo. Vzhledem k tomu, že novou formu sdílení informací a zkušeností považuje za stěžejní, vytvořila v rámci pracovní skupiny pro přípravu Strategie IOTA 2023–2027 tým, který se mimo jiné věnuje otázce optimálního nastavení pracovního programu s ohledem na formy distanční komunikace.

Kromě plnění povinností řádného člena IOTA, reagovala FS na mnoho odborných dotazů, které obdržela od ostatních členských zemí.

Evropská unie – program Fiscalis

V kontextu přetrvávající pandemie COVID-19, také Evropská komise přistoupila k tomu, že naprostou většinu akcí v roce 2021 realizovala distanční formou. V rámci programu Fiscalis se tak v roce 2021 uskutečnilo 68 videokonferencí, kterých se zúčastnilo 106 zástupců FS.

7. Výkon dalších kompetencí

7.1 Platby a vratky daní a poplatků

Tabulka č. 47: Vývoj celkového objemu plateb došlých a odeslaných z účtů FÚ

k 31. 12. v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Rozdíl 20-19	Rozdíl 21-20
Na účty FÚ	1 420 925,6	1 523 644,6	1 616 656,5	1 553 483,0	1 634 134,0	-63 173,5	80 651,0
Z účtů FÚ	634 892,6	673 194,7	715 851,6	705 610,5	769 489,3	-10 241,1	63 878,8
CELKEM	2 055 818,2	2 196 839,3	2 332 508,1	2 259 093,5	2 403 623,3	-73 414,6	144 529,8

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Tabulka č. 48: Meziroční index celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ za rok 2021 (%)

Platby	Index (%) 21/20
Na účty FÚ	105,2
Z účtů FÚ	109,1
CELKEM	106,4

7.2 Realizace převodů oprávněným příjemcům

Tabulka č. 49: Vývoj celkového objemu finančních prostředků převedených FÚ různým typům příjemců

v mil. Kč

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20	Rozdíl 21-20
CELKEM	261 032,0	286 139,8	309 864,1	289 125,5	322 567,7	111,6	33 442,2

Tabulka č. 50: Celkový objem finančních prostředků převedených v roce 2021 rozpočtům územně samosprávným celkům a fondům podle typu příjemce

v mil. Kč

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana životního prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	235 176,7	0,0		235 176,7
Kraje	81 618,9			81 618,9
SFŽP		0,0	2,4	2,4
Ostatní státní fondy			6,7	6,7
Národní fond			199,6	199,6
Rezervní fond			6,9	6,9

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana životního prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
SFDI	5 556,5			5 556,5
CELKEM	322 352,0	0,0	215,7	322 567,7

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování

7.3 Cenová kontrola

V rámci FS provádí výkon cenové kontroly pouze SFÚ. Odbor cenové kontroly SFÚ zahrnoval v období od 1. 1. do 31. 7. 2021 celkem 4 oddělení a 44 systemizovaných míst včetně ředitele odboru a 4 vedoucích oddělení. Od 1. 8. 2021 došlo k navýšení systemizovaných míst na 53 v souvislosti s přesunem agendy cenové kontroly v oblasti vodárenství (TOP 50 vodárenských subjektů) z MF na SFÚ.

Kontrolní činnost byla v roce 2021 zaměřena na ověřování dodržování regulačních pravidel stanovených ZC, prováděcí vyhláškou č. 450/2009 Sb. a souvisejícími cenovými výměry MF a Ministerstva zdravotnictví.

Cenové kontroly byly prováděny podle plánu kontrol na rok 2021 a současně byly zařazovány kontrolní akce operativně na základě vnějších podnětů. V roce 2021 bylo realizováno 158 kontrol. V roce 2020 to bylo 145 kontrol. V 11 případech se jednalo o opakované cenové kontroly u subjektů, u nichž bylo v minulosti zjištěno porušení cenových předpisů. Na základě podaného podnětu bylo provedeno 22 cenových kontrol, z toho v 6 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů.

Nárůst počtu provedených cenových kontrol lze částečně přičíst zrušení některých opatření přijatých v souvislosti s šířením pandemie COVID-19 jak na straně FS, tak u kontrolovaných subjektů.

Nejvíce cenových kontrol bylo realizováno v oblasti zdravotnictví 77, vodárenství 48, pohřebnictví 21, méně pak v oblasti dopravy 9, mléčných výrobků pro žáky do škol 2 a zneužití výhodnějšího hospodářského postavení 1. Mimo plán byly, zejména v souvislosti s pandemií COVID-19, zahájeny kontroly na základě podnětů k provedení cenové kontroly zaměřené na dodržování maximálních cen PCR testů a antigenních testů pro samoplátce 7.

V oblasti vodárenství provádělo od roku 2018 kontrolu dodržování cenových předpisů u TOP 50 vodárenských subjektů MF a SFÚ tak pro rok 2021 plánoval kontroly zejména u objemově menších provozovatelů vodohospodářské infrastruktury, zejména u obcí. MF předalo v červenci 2021 SFÚ agendu cenové kontroly s požadavkem na dodatečné zařazení některých subjektů TOP 50 do plánu cenových kontrol pro rok 2021.

Cenové kontroly ve zdravotnictví byly v roce 2021 zaměřeny zejména na obory stomatologie, oftalmologie, fyzioterapie, dermatologie a zdravotní dopravu. Specifické byly kontroly cen PCR a antigenních testů na onemocnění COVID-19 pro samoplátce se stanovenými maximálními cenami.

V oblasti maximálních cen byly v roce 2021 dále provedeny 2 kontroly cen mléčných výrobků dodávaných do škol. Porušení cenových předpisů zjištěno nebylo. Od 1. 7. 2021 MF cenovou regulaci tohoto druhu zboží zrušilo.

V oblasti podezření na zneužití výhodnějšího hospodářského postavení prodávajícího byla v roce 2021 na základě podnětu provedena jedna cenová kontrola zaměřená na dodržování cenových předpisů při uplatňování cen za užívání pozemní části veřejného přístavu v souvislosti s užíváním přístavu plavidlem. Porušení cenových předpisů zjištěno nebylo.

Kontrolní zjištění spočívala převážně v nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny zahrnutím ekonomicky neoprávněných nákladů či nepřiměřeného zisku a v neuchování kalkulací cen po zákonem stanovenou dobu.

Při zvýšeném počtu provedených cenových kontrol vzrostl počet pravomocně uložených pokut ze 47 v roce 2020 na 83. Důvodem poměrně vysokého nárůstu bylo ukončení několika řízení o přestupku u kontrol zahájených v letech 2018-2020, u nichž rozhodnutí o pokutě nabylo právní moci až v roce 2021. Při vyšším počtu uložených pokut se však snížila jejich úhrnná výše z cca 7 mil. Kč v roce 2020 na cca 6,4 mil. Kč v roce 2021, a to zejména v důsledku nižšího objemu pokut uložených v oblasti vodárenství.

Výsledky kontrolní činnosti SFÚ zaměřené na kontrolu dodržování cenových předpisů i nadále svědčí o nutnosti zachovat výkon cenové kontroly minimálně ve stávajícím rozsahu i v dalších letech, neboť zejména v odvětvích vodárenství, zdravotnictví a pohřebnictví neustále dochází k porušování cenových předpisů, v jehož důsledku může dojít k přímému poškození konečného spotřebitele.

7.4 Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2021 vykonávalo 423 pracovníků FS. Základem výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je kontrolní činnost, v rámci které FÚ prověřují skutečnosti zakládající případnou povinnost příjemců peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu nebo státních fondů nebo subjektů hospodařících s prostředky státního rozpočtu či jinými peněžními prostředky státu zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně, případně k němu příslušné penále. Celkem bylo v roce 2021 zkontrolováno 2 736 projektů o celkovém objemu 21 467 mil. Kč.

Kontrolní činnost je prováděna buď na základě zaslaných podnětů, nebo na základě vlastní vyhledávací činnosti. Zasilateli podnětů jsou v naprosté většině poskytovatelé prostředků, nejčastěji Úřad práce ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury, Ministerstvo životního prostředí, a dále například NKÚ. V roce 2021 bylo na FÚ zasláno 654 podnětů, což je o téměř 6 % více než v roce 2020. K nárůstu zaslaných podnětů došlo i přesto, že poskytovatelé dotací ze státního rozpočtu včetně evropského spolufinancování jsou povinni při zjištění porušení

dotčních podmínek umožnit příjemci dotace toto porušení na základě výzvy k provedení opatření k nápravě nebo výzvy k vrácení dotace nebo její části napravit a aktivovat tak fikci neporušení rozpočtové kázně, což znamená, že případné porušení rozpočtové kázně je vyřešeno bez zapojení FÚ. Na základě podnětu bylo v roce 2021 prověřeno celkem 750 projektů o celkovém objemu 16 404,9 mil. Kč. Při kontrolní činnosti prováděné na základě vlastní vyhledávací činnosti je kladen důraz na výběr subjektů ke kontrole, což se pak projevuje v tom, že prováděné kontroly jsou mnohem složitější a náročnější. Na základě vlastní vyhledávací činnosti bylo prověřeno 1 986 projektů o celkovém objemu 5 062 mil. Kč.

Z celkového počtu prověřených projektů 2 736 bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně celkem u 1 314 projektů. V roce 2021 tak činil podíl zkontrolovaných projektů s nálezem 48 %. Objem zkontrolovaných prostředků s nálezem činil 16 991 mil. Kč. Odvod za porušení rozpočtové kázně byl vyměřen v celkové výši 389,1 mil. Kč, penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně bylo vyměřeno ve výši 275,1 mil. Kč.

Nejčastější pochybení byla v roce 2021 zjišťována v oblasti zadávání veřejných zakázek. Mezi důvody porušení rozpočtové kázně v této oblasti patří např. neprovedení výběrového řízení, porušení zákazu diskriminace, netransparentnost, střet zájmu, nedodržení požadované úrovně uveřejnění, neoprávněné dělení předmětu veřejné zakázky, nerozdělení předmětu veřejné zakázky na části, použití jednacích řízení bez uveřejnění, provedení podstatných změn smlouvy. Porušení rozpočtové kázně při zadání veřejné zakázky bylo zjištěno celkem u 295 projektů, přičemž odvod za porušení rozpočtové kázně byl vyměřen ve výši 330 mil. Kč.

K porušení rozpočtové kázně dochází často rovněž při vlastním čerpání či použití prostředků, např. úhradou nezpůsobilých výdajů nebo výdajů neodpovídajících účelu nebo nevrácením nevyčerpaných prostředků poskytovateli. Řada pochybení se týká podmínek udržitelnosti dotovaných projektů, kdy např. není prokázán následný provoz dotovaného předmětu nebo není prokázán v požadovaném rozsahu. V roce 2021 bylo zjištěno i několik závažných případů, kdy účel, na který byly prostředky poskytnuty, nebyl vůbec splněn, tj. poskytnuté prostředky byly de facto zneužity.

V roce 2021 bylo v rámci správy odvodů za porušení rozpočtové kázně podáno celkem 263 žádostí o posečkání nebo povolení splátek vyměřených odvodů za porušení rozpočtové kázně či příslušného penále, tyto žádosti se týkaly částky 911 mil. Kč.

V roce 2021 bylo podáno celkem 197 žádostí o prominutí vyměřeného odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo příslušného penále. Požadovaná částka k prominutí činila 373 mil. Kč.

7.5 Elektronická evidence tržeb

Systém evidence tržeb, který je upraven ZoET, byl v ČR spuštěn ke dni 1. 12. 2016, přičemž v první vlně podléhaly evidenční povinnosti tržby poplatníků, kteří poskytují stravovací a ubytovací služby. Ke spuštění druhé vlny, která se týká tržeb poplatníků provozujících svoji činnost v oblasti maloobchodu a velkoobchodu, došlo 1. 3. 2017. Ostatní poplatníci, jejichž

činnost spadala do třetí a čtvrté vlny evidence tržeb, se do systému měli připojit společně ke dni 1. 5. 2020. V souvislosti s nepříznivým vývojem pandemie COVID-19 však došlo k odkladu výkonu evidenční povinnosti až do konce roku 2022, a to jak pro již evidující poplatníky (spadající do prvních dvou vln), tak pro poplatníky, kteří měli začít evidovat tržby od 1. 5. 2020. Odklad evidence tržeb upravuje zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, který byl dále zákonem č. 449/2020 Sb. novelizován s účinností ode dne 3. 11. 2020. Poplatníci tak nemusí do konce roku 2022 odesílat údaje o tržbách správci daně, nemusí vystavovat účtenky dle zákona o evidenci tržeb a nemají povinnost umístit informační oznámení. Některé povinnosti však zůstávají zachovány (povinnost ochrany autentizačních údajů, certifikátu a bloků účtenek, pokud je poplatníci již obdrželi za účelem plnění povinností ve zvláštním režimu).

Systém evidence tržeb však zůstává plně funkční i po dobu, po kterou poplatníci nemají v důsledku novelizace ZoET povinnost tržby evidovat. Pokud tedy poplatníci i přes výše uvedené úlevy chtějí tržby evidovat, nic jim v tom nebrání.

I přes výše uvedené skutečnosti bylo v průběhu roku 2021 vydáno 2 465 autentizačních údajů, které poplatníkům umožňují přihlášení na portál správce daně, kde si poplatníci zaevidují své provozovny a vygenerují certifikáty. O autentizační údaje lze požádat v souladu s ustanovením § 13 odst. 3 ZoET prostřednictvím datové schránky nebo osobně u kteréhokoliv věcně příslušného správce daně. K 31. 12. 2021 bylo vydáno celkem 2 465 autentizačních údajů, přičemž 726 (tj. 29,5 %) autentizačních údajů bylo vydáno prostřednictvím zapečetěných obálek, o které podnikatelé požádali osobně u správce daně, a 1 739 autentizačních údajů bylo doručeno do datových schránek. Dále bylo k 31. 12. 2021 poplatníky zaevidováno 8 184 provozoven a bylo vydáno 16 200 certifikátů.

Od počátku fungování evidence tržeb bylo do systému k 31. 12. 2021 zasláno celkem 18 804 321 797 evidovaných tržeb, přičemž průměrná doba lokální odezvy činila 52 milisekund a průměrná doba zahraniční odezvy činila 252 milisekund. Celková částka přiznaných tržeb k 31. 12. 2021 činila 1 158,4 mld. Kč.

Kontrolní činnost byla na úseku evidence tržeb již od roku 2020 postupně utlumována a tento trend pokračoval i v roce 2021. Prověřování řádného a včasného plnění povinností při evidenci tržeb nebylo v průběhu roku 2021 realizováno. Inkaso za pokuty udělené v souvislosti s porušením povinností stanovených dle ZoET, které za rok 2021 činilo částku 1 485 103 Kč, tak s největší pravděpodobností ovlivnila pouze řízení o přestupcích, která byla postupně dokončována.

I v průběhu roku 2021 standardně docházelo na webových stránkách www.etrzby.cz k aktualizaci informací, a to jak pro podnikatele, firmy, IT vývojáře, tak pro zákazníky a širokou veřejnost.

8. Informační technologie

8.1 Automatizovaný daňový informační systém

Automatizovaný daňový informační systém je aplikačně technickou podporou FS s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost finanční správy – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení či hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům, a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na webu FS a podpory služeb Portálu MOJE daně. V oblasti správy daní zajišťuje také mezinárodní výměnu informací jak v oblasti přímých, tak i nepřímých daní. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní změnou v systému ADIS byla v roce 2021 realizace úpravy dle zákona č. 540/2020 Sb., který novelizuje ZDP v oblasti paušálního režimu. Tato úprava zcela mění stávající pohled na správu daně - daň je rovna paušální dani, pokud poplatník neporuší základní podmínky. Paušální záloha zahrnuje kromě zálohy poplatníka na daň z příjmů také zálohu na pojistné na důchodové pojištění a zálohu na pojistné na zdravotní pojištění. ADIS zde zajišťuje i automatizovanou komunikaci s ČSSZ a VZP, jako prostředníka ostatních zdravotních pojišťoven.

Rozvoj systému v oblasti příjmových daní a DSL v roce 2021 byl ovlivněn účinností nových nařízení vlády a působností některých ustanovení zákona č. 364/2019 Sb. a zákona č. 299/2020 Sb., kterými se mění ZDP a dalšími ustanoveními zákona č. 283/2020 Sb., který novelizuje DŘ.

- Pokračující pandemická situace a její dopad do celého hospodářství ČR podstatným způsobem ovlivnily vývoj úprav v oblasti příjmových daní, zejména zpracování a vyplácení žádostí o kompenzační bonus dle jednotlivých subjektů kompenzačního bonusu a úpravy postupného prodlužování nouzového stavu dle jednotlivých bonusových období.

Současně s trváním pandemie COVID-19 byly realizovány i úpravy na základě jednotlivých usnesení vlády nebo rozhodnutí ministryně financí podle § 260 DŘ zveřejněných ve Finančním zpravodaji.

Pro DPH a kontrolní hlášení byla v průběhu roku 2021 dopracována především technická řešení ve spojitosti s novelou DŘ a novelou ZDPH, kde dochází mimo jiné ke změnám u výpočtu lhůty pro stanovení daně, průběhu daňové kontroly a řízení o mimořádných a dozorcích prostředcích. Byly zohledněny skutečnosti, že podané dodatečné daňové přiznání v průběhu daňové kontroly již nezahajuje daňové řízení, a tudíž není třeba vydat rozhodnutí o zastavení řízení. Byla zahájena implementace podpory pro správce při stanovení zálohy na nadměrný odpočet.

V aplikační oblasti daně z nemovitých věcí byla zavedena nová evidence místních koeficientů a registr nemovitostí pracuje s novým výměnným formátem Katastru nemovitostí.

V oblasti mezinárodní spolupráce při správě přímých daní byla nová aplikace pro automatické výměny informací mezi státy EU – DAC6 (Směrnice EU 2018/822 - reportování informací o přeshraničních uspořádáních) dále vyvíjena v technické verzi vydání - iteraci #2, do produkce pak uvedena na konci léta. Byla tak zajištěna kompletní automatická komunikace mezi centrální knihovnou EU a ČR o veškerých přeshraničních uspořádáních, která se týkají ČR.

V dotazovacím systému centrální databáze ADIS pokračoval rozvoj analytických zpracování přijatých dat z automatických mezinárodních výměn (AVI), zpřesňování struktury a třídění agregačních databází (jednotlivě pro výměny DAC1, FATCA, DAC2/CRS, DAC4/CbC), poté postupné nahrávání rozsáhlých historických dat. Kompletně bylo zavedeno automatické ztotožňování daňových subjektů z těchto dat se základními registry a registrem daňových subjektů, včetně třídění, dle jakých kritérií bylo ztotožněno a kterému ÚP/FÚ patří do správy. Byla dokončena první fáze sestav komplexnějšího analytického zpracování dat DAC1 - s možností filtrování dle různých parametrů a rizik.

Nově byl elektronicky zaveden formulář Hlášení plátce daně o provedení srážky zajištění daně ze zdanitelných příjmů (Hlášení podle § 38e odst. 6 ZDP) na PMD, s platností od 1. 1. 2022.

Důležitým milníkem pro správu DPH na poli e-commerce bylo rozšíření zvláštního režimu jednoho správního místa o dodávky zboží. Přejechod od tzv. Mini One Stop Shopu (MOSS) k One Stop Shopu (OSS) dne 1. 7. 2021 znamenal okamžitý řádový nárůst plátců registrovaných do zvláštního režimu v ADIS ze stovek na tisíce. MOSS, OSS i další aplikace mezinárodních nepřímých daní musely v roce 2021 také absorbovat důsledky tzv. Brexitu a protokolu o Severním Irsku.

V souvislosti s platnou legislativou byly realizovány také změny ve formulářích pro DHH. Nově byla vytvořena aplikace pro automatizované řešení evidence lhůty pro stanovení daně podle § 148 DŘ.

Z důvodu zavedení paušálního režimu byly zapracovány i úpravy v interních registrech subjektů, zohledňující rozšíření Jednotného registračního formuláře o oznámení o vstupu do režimu. V registrech byly provedeny také úpravy v souvislosti s projektem portálu MOJE daně. V souvislosti se změnami na základě novely DŘ platné od 1. 1. 2021 byly zapracovány změny ve výpočtu úroku z prodlení a úroku z posečkání. Nově byly zavedeny úlohy ke stanovení úroku z daňového odpočtu dle § 254a DŘ. Zavedení paušální daně bylo rovněž promítnuto do úloh obecné správy daní, zejména v oblasti párování předpisů a plateb a úroků z prodlení.

Vzhledem k novému druhu příjmu 206 – Paušální daň byly v roce 2021 zapracovány i úpravy týkající se vymáhání daní, především v evidenci nedoplatků, výkazů nedoplatků a daňových exekucí. Změny se promítly i do mezinárodní pomoci při vymáhání a statistik. Byla zapracována nová verze přihlášky pohledávky do insolvenčního řízení a pokračovalo testování a ladění

dotazů do centrální evidence účtů, kde byl zaveden nový typ příznaku – chráněný účet – pro vyloučení exekuce.

V oblasti evidence kontrol a kontrolních úkonů byla dopracována především technická řešení ve spojitosti s novelou DŘ:

- evidence Oznámením o zahájení daňové kontroly,
- evidence Sdělení o dosavadním výsledku kontrolního zjištění,
- evidence Oznámení o ukončení daňové kontroly.

Rozvoj systému v oblasti kybernetické bezpečnosti byl ovlivněn neustále se zvyšující aktivitou kybernetických útoků na informační systémy veřejné správy. Vzhledem k tomu, že ADIS je prvkem kritické infrastruktury, bylo nutné jej zajistit proti těmto útokům tak, aby byla plně zajištěna funkčnost systému a byla ochráněna osobní data před zneužitím. Veškerá opatření byla realizována v souladu se zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, a vyhláškou č. 82/2018 Sb. (vyhláška o kybernetické bezpečnosti).

V oblasti systémových prací došlo v průběhu roku 2021 k povýšení operačního systému používaného v rámci celé infrastruktury IS ADIS GFŘ. Tento upgrade byl nejprve důkladně otestován a pak realizován za provozu tak, aby byl minimalizován dopad jak na uživatele z řad veřejnosti, tak na pracovníky FS.

V rámci klientského přístupu FS k daňovým subjektům dochází každoročně k úpravám a rozvoji elektronické komunikace. V únoru 2021 byl uveden do provozu nový portál MOJE daně, který na bázi nové technologie prezentuje uživatelům tzv. Online finanční úřad s modernizovanou Daňovou informační schránkou (DIS+).

Změny byly promítnuty i do aplikace Elektronická podání pro FS (EPO).

I přes komplikované období loňského roku byl zaznamenán dílčí nárůst počtu přijatých podání/hlášení prostřednictvím aplikace EPO, což je patrné z **Tabulky č. 51**. Celkově bylo v roce 2021 doručeno o 4,8 % datových zpráv (elektronických podání/hlášení) více než v roce 2020, u podání doručených datovou schránkou přímo na FÚ byl meziroční nárůst 7,1 %.

V průběhu roku 2022 se připravují další úpravy, které souvisí se zapracováním legislativních změn, převod dalších EPO formulářů do technologie EPO3 a posílení bezpečnostních prvků webových aplikací, včetně zvýšení ochrany osobních údajů. V mezích možností se bude portál MOJE daně dále upravovat dle potřeb a požadavků uživatelů.

IDR – Integrované daňové rozhraní

Integrované daňové rozhraní (IDR) je middlewarová platforma, která slouží jako integrační prostředí pro potřeby zajištění integračních vazeb a mezisystémové komunikace v rámci platformy daňového informačního systému, a to jak pro interní komunikaci mezi systémy daňového systému, tak pro externí výměnu dat a poskytování služeb externím partnerům FS. Integrované daňové rozhraní je využíváno zejména v projektu paušální daně k integraci IS VZP (CRP-HUB) a ČSSZ. Dále je toto rozhraní využito pro integraci s Portálem občana. Při integraci jsou využívány nástroje platformy WSO2.

Tabulka č. 51: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním

k 31. 12. příslušného roku

Počty elektronických podání	2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20
1)	-	-	-	-	4 333	-
2)	-	-	-	-	454	-
3)	6 000	5 857	5 531	5 107	5 618	110,0
Daň z nemovitých věcí	16 351	19 121	18 968	21 697	27 668	127,5
5)	15 777	13 384	12 686	13 524	20 806	153,8
6)	38 128	38 362	37 185	40 328	58 879	146,0
DatS	19 416	20 771	19 862	19 843	21 786	109,8
1)	-	-	-	-	20 653	-
2)	-	-	-	-	1 877	-
3)	736 737	758 958	754 476	725 501	706 066	97,3
Daň z přidané hodnoty	851 461	978 261	1 091	1 214	1 347	111,0
5)	655 265	633 332	607 130	539 337	462 864	85,8
6)	2 243	2 370	2 452	2 479	2 539	102,4
6)	463	551	777	385	006	
DatS	1 967	2 124	2 271	2 411	2 612	108,3
	864	755	217	249	357	
1)	-	-	-	-	18 600	-
2)	-	-	-	-	1 632	-
3)	784 470	806 824	805 707	768 714	745 847	97,0
Kontrolní hlášení DPH	962 633	1 078	1 178	1 272	1 374	108,0
5)	2 728	2 852	2 980	3 029	3 125	103,2
	372	622	030	101	701	
6)	4 475	4 737	4 964	5 070	5 266	103,9
6)	475	747	678	229	253	
DatS	2 180	2 313	2 448	2 558	2 717	106,2
	661	462	528	528	926	
1)	-	-	-	-	2 849	-
2)	-	-	-	-	238	-
3)	132 077	138 707	136 203	120 990	112 093	92,6
Souhrnné hlášení VIES	129 979	144 494	165 704	175 989	194 859	110,7
5)	46 990	44 642	42 689	34 802	28 619	82,2
6)	309 046	327 843	344 596	331 781	338 658	102,1
DatS	355 942	366 621	381 455	384 288	419 266	109,1

Počty elektronických podání		2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20
Daň silniční	1)	-	-	-	-	873	-
	2)	-	-	-	-	83	-
	3)	68 798	67 103	66 705	64 965	61 794	95,1
	4)	82 719	93 606	101 484	107 889	115 688	107,2
	5)	63 218	59 589	56 591	53 867	45 887	85,2
	6)	214 735	220 298	224 780	226 721	224 325	98,9
	DatS	160 913	168 301	175 189	180 549	188 646	104,5
Daň z příjmů FO	1)	-	-	-	-	40 085	-
	2)	-	-	-	-	7 796	-
	3)	63 028	64 654	63 988	62 162	68 300	109,9
	4)	92 228	115 403	130 045	151 856	189 728	124,9
	5)	106 414	116 142	120 508	143 662	198 370	138,1
	6)	261 670	296 199	314 541	357 680	504 279	141,0
	DatS	161 347	185 814	201 260	226 926	288 524	127,1
Oznámení o vstupu do paušálního režimu	1)	-	-	-	-	46	-
	2)	-	-	-	-	9	-
	3)	-	-	-	-	1	-
	4)	-	-	-	-	13	-
	5)	-	-	-	-	2	-
	6)	-	-	-	-	71	-
	DatS	-	-	-	-	5	-
Daň z příjmů PO	1)	-	-	-	-	1 891	-
	2)	-	-	-	-	74	-
	3)	67 206	66 733	66 476	62 386	62 983	101,0
	4)	132 025	142 183	147 572	150 603	156 887	104,2
	5)	13 412	11 558	10 741	10 329	10 270	99,4
	6)	212 643	220 474	224 789	223 318	232 105	103,9
	DatS	268 142	279 412	288 588	295 044	312 769	106,0
Obecná podání	1)	-	-	-	-	5 118	-
	2)	-	-	-	-	1 444	-
	3)	32 084	33 015	32 527	34 312	32 394	94,4
	4)	15 216	19 796	22 903	30 436	37 593	123,5
	5)	2 776	4 108	4 081	5 501	10 047	182,6
	6)	50 076	56 919	59 511	70 249	86 596	123,3
	DatS	16 827	19 796	22 948	27 809	30 302	109,0
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	-	-	-	-	502	-
	2)	-	-	-	-	44	-
	3)	55 624	54 452	52 633	50 444	47 333	93,8
	4)	79 985	90 292	94 797	99 961	105 912	106,0
	5)	27 655	25 267	23 555	20 595	15 584	75,7
	6)	163 264	170 011	170 985	171 000	169 375	99,0
	DatS	166 253	173 945	178 591	182 009	188 091	103,3
Daňová informační schránka	3)	3 180	3 110	2 823	2 681	581	21,7
	4)	3 951	3 879	4 191	4 530	1 282	28,3
	5)	-	36	88	135	56	41,5
	6)	7 131	7 025	7 102	7 346	1 919	26,1
	DatS	0	399	1 018	1 265	284	22,5
Daňový portál - služby	3)	7 292	7 799	6 864	6 499	3 912	60,2
	4)	21 430	24 261	28 037	32 250	23 433	72,7
	6)	28 722	32 060	34 901	38 749	27 345	70,6
	DatS	8	403	122	1 998	1 378	69,0
Žádost o přístup do aplikace pro vracení daně v rámci EÚ	3)	1 940	992	840	1 089	777	71
	4)	942	1 225	1 358	1 448	760	52,5
	6)	2 882	2 217	2 198	2 537	1 537	60,6

Počty elektronických podání		2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20
Daň vybíraná srážkou	1)	-	-	-	-	536	-
	2)	-	-	-	-	37	-
	3)	50 164	50 193	53 563	52 605	48 653	92,5
	4)	63 159	72 152	81 453	88 617	92 600	104,5
	5)	19 612	18 154	17 767	15 814	13 517	85,5
	6)	132 935	140 499	152 783	157 036	155 343	98,9
DatS	148 177	159 745	185 941	198 800	197 319	99,3	
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	4)	-	-	-	-	-	0,0
	5)	56 984	60 424	62 260	58 915	52 814	89,6
	6)	56 984	60 424	62 260	58 915	52 814	89,6
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	3)	465	78	5	0	0	0,0
	4)	499	79	2	0	3	-
	5)	637	65	22	2	4	200,0
	6)	1 601	222	29	2	7	350,0
	DatS	1 196	234	15	4	1	25,0
Žádost dle § 35d ZDP	1)	-	-	-	-	328	-
	2)	-	-	-	-	19	-
	3)	23 739	19 537	14 556	10 721	19 120	178,3
	4)	23 220	21 234	16 996	13 679	26 138	191,1
	5)	2 889	2 359	1 705	1 016	1 292	127,2
	6)	49 848	43 130	33 257	25 416	46 897	184,5
DatS	64 956	55 623	43 681	35 871	68 750	191,7	
Přihlášky k registraci	1)	-	-	-	-	4 156	-
	2)	-	-	-	-	256	-
	3)	22 503	21 628	21 302	17 166	16 878	98,3
	4)	67 496	66 875	71 076	68 156	76 411	112,1
	5)	227 556	215 459	224 306	201 889	205 327	101,7
	6)	317 555	303 962	316 684	287 211	303 028	105,5
DatS	74 338	73 946	76 104	72 197	80 877	112,0	
Odvod z loterií a jiných podobných her	1)	-	-	-	-	3	-
	2)	-	-	-	-	0	-
	3)	88	50	48	33	40	121,2
	4)	240	95	152	145	112	77,2
	5)	42	0	0	0	0	0,0
Přiznání k dani z hazardních her	6)	370	145	200	178	155	87,1
DatS	434	255	274	326	267	81,9	
Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)	3)	22	26	7	12	16	133,3
	4)	143	163	81	70	86	122,9
	5)	14 552	16 219	16 769	17 373	14 309	82,4
	6)	14 717	16 408	16 857	17 455	14 411	82,6
Oznámení FATCA	4)	110	135	92	73	81	111,0
	5)	312	335	261	279	282	101,1
	6)	422	470	353	352	363	103,1
Oznámení GATCA	4)	95	123	176	172	180	104,7
	5)	254	442	353	417	499	119,7
	6)	349	565	529	589	679	115,3
Ohlášení / Oznámení CbCR	3)	754	129	69	121	52	43,0
	4)	2 920	716	538	455	473	104,0
	6)	3 674	845	607	576	525	91,1
Žádost o autentizační údaje do EET	4)	58 159	8 753	10 750	20 549	1 759	8,6
	6)	58 159	8 753	10 750	20 549	1 759	8,6

Počty elektronických podání		2017	2018	2019	2020	2021	Index (%) 21/20
Oznámení o tržbách evidovaných ve zvláštním režimu	1)				-	2	-
	2)				-	0	-
	3)				1	2	200,0
	4)	-	-	-	3	19	633,3
	5)				0	8	-
	6)				4	31	775,0
Oznámení pro DAC6	4)				0	5	-
	5)	-	-	-	2	139	6 950,0
	6)				2	144	7 200,0
Zvláštní režim jednoho správního místa (OSS)	1)					113	-
	2)					143	-
	3)					0	-
	4)	-	-	-	-	3 069	-
	5)					21 448	-
	6)					24 773	-
CELKEM	1)	-	-	-	-	100 088	-
	2)	-	-	-	-	14 106	-
	3)	2 114 039	2 160 527	2 146 851	1 985 755	1 932 726	97,3
	4)	2 605 322	2 881 666	3 166 833	3 455 992	3 777 432	109,3
	5)	3 925 168	4 012 936	4 118 668	4 145 901	4 226 947	102,0
	6)	8 644 529	9 055 129	9 432 352	9 587 648	10 051 299	104,8
	DatS	7 117 672	7 472 886	7 935 603	8 449 042	9 051 960	107,1

1) **DIS+**; podání učiněné prostřednictvím daňové informační schránky,

2) **NIA**; podání s využitím přístupu se zaručenou identitou,

3) **ZAREP**; podání s uznávaným elektronickým podpisem,

4) **ISDS**; podání s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,

5) **Ostatní**; nepodepsaná podání (bez ZAREP, nebo bez ověření ISDS),

6) **Celkem**; Suma DIS+, NIA, ZAREP, ISDS a Ostatní,

DatS – podání doručené datovou schránkou na FÚ.

8.2 Ostatní informační systémy

V roce 2021 byl zajištěn vývoj, provoz a technická podpora aplikačních informačních systémů (seřazeno abecedně):

- **ANET** – docházkový systém,
- **APED** – elektronické dražby,
- **AVISME** – ekonomický systém, spisová služba GFŘ a OFŘ,
- **AVMRS** – analyticko-monitorovací a rešeršní systémy,
- **ESEV** – evidenční systém Evidence sepsaných (případně odebraných) movitých věcí v návaznosti na vydané exekuční příkazy a protokoly o soupisu věcí, včetně jejich příloh, mimo jiné souvisí tato evidence i s fakturací skladovného od externích skladovatelů,
- **IDEA** – informační systém využívaný pro kontrolu účetnictví daňových subjektů,
- **PAPR** – informační systém zajišťující evidenci dražeb pořádaných FS, výběrových řízení na volná systemizovaná místa, sledování spotřeby energií v prostorách FS atd.,
- **VEMA** – informační systém pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, systemizaci pracovních míst.

Dále byly provozovány další vnitřní specializované aplikace (např. Pracovní nepřítomnosti, Cestovní příkazy, Interní akty řízení, Hodnocení zaměstnanců, ServiceDesk, Návrh osobního ohodnocení, Systém pro sledování výkonů zaměstnanců, Autoprovoz, Katalog 74 IS). Byl zajištěn vývoj a provoz webových systémů GFŘ včetně internetových a intranetových stránek prostřednictvím redakčního systému na platformě CMS OpenText. Byla změněna grafická podoba webových stránek www.financnisprava.cz, která odpovídá grafické podobě portálu MOJE daně. Také byly nasazeny a rozšířeny webové formuláře pro veřejnost (např. žádosti o kompenzační bonus). Byl spuštěn nový informační systém ReD (Registr Dotací), který nahradil systém CEDR III a je přístupný na adrese <https://red.financnisprava.cz>.

9. Personalistika

Pro FS je v oblasti personalistiky určující právní úprava služebních vztahů, stejný význam ovšem přináší úprava pracovněprávní. Z hlediska zákonných norem představuje východisko zejména ZSS a ZP. Zatímco ZSS upravuje výhradně služební poměry státních zaměstnanců, jejich vznik, průběh i skončení služebního poměru, ZP dopadá nejen na pracovněprávní vztahy, nýbrž uplatní se i v rámci služebního poměru tam, kde ZSS na jeho ustanovení odkazuje (delegační princip). Převážná část zaměstnanců FS (více než 93 %) spadá právě pod režim ZSS. Zbylou část pak představují zaměstnanci v pracovním poměru, v jejichž případě jde cca z poloviny o zaměstnance v pracovním poměru na služebních místech po dobu, kdy státní zaměstnanci zde zařazení nevykonávají službu.

V roce 2021 byla FS stejně jako jiní zaměstnavatelé po personální stránce ovlivněna pandemií COVID-19, která zejména v první polovině roku 2021 citelně zasáhla personální kapacity FS, a to jak s ohledem na počty zaměstnanců, jimž byla nařízena izolace či karanténa, tak s ohledem na celkové nebo později částečné uzavření škol a školských zařízení a návazné čerpání volna k ošetřování člena rodiny ze strany zaměstnanců. FS se zároveň musela vypořádat s nárůstem agendy v souvislosti s touto pandemií a vyplácením kompenzačních bonusů z důvodu omezení podnikatelské činnosti. I přes nepříznivou situaci vyčlenila FS po dohodě s krajskými hygienickými stanicemi vybrané zaměstnance pro trasování epidemiologicky významných kontaktů osob, které onemocněly COVID-19, a poskytla těmto zaměstnancům potřebné technické prostředky pro výkon této činnosti. Pandemie COVID-19 zasáhla téměř do všech personálních činností, ať se jednalo o přijímání nových zaměstnanců, přesuny stávajících zaměstnanců, odchody zaměstnanců, jejich výkon služby, resp. práce či jejich vzdělávání. Množství zaměstnavatelů v ČR přistoupilo na rozšíření využívání práce z domova, tzv. home office. FS má v tomto směru limity dané vykonávanými činnostmi, u nichž nelze takovýto postup uplatnit, nicméně i přesto se v roce 2021 snažila - na pozicích, kde to právní úprava a technické podmínky dovolí - využívat některé z forem výkonu práce na dálku.

Dalším významným zásahem do počtu zaměstnanců vykonávajících činnosti FS byl počátek rušení systemizovaných míst v souvislosti se zrušením daně z nabytí nemovitých věcí.

9.1 Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1. 2021 činil 15 714 (viz **Tabulka č. 52**). Počet systemizovaných služebních míst činil 15 224 a počet systemizovaných pracovních míst činil 490. Oproti roku 2020 nedošlo k 1. 1. 2021 k žádné změně ve stanoveném počtu systemizovaných míst ani k zásadním změnám organizační struktury.

V návaznosti na schválené parametry rozpočtu na rok 2021 a střednědobého výhledu na léta 2022 a 2023, bylo stanoveno, že do 1. 7. 2023 bude každého půl roku ve FS snížen počet systemizovaných míst o 100. Dlouhodobé snižování počtu systemizovaných míst bylo

stanoveno ve vazbě na účinnost zákona č. 386/2020 Sb., kterým se zrušuje ZOS, kterým došlo ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí. V tomto kontextu bylo v polovině roku 2021 zrušeno 100 systemizovaných míst, na nichž byla vykonávána převážně agenda týkající se daně z nabytí nemovitých věcí, v důsledku čehož klesl počet systemizovaných míst ve FS k 1. 7. 2021 na 15 614.

Dalším důležitým dopadem do činnosti a organizační struktury FS bylo přijetí zákona č. 449/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti ke dni 3. 11. 2020, čímž došlo k pozastavení elektronické evidence tržeb pro poplatníky až do konce roku 2022. V souvislosti s legislativním pozastavením elektronické evidence tržeb bylo nutné upravit vykonávané činnosti v útvech, jež se uvedenou agendou zabývaly. Ve vazbě na případné obnovení činnosti elektronické evidence tržeb a za současného preferování maximálního zachování odbornosti v této agendě, bylo přistoupeno k systémovým změnám a zaměření činnosti na další kontrolní činnost. Uvedená změna organizační struktury byla provedena s účinností od 1. 4. 2021.

K dílčí změně počtu schválených systemizovaných míst ve FS došlo v průběhu roku 2021 i změnou systemizace s účinností od 1. 8. 2021. Podstatnou změnou podmínek, za kterých byla systemizace schválena, bylo navýšení počtu systemizovaných služebních míst v OFS z důvodu rozhodnutí Městského soudu v Praze o věcné nepříslušnosti vykonávání cenových kontrol v oblasti vodovodů a kanalizací MF a stanovení zákazu v pokračování započatých kontrol. Věcně příslušným k provádění cenových kontrol ve vodárenském odvětví je pouze SFÚ. Z důvodu zabezpečení agendy a zajištění kontinuity v provádění započatých kontrol, bylo s respektem k argumentaci Městského soudu v Praze rozhodnuto o delimitaci 9 systemizovaných služebních míst vykonávajících cenovou kontrolu na MF a zřízení 9 systemizovaných služebních míst na SFÚ v nově zřízeném útvaru zabývajícím se cenovou kontrolou. K žádným dalším změnám v systemizaci ani organizační struktuře k 1. 8. 2021 v OFS nedošlo.

Tabulka č. 52: Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách

	2017	2018	2019	2020	2021
Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1.	16 300	16 300	16 210	15 714	15 714
Schválený počet systemizovaných míst 31. 12.	16 300	16 300	16 210	15 714	15 623
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 550	15 571	15 267	15 031	14 749
Podíl plnění (%)	95,4	95,5	94,2	95,7	94,4

Schválený počet systemizovaných míst k 31. 12. 2021 (15 623) byl naplněn na 94,4 %, což znamená meziroční pokles o 1,3 procentního bodu oproti roku 2020. Rozhodujícím faktorem pro nesplnění tohoto ukazatele v 100% výši byla stejně jako v předešlé roce kromě přirozené fluktuace zaměstnanců především pokračující restriktivní opatření související

s dalšími vlnami pandemie COVID-19, což v důsledku vedlo ke snížení počtu vyhlašovaných výběrových řízení a tím ke stagnaci obsazení volných systemizovaných míst. Situaci pochopitelně ovlivnila i celková situace na trhu práce, který se dlouhodobě potýká s nedostatkem vhodných uchazečů.

Z celkového počtu 14 749 zaměstnanců v evidenčním počtu bylo k 31. 12. 2021 ve služebním poměru 13 767 (pokles oproti roku 2020 o 2,2 %) a v pracovním poměru 982 zaměstnanců (nárůst oproti roku 2020 o 2,6 %). Počet zaměstnanců v pracovním poměru zahrnuje rovněž zaměstnance vykonávající správní činnosti podle § 5 ZSS, kteří byli přijati na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů (§ 178 a § 178a ZSS) na systemizovaném služebním místě, a to například jako zástup za státního zaměstnance na mateřské nebo rodičovské dovolené či dlouhodobé nemoci zaměstnance. Struktura zaměstnanců v roce 2021 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 53 až 55**.

Tabulka č. 53: Evidenční počet zaměstnanců

k 31. 12. 2021

Evidenční počet zaměstnanců	Počet 14 749	Podíl (%) 100
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky GŘ	1 057	7,2
zaměstnanci OFŘ	234	1,6
zaměstnanci řídicí složky FÚ	1 855	12,6
zaměstnanci ÚP	11 603	78,6
b) podíl odborných zaměstnanců	14 618	99,1
c) podíl žen	11 946	81,0
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	7 211	48,9

Nejvyšší podíl z celkového počtu zaměstnanců, konkrétně 78,6 %, tvořili zaměstnanci ÚP, zabezpečující komplexní výkon činností v rámci působnosti jednotlivých FÚ. Podíl odborných zaměstnanců na celkovém evidenčním počtu zaměstnanců činil 99,1 % stejně jako v roce 2020 a zbývající podíl 0,9 % z celkového evidenčního počtu zaměstnanců tvořili zaměstnanci na ostatních pozicích. Podle kritéria dosaženého vzdělání byl poměr zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním a zaměstnanců se středoškolským vzděláním téměř shodný. Nadále pokračoval pozitivní trend nárůstu podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (nárůst o 0,6 procentního bodu). Dlouhodobě mají vysokou převahu v celkovém počtu zaměstnanců ženy, v roce 2021 to bylo 81 %, což je ještě o 0,1 procentního bodu více než v roce 2020.

Tabulka č. 54: Rozdělení zaměstnanců podle věku

k 31. 12. 2021

Evidenční počet zaměstnanců		Počet	Podíl (%)
		14 749	100
z toho	méně než 25 let	102	0,7
	25 – 34 let	1 472	10,0
	35 – 44 let	2 914	19,8
	45 – 54 let	5 577	37,8
	55 – 64 let	4 328	29,3
	65 a více	356	2,4

Věková struktura zaměstnanců se v roce 2021 výrazně nezměnila. Mírný pokles zaznamenaly kategorie zaměstnanců mladších 25 let (pokles podílu z 0,8 % na 0,7 %), kategorie 25–34 let (pokles podílu z 10,8 % na 10,0 %) a 35–44 let (pokles podílu z 20,8 % na 19,8 %). Ostatní tři vykazované kategorie zaznamenaly nárůst. Jak v rámci celé veřejné správy, tak i ve FS se projeví globální demografické změny zejména ve vztahu k osobám ve věku 55+. Právě tato věková kategorie zaznamenala v roce 2021 oproti roku 2020 nejvyšší zvýšení podílu na evidenčním počtu zaměstnanců, a to z 30,0 % na 31,7 %. Důchodového věku dovršilo v roce 2021 celkem 244 zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců se odrazila také v délce trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců, kdy nejvyšší podíl ve výši 75,7 % vykazovaly služební a pracovní poměry trvající déle než 5 let (viz **Tabulka č. 55**). V této kategorii došlo k evidovanému nárůstu o 1,8 %.

Tabulka č. 55: Přehled délky trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců

k 31. 12. 2021

Odborní zaměstnanci ve služebním a pracovním poměru		Počet	Podíl (%)
		14 618	100
z toho	více než 5 let	11 071	75,7
	od 1 roku do 5 let	2 973	20,4
	do 1 roku	574	3,9

9.2 Obměna zaměstnanců

Přijímání zaměstnanců na volná systemizovaná místa probíhalo v kalendářním roce 2021 v souladu se ZSS a ZP zpravidla formou výběrových řízení, s jejichž vyhlášením zejména dle ZSS je spojena značná administrativní zátěž. Výběrová řízení na obsazení některých systemizovaných míst byla stejně jako v předcházejících letech vyhlášována opakovaně, a to především z důvodu nedostatečného zájmu uchazečů splňujících stanovené předpoklady a požadavky. Na základě vyhlášených výběrových řízení se tak mnohdy nepodařilo daná systemizovaná místa obsadit. Ačkoliv bylo konání výběrových řízení i v kalendářním roce 2021 výrazně ovlivněno nepříznivou epidemiologickou situací způsobenou pandemií COVID-19,

v porovnání s předcházejícím kalendářním rokem 2020 bylo vyhlášeno více výběrových řízení, neboť v průběhu kalendářního roku 2021 se epidemiologická situace v důsledku přijatých protiepidemických opatření postupně stabilizovala, resp. v kalendářním roce 2021 se výběrová řízení uskutečňovala za dodržení zvýšených hygienických opatření, aniž by bylo jejich vyhlásování po určitou dobu pozastaveno.

Tabulka č. 56: Počet vyhlášených výběrových řízení

Počet vyhlášených výběrových řízení na volná služební místa	2 382
Z toho: státní zaměstnanci	2 047
představení	159
zástupy v pracovním poměru podle § 178 ZSS	176
Počet vyhlášených výběrových řízení na volná pracovní místa	35
Z toho: zaměstnanci	34
vedoucí zaměstnanci	1

Vzhledem k tomu, že se z pohledu právních předpisů na služební poměr státního zaměstnance aplikují zásady uplatňování veřejné moci a základní zásady správního řízení podle SŘ, mají státní zaměstnanci, jako účastníci řízení, možnost podat odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu, která jsou jim v rámci řízení ve věcech služby vydávána. V roce 2021 bylo v rámci OFS podáno celkem 18 odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu (viz **Tabulka č. 57**). V celkovém množství odvolání byla rovnoměrně zastoupena odvolání proti rozhodnutí o převedení na jiné služební místo (5), o skončení služebního poměru (5) a o změně platu (5). U odvolání proti rozhodnutí o skončení služebního poměru byla početně výrazněji zastoupena napadená prvostupňová rozhodnutí, vydaná z důvodů 2 nevyhovujících služebních hodnocení a v důsledku pozbytí zdravotní způsobilosti. U odvolání proti rozhodnutí o platu převažovala napadená prvostupňová rozhodnutí, vydaná na základě výsledků služebního hodnocení.

Tabulka č. 57: Počet odvolání ve vztahu k ZSS

Počet odvolání ve vztahu k ZSS	18
Z toho:	
k rozhodnutí o přijetí do služebního poměru	0
k rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo	0
k rozhodnutí o převedení na jiné služební místo	5
k rozhodnutí o skončení služebního poměru	5
k rozhodnutí o změně platu	5
Ostatní	3

V roce 2021 dosáhla míra fluktuace ve FS 8,3 %. Oproti roku 2020 tak došlo ke snížení hodnoty tohoto ukazatele o 0,7 procentního bodu. V případě přechodu zaměstnance z pracovního poměru na služební poměr a naopak, je tento přechod evidován jako ukončení původního a začátek nového pracovního nebo služebního poměru. Reálná fluktuace tak bude ve skutečnosti nižší než uvedených 8,3 %.

V roce 2021 bylo do služebního a pracovního poměru přijato 1 006 zaměstnanců, služební a pracovní poměr byl ukončen s 1 221 zaměstnanci. Neplánovaná ukončení služebních a pracovních poměrů činila v roce 2021 82,4 % z celkového počtu ukončených služebních a pracovních poměrů. Nejčtenějšími důvody pro neplánované ukončení služebního a pracovního poměru byly odchody na žádost zaměstnance (660, tj. 65,6 %), zrušení služebního poměru ve zkušební době (104, tj. 10,3 %) a dohoda bez udání důvodu (53, tj. 5,3 %). V odchodech na žádost zaměstnance byli zahrnuti i státní zaměstnanci odcházející na žádost do starobního důchodu.

V plánovaných ukončeních služebního a pracovního poměru dominovaly odchody z důvodu skončení služebního a pracovního poměru na dobu určitou (159, tj. 73,9 %) a odchody z důvodu uplynutí sjednané doby (31, tj. 14,4 %).

Tabulka č. 58: Počet nových a ukončených služebních a pracovních poměrů

	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zaměstnanců ke konci sledovaného období = evidenční počet zaměstnanců	15 550	15 571	15 267	15 031	14 749
Nově uzavřené služební a pracovní poměry	1 634	1 339	1 036	1 197	1 006
Ukončené služební a pracovní poměry	1 399	1 233	1 260	1 352	1 221
z toho					
Neplánované ukončení	1 046	983	1 043	1 083	1 006
Ostatní	353	250	217	269	215
Míra fluktuace (%)	9,0	7,9	8,3	9	8,3

9.3 Odměňování zaměstnanců

Průměrný plat zaměstnanců FS v roce 2021 dosáhl částky 43 115 Kč. Oproti roku 2020 došlo ve sledovaném období k poklesu průměrného platu o 186 Kč. Průměrný přiznaný tarifní plat za období 2021 činil 29 880 Kč.

Ve sledovaném období roku 2021 nedošlo k žádným významným změnám v oblasti odměňování zaměstnanců FS. Jediná významná změna se týká povinnosti vázat prostředky státního rozpočtu.

S účinností od 1. 1. 2021 vstoupila v platnost novela ZRP, která obsahuje nový § 25a, jenž ukládá organizačním složkám státu povinnost vázat prostředky státního rozpočtu na služební platy nebo platy, včetně pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a také včetně přidělu do FKSP, které odpovídají volným tzv. neobsazeným místům státních zaměstnanců odměňovaným podle ZSS a volným tzv. neobsazeným místům zaměstnanců odměňovaným podle ZP. V období od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021 došlo k vázání finančních prostředků v celkové výši 150 316 900 Kč, z toho bylo z rozpočtové položky 5011 Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech odvedeno zpět do státního rozpočtu 1 557 420 Kč a z rozpočtové položky 5013 Platy zaměstnanců na služebních místech podle zákona o státní službě bylo odvedeno zpět do státního rozpočtu 148 759 480 Kč. Prostředky rozpočtu z pohledu rozpočtových položek

podseskupení 501 Platy jsou tak v porovnání s předchozím obdobím kráceny v souvislosti s vázáním finančních prostředků dle Metodiky výpočtu vázání prostředků za neobsazená místa. Objem vázaných finančních prostředků na rozpočtové položce 5011 odpovídá v průměrném vyjádření 7 neobsazeným pracovním místům a na rozpočtové položce 5013 odpovídá v průměrném vyjádření 674 neobsazeným služebními místům, s nejvyšším procentuálním podílem neobsazených systemizovaných míst v 9. a 10. platové třídě.

Z důvodu stanoveného snižování počtu systemizovaných míst vznikla FS povinnost z rozpočtu v roce 2021 zabezpečit výdaje na platy 23 státních zaměstnanců, kteří byli zařazeni mimo výkon služby z organizačních důvodů. FS takto vyplatila v souladu se ZSS platy státním zaměstnancům zařazeným mimo výkon služby z organizačních důvodů po dobu stanovenou v § 62 odst. 1 ZSS, a to ve výši 80 % jejich měsíčního platu. V období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 bylo dle ZSS vyplaceno odbytné 13 státním zaměstnancům, pro které nebylo nalezeno jiné vhodné služební místo. V roce 2021 bylo vyplaceno odstupné 20 zaměstnancům. Výplata odstupného se týkala především zaměstnanců dotčených § 190a ZSS, u nichž došlo k zániku pracovního poměru ze zákona uplynutím doby, která byla stanovena pro možnost doplnění vzdělání a podání žádosti o přijetí do služebního poměru.

Tabulka č. 59: Vývoj platů

Plán, skutečnost a struktura platu	2017	2018	2019	2020	2021
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	33 810	36 853	38 902	41 294	41 294
Průměrný měsíční plat (Kč)	36 650	38 734	40 931	43 301	43 115
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	24 412	26 712	28 161	29 755	29 880
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	66,6	68,9	68,8	68,7	69,4
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ* (Kč)	31 700*	35 425*	37 652*	39 862*	40 404*

*Údaj dle výsledků za 1.–3. čtvrtletí daného roku.

9.4 Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců OFS jsou sledovány případy verbálního i fyzického napadení, k nimž došlo při výkonu služební, resp. pracovní činnosti nebo v souvislosti s ní. **Tabulka č. 60** uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení zaměstnanců OFS za rok 2021.

V roce 2021 zaznamenal počet nahlášených napadení zaměstnanců OFS oproti předešlému roku mírný růst. Obecně lze konstatovat, že lze vyzorovat klesající trend útoků na zaměstnance zaznamenaný z minulých let. Nejpočetnějším typem zůstává i nadále napadení verbální. V roce 2021 byl zaznamenán pouze jeden fyzický útok, obdobně jako v předešlém roce. Vzrůstající trend zaznamenala položka podání trestních oznámení zaměstnanci. Tito zaměstnanci zároveň využili interní právní pomoc poskytovanou určenými zaměstnanci s právním vzděláním. Žádost o psychologickou pomoc nebyla v loňském roce, stejně jako v roce 2020, uplatněna žádná.

Lze konstatovat výrazné snížení počtu ohlášených napadení zaměstnanců, které je pozorovatelné od roku 2020, kdy se potýkáme s onemocněním COVID-19. V rámci tohoto onemocnění byla zavedena různá protiepidemická opatření, která značně omezovala osobní kontakt. Zde lze nepřímo vysledovat spojitost zejména v položce fyzických napadení, kterých značně v porovnání s přechozími roky ubylo, a to z důvodu utlumení kontrolní a vymáhací činnosti, jež je prováděna přímo v terénu, tj. u subjektů, kdy nejčastěji v minulých letech docházelo ke konfliktům, zvláště při provádění místních šetření. Mírně se ovšem navýšil počet verbálních napadení, a to zejména prostřednictvím telefonu a prostředků elektronické komunikace.

Tabulka č. 60: Napadení zaměstnanců

k 31. 12. daného roku

Počet ohlášených případů napadení zaměstnance	2018	2019	2020	2021
fyzické napadení	4	4	1	1
verbální napadení	69	48	20	25
poškození majetku	2	2	1	0
trestní oznámení podané na zaměstnance	4	3	0	0
trestní oznámení podané zaměstnancem	1	1	1	4
ostatní případy	0	5	0	0
CELKEM	77	61	23	28
počet případů nárokované právní pomoci	16	7	1	4
počet případů nárokované psychologické pomoci	1	0	0	0

9.5 Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců FS probíhalo v 2021 v souladu se ZSS a Rámcovými pravidly vzdělávání ve služebních úřadech a v souladu s Rámcovými pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. Vzdělávání ve FS se řídí konkrétními interními akty řízení, které mají za cíl mimo jiné zjednodušit přístup k informacím o systému vzdělávání, neboť jsou základními informačními zdroji pro státní zaměstnance a zaměstnance FS, kteří zde získají přehled o možnostech, způsobech a podmínkách vzdělávání.

V roce 2021 bylo vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců FS nadále významně ovlivněno aktuálním výskytem koronaviru SARS CoV-2 způsobující nemoc COVID-19, což mělo za následek omezení vzdělávání a dočasné uzavření vzdělávacích zařízení. V období, kdy epidemiologická situace umožňovala realizovat vzdělávací kurzy pro státní zaměstnance a zaměstnance FS, bylo možné tyto kurzy pořádat za dodržování přísných organizačních a hygienických podmínek ve vzdělávacích zařízeních Smilovice, Pozlovice a Telč. Další omezení kapacity bylo současně zapříčiněno rekonstrukcí vzdělávacího zařízení Smilovice, které bylo realizováno na podzim 2021. Vzhledem k omezenému přístupu do vzdělávacích zařízení v souvislosti s uvedenou epidemiologickou situací rozšířil Odbor vzdělávání nabídku vzdělávacích kurzů především o e-learningové kurzy nebo je realizoval přes MS Teams.

Významnou měrou se na vzdělávání státních zaměstnanců a zaměstnanců FS podílela e-learningová forma vzdělávání. Jednalo se především o kurzy Microsoft Office 2013, GDPR nebo Průběžné protikorupční vzdělávání ve FS. Kurzy GDPR a Průběžné protikorupční vzdělávání v roce 2021 absolvovalo celkem 21 061 státních zaměstnanců a 2 269 zaměstnanců FS. Uvedené kurzy byly realizovány za využití vzdělávacího portálu LMS Moodle a Personálního portálu. Současně byl za spolupráce s Institutem pro veřejnou správu Praha a Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost realizován kurz základů kybernetické bezpečnosti „Dávej kyber“, který absolvovalo celkem 4 391 státních zaměstnanců a 604 zaměstnanců FS. Další nabídkou Odboru vzdělávání byly kurzy realizované přes MS Teams, které byly zaměřené na oblast krizového řízení a daňovou kontrolu, celkem se této formy vzdělávání účastnilo 739 státních zaměstnanců a zaměstnanců FS.

Nedílnou součástí činnosti Odboru vzdělávání zůstala organizace a koordinace úřednických zkoušek. V roce 2021 bylo vypsáno ve FS 132 termínů pro vykonání úřednických zkoušek v oboru státní služby 02 – Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění a hazardní hry a celkem bylo prozkoušeno 622 osob. Z celkového počtu skládalo obecnou část úřednické zkoušky 16 osob, zvláštní část úřednické zkoušky 76 osob a obě části úřednické zkoušky 530 osob. Úspěšně úřednickou zkoušku vykonalo 94 % uchazečů. Tak jako v předchozích letech byla realizace úřednických zkoušek prováděna v aplikaci eZkouška, která plní roli elektronické podpory celého procesu.

Na základě změn v souladu se zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, spočívajících ve splnění kvalifikačních požadavků úspěšným vykonáním zkoušky odborné způsobilosti zajistil Odbor vzdělávání přípravný on-line kurz, kterého se účastnilo 227 zaměstnanců. Následně ve spolupráci s Institutem pro veřejnou správu Praha bylo realizováno prozkoušení 160 státních zaměstnanců a zaměstnanců FS, z toho vykonalo zkoušku odborné způsobilosti 151 státních zaměstnanců a zaměstnanců úspěšně a 9 neúspěšně.

Služební volno k individuálním studijním účelům čerpalo v průběhu roku 2021 celkem 609 státních zaměstnanců. Převažujícími důvody čerpání byly potřeby přípravy na složení úřednické zkoušky, zkoušky odborné způsobilosti a zkoušek na vysoké škole.

Další významnou oblastí je jazykové vzdělávání, které je zaměřeno na zdokonalení jazykových znalostí pro výkon služby na systemizovaném služebním místě s požadavkem úrovně znalostí anglického, německého anebo francouzského jazyka pro potřeby OFS. Význam spočívá zejména v přípravě a prohlubování znalostí státních zaměstnanců k výkonu služby na uvedených systemizovaných služebních místech. I zde probíhala v daném roce část kurzů online formou.

V roce 2021 bylo celkem proškoleny 28 042 státních zaměstnanců v rámci interních vzdělávacích akcí a 4 762 v rámci externích vzdělávacích akcí. V případě zaměstnanců, kteří absolvovali interní vzdělávací akce, tento počet činil 2 461, externích vzdělávacích akcí se pak

zúčastnilo 658 zaměstnanců. Celkem se v roce 2021 zúčastnilo vzdělávacích akcí 35 923 státních zaměstnanců a zaměstnanců FS.

Tabulka č. 61: Přehled odborného rozvoje státních zaměstnanců

Druh vzdělávání	Počet státních zaměstnanců interní vzdělávací akce	Počet státních zaměstnanců externí vzdělávací akce
vstupní vzdělávání úvodní	452	0
vstupní vzdělávání následné	0	1
vzdělávání průběžné	27 389	4 710
vzdělávání představených	201	0
jazykové vzdělávání	0	51

Tabulka č. 62: Přehled odborného rozvoje zaměstnanců

Druh vzdělávání	Počet zaměstnanců interní vzdělávací akce	Počet zaměstnanců externí vzdělávací akce
vstupní vzdělávání úvodní	316	0
vstupní vzdělávání následné	0	20
vzdělávání průběžné	2 143	638
vzdělávání vedoucích zaměstnanců	2	0
jazykové vzdělávání	0	0

V roce 2021 byl i nadále plněn cíl Strategie rozvoje FS 4.3 Zefektivnění systému vzdělávání spočívající ve vytvoření a realizaci „Daňové akademie“ formou spolupráce s Vysokou školou ekonomickou v Praze. Vybraným státním zaměstnancům, kteří byli zařazeni ke studiu, byla vydána Rozhodnutí o povolení zvýšení vzdělání studiem na vysoké škole podle § 109 ZSS, tzv. kvalifikační dohoda. Na základě smluvního vztahu, který vznikl v roce 2019, pokračovalo v roce 2021 ve čtvrtém semestru studia bakalářského studijního programu „Zdanění a daňová politika“ celkem 25 státních zaměstnanců. Vzhledem k úspěšnosti zaměstnanců FS v akademickém roce 2020/2021 a na základě uznání zkoušky z matematiky a anglického jazyka pokračuje ve studiu prezenční formou 23 zaměstnanců. Plánované zakončení studia proběhne v roce 2022 státní závěrečnou zkouškou a obhajobou bakalářské práce. Po úspěšném splnění daných podmínek bude absolventům udělen titul Bc.

10. Hospodaření

Tabulka č. 63: Přehled příjmů a výdajů

k 31. 12. daného roku v mil. Kč

Rok	PŘÍJMY CELKEM	CELKEM	VÝDAJE		
			Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2017	629,8	11 835,5	684,5	11 151,0	0,8
2018	562,1	12 096,6	401,2	11 695,4	0,8
2019	442,3	12 652,6	455,6	12 197,0	0,8
2020	245,1	13 499,4	967,5	12 531,9	0,9
2021	236,7	13 186,2	930,7	12 255,5	0,9

10.1 Příjmy

Tabulka č. 64: Porovnání příjmů

v mil. Kč

Členění příjmů	Skutečnost	Schválený rozpočet	Skutečnost	% plnění schváleného rozpočtu	2021/20 skut. v %
	k 31. 12. 2020	k 1. 1. 2021	k 31. 12. 2021		
Daňové příjmy	36,8	20,4	2,9	14,0	7,8
Nedaňové příjmy	204,3	230,4	231,9	100,7	113,5
Kapitálové příjmy	1,5	0,1	0,9	692,7	62,3
Přijaté transfery	2,5	14,7	1,0	6,9	40,4
CELKEM	245,1	265,6	236,7	89,1	96,6

Schválený rozpočet příjmů na rok 2021 ve výši 265,6 mil. Kč nebyl k 31. 12. 2021 upraven. Konečný rozpočet včetně zapojeného pojistného činil 266,9 mil. Kč. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů ve výši 236,7 mil. Kč znamená jeho plnění na 89,1 %. Oproti stejnému období roku 2020 jsou příjmy o 8,4 mil. Kč (tj. o 3,4 %) nižší.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu celkových příjmů nejvíce podílejí nedaňové příjmy, které meziročně vrostly o 27,6 mil. Kč. Největší podíl těchto příjmů je tvořen přijatými sankčními platbami. Tento nárůst lze interpretovat jako nahodilý, a to i s ohledem k tomu, že výkon agendy státního dozoru, který byl součástí těchto příjmů, v rámci kompetencí Finanční správy byl k 31. 12. 2016 ukončen. Tato kompetence je od 1. 1. 2017 vykonávána celními úřady a Ministerstvem financí. Nedaňové příjmy respektive příjmy z pokut ve správním řízení jsou dále ovlivněny rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, který zrušil sankci uloženou za provozování loterie nebo jiné podobné hry bez povolení vydaného příslušným orgánem. Příjmy ze sankčních plateb jsou dále ovlivněny schválením zákona č. 137/2020 Sb., a následnou změnou této právní úpravy zákonem č. 449/2020 Sb., který stanovil odklad evidence tržeb až do konce roku 2022.

Meziroční snížení daňových příjmů bylo způsobeno realizací nápravy stavu z prosince 2020, kdy byla daňovým subjektem nesprávně uhrazena částka ve výši 15 mil. Kč na účet správních poplatků (DP 371) místo na účet DPH (DP 70), a v únoru 2021 byla tato částka převedena správcem daně na správný druh příjmů.

V roce 2021 došlo k poklesu i dalších daňových příjmů a to z důvodu legislativních změn, týkajících se poplatků od obcí za povolené výherní a hrací automaty. Na tomto druhu příjmu (3711) jsou tak již jen klasické správní poplatky, kterými jsou zejména platby za správní úkony finančního úřadu. Snížený inkasní příjem zde souvisí rovněž s výše uvedenými legislativními změnami u elektronické evidence tržeb.

10.2 Výdaje

Schválený rozpočet výdajů GFR (závazný ukazatel) ve výši 12 961,7 mil. Kč byl k 31. 12. 2021 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 90,6 mil. Kč, po zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů ve výši 1 280,1 mil. Kč, přijatého pojistného plnění ve výši 0,4 mil. Kč a odpočtu vázání prostředků za neobsazená místa ve výši 204,1 mil. Kč činil konečný rozpočet 14 128,7 mil. Kč. Skutečné celkové výdaje rozpočtu k 31. 12. 2021 činily 13 186,2 mil. Kč (93,3 % celkového rozpočtu). Proti roku 2020 byly výdaje roku 2021 o 313,2 mil Kč nižší, z toho kapitálové výdaje byly o 36,8 mil. Kč, běžné výdaje o 276,5 mil. Kč.

Tabulka č. 65: Porovnání výdajů

v mil. Kč

Členění výdajů	Skutečnost k 31. 12. 2020	Schválený rozpočet k 1. 1. 2021	Konečný rozpočet k 31. 12. 2021	Skutečnost k 31. 12. 2021	% plnění konečného rozpočtu	2021/20 skutečnost v %
Běžné výdaje	12 531,9	12 281,5	12 417,5	12 255,5	98,7	97,8
Platy a příslušenství	10 658,1	10 556,0	10 406,7	10 395,3	99,9	97,5
Ostatní běžné výdaje	1 873,8	1 725,5	2 010,8	1 860,1	92,5	99,3
v tom:						
běžné ICT mimo prg.	748,0	722,0	874,5	850,3	97,2	113,7
ost. běžné mimo ICT	983,2	952,2	1 093,1	990,7	90,6	100,8
programy	142,6	51,2	43,3	19,2	44,4	13,5
Kapitálové výdaje	967,5	680,2	1 711,2	930,7	54,4	96,2
v tom: ICT	807,4	568,8	1 395,8	846,4	60,6	104,8
MTZ	160,1	111,4	315,4	84,3	26,7	52,7
Programové výdaje celkem	1 110,1	731,4	1 754,4	949,9	54,1	85,6
CELKEM	13 499,4	12 961,7	14 128,7	13 186,2	93,3	97,7

Schválený rozpočet celkových běžných výdajů ve výši 12 281,5 mil. Kč byl k 31. 12. 2021 rozpočtovými opatřeními spočívajícími ve vyvázání výdajů z programového financování v souhrnu zvýšen o 11,3 mil. Kč. Konečný rozpočet běžných výdajů, zahrnující upravený rozpočet, zapojené nároky z nespotřebovaných výdajů a zapojená přijatá pojistná plnění, ve výši 12 417,5 mil. Kč byl k 31. 12. 2021 čerpán na 98,7 %.

V rozpočtu finanční správy jsou běžné výdaje čerpány jednak v rámci programového financování, konkrétně titulů:

- 012V13 – Pořízení, obnova a provozování ICT GFR ve výši 18,6 mil. Kč,
- 012V16 – MOJE daně ve výši 0,5 mil. Kč a
- 012V18 – Rozvoj a obnova MTZ FS ve výši 0,1 mil. Kč,

a jednak mimo programy reprodukce majetku (čerpání ve výši 12 236,3 mil. Kč, z toho platy a související výdaje ve výši 10 395,3 mil. Kč a ostatní věcné výdaje v částce 1 840,9 mil. Kč zahrnující i běžné výdaje ICT v částce 850,3 mil. Kč). Informace o běžných programových výdajích je součástí komentáře k programům reprodukce majetku a jejich čerpání. Informace o celkových ostatních běžných výdajích je uvedena v **Tabulce č. 66**.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 84,8 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 62,5 % běžných (neinvestičních) výdajů. Konečný rozpočet prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci ve výši 7 665,7 mil. Kč byl v roce 2021 čerpán v částce 7 661,8 mil. Kč, tj. na 99,9 %. S účinností od 1. 1. 2021 vstoupila v platnost novela zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů, která § 25a uložila organizačním složkám státu povinnost vázat prostředky státního rozpočtu neobsazeným místům. V konečném rozpočtu tak bylo vázáno 204,1 mil. Kč. Čerpání prostředků na ostatní platby za provedenou práci představovalo 13,1 mil. Kč, tj. 79,1 % rozpočtu. Součástí čerpání ostatních plateb za provedenou práci je čerpání odstupného ve výši 2,1 mil. Kč a odbytného ve výši 6,6 mil. Kč. Za dohody o pracovní činnosti, a dohody o provedení práce (týkající se především lektorské činnosti, údržby budov, obsluhy kotelen, zajištění vrátnice, administrativních prací, úklidových prací) bylo vyplaceno 4,5 mil. Kč. Čerpání zákonného pojistného odpovídá vývoji mzdových prostředků. FKSP je tvořen zálohově měsíčně ve výši jedné dvanáctiny rozpočtu, proto se poměr čerpání celkového rozpočtu FKSP a prostředků na platy zaměstnanců liší. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Upravený počet zaměstnanců byl zaokrouhleně k 31. 12. 2021 stanoven na 15 668 systemizovaných míst. Ukazatel regulace zaměstnanosti – počet zaměstnanců (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2021 činil 14 783 zaměstnanců, z toho je systemizovaných služebních míst 14 303 a systemizovaných pracovních míst 480. Celkový průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2021 dosáhl 14 695. Nenaplněno zůstalo k 31. 12. 2021 celkem 674 systemizovaných míst, resp. v přepočteném počtu zaměstnanců 885 míst. Rozdíl v počtu zaměstnanců mezi schváleným rozpočtem a skutečností je také ovlivňován tzv.

"obsazenými" systemizovanými místy, která jsou omezena přijetím k výkonu služby/práce na dobu určitou (zástup za mateřskou nebo rodičovskou dovolenou). K nenaplnění plánovaného počtu zaměstnanců dochází i z důvodu připravovaného snížení počtu systemizovaných míst v následujících letech.

Ostatní běžné výdaje včetně výdajů na informační technologie činily celkem 1 860,1 mil. Kč, tj. 92,5 % jejich konečného rozpočtu a 99,3 % skutečných výdajů roku 2020, tj. o 13,6 mil. Kč méně. Struktura ostatních běžných výdajů je následující:

Tabulka č. 66: Porovnání čerpání rozpočtu ostatních běžných výdajů podle podseskupení
v mil. Kč

Podsuskupení položek	Skutečnost 31. 12. 2020	Schválený rozpočet 1. 1. 2021	Konečný rozpočet 31. 12. 2021	Skutečnost 31. 12. 2021	% plnění schváleného rozpočtu	2021/20 skut. v %
Ostatní běžné výdaje						
Nákup materiálu	184,3	43,6	123,3	116,3	94,3	63,1
Nákup vody, paliv a energie	173,5	173,6	173,5	163,9	94,5	94,5
Nákup služeb	1 147,7	1 205,8	1 190,6	1 093,3	91,8	95,3
Ostatní nákupy	258,7	195,5	379,2	355,9	93,8	137,6
Ostatní položky	109,6	106,9	144,2	130,8	90,7	119,4
CELKEM	1 873,8	1 725,5	2 010,8	1 860,1	92,5	99,3

Objemově největší podsuskupení položek ostatních běžných výdajů představovaly výdaje podsuskupení 516 – Nákupy služeb, které k 31. 12. 2021 činily 58,8 % ostatních běžných výdajů. Proti stejnému období loňského roku byly tyto výdaje nižší o 4,7 %. V rámci tohoto podsuskupení je nejvýznamnější položka 5168 – Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi, která představovala 478,9 mil. Kč.

Druhým v objemu čerpání je podsuskupení 517 - Ostatní nákupy (s čerpáním ve výši 19,1 % ostatních běžných výdajů). Meziroční růst je způsoben vyšším čerpáním na položce 5172 - Programové vybavení s pořizovací cenou do 60 tis. Kč, kam byly zařazeny výdaje za poskytnutí licencí a podpory k produktům IBM.

Objemově významné je i podsuskupení položek 515 - Nákup vody, paliv a energie, ve kterém bylo k 31. 12. 2021 čerpáno 8,8 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2020 se výdaje v tomto podsuskupení položek snížily celkem o 5,5 %, k čemuž přispělo i omezení služebních cest v době epidemie COVID-19.

Tabulka č. 67: Srovnání kapitálových výdajů na roky 2020 a 2021

v mil. Kč

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2020	762,2
Schválený rozpočet na r. 2021	680,2
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-82,0
Skutečnost r. 2020	967,5
Skutečnost r. 2021	930,7
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-36,8

Tabulka č. 68: Programy (tituly) reprodukce majetku

012V12	Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení finanční správy
012V13	Pořízení, obnova a provozování ICT Generálního finančního ředitelství
012V14	Dislokace finanční správy v Brně
012V15	Rozvoj daňových informačních systémů finanční správy
012V16	MOJE daně
012V18	Rozvoj a obnova MTZ FS

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2021 bylo na programy reprodukce majetku určeno celkem 731,4 mil. Kč (992,2 mil. Kč v roce 2020), z toho 680,2 mil. Kč kapitálových výdajů (762,2 mil. Kč v roce 2020).

Do financování programů reprodukce majetku byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů, a to ve výši 28,3 mil. Kč do běžných výdajů a 951,7 mil. Kč do kapitálových výdajů. Konečný rozpočet výdajů na programové financování ve výši 1 754,4 mil. Kč byl čerpán na 54,1 %. V programech 012V13, 012V15 a 112V16 jsou registrovány výdaje na ICT (viz **Tabulka č. 69** a **Tabulka č. 70**). Cílem programů je zabezpečit informační, komunikační a technologickou podporu výběru a správy daní. Výdaje na ICT jsou uskutečňovány i v rámci běžných výdajů. V rámci nich je zajišťován provoz víceúčelové informační struktury (ekonomická, personální, majetková agenda). V tabulkách jsou tak vedle programových výdajů uvedeny i běžné výdaje mimo programové financování.

V programech 012V12 a 012V18 bylo v roce 2021 rozpracováno 24 akcí. Během sledovaného období roku 2021 bylo stavebně ukončeno 12 akcí. Ostatní akce jsou převážně rozsáhlé a technicky náročné a jejich příprava a realizace je plánována na více let.

Tabulka č. 69: Přehled o hospodaření FS s prostředky na ICT v r. 2021

v mil. Kč

Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2021			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3*100
Běžné	773,2	797,7	917,1	765,6	103,8	869,4	94,8
Kapitálové	568,8	639,7	1 395,8	309,1	537,3	846,4	60,6
CELKEM	1 142,0	1 437,4	2 312,9	1 074,7	641,1	1 715,8	74,2

Tabulka č. 70: Přehled výdajů na ICT

v mil. Kč

Výdaj	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Čerpání CELKEM
Informační systémy	237,5	525,0	762,5
v tom:			
ADIS	133,8	517,9	651,7
AVIS	55,4	0,0	55,4
VEMA	28,1	0,0	28,1
Ostatní	20,2	7,1	27,2
Licence	191,0	115,1	306,1
Elektronická evidence tržeb	87,4	0,0	87,4
MOJE daně	0,5	173,5	174,0
nDIS	0,0	23,7	23,7
Počítačové programy	0,0	0,0	0,0
Hardware a technologické systémy	0,0	9,2	9,2
Provozní výdaje*	352,9	0,0	352,9
CELKEM	869,4	846,4	1 715,8

* Nákup materiálu, DDHM, služby telekomunikací, vzdělávání, ostatní služby, opravy a udržování.

10.3 Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti vyjádřené poměrem mezi výdaji a příjmy, resp. počtem zaměstnanců, byly v roce 2021 ovlivněny nižším objemem výdajů i mírným růstem daňových příjmů. Mezi vnější faktory lze zahrnout legislativní změny. Vnitřními faktory jsou pak snižování počtu systemizovaných míst a tlak na realizaci úsporných opatření v oblasti provozních výdajů.

Ukazatele efektivity vyjádřené poměrem mezi příjmy a výdaji, resp. počtem zaměstnanců jsou ovlivněny stejnými faktory. Vývoj efektivity a nákladovosti FS ukazují **Tabulky č. 71 až 74.**

Tabulka č. 71: Základní ukazatele efektivity a nákladovosti FS

v mil. Kč

	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy celkem	795 039,8	853 266,7	906 583,0	850 560,9	865 771,2
V tom:					
kap. 398 - VPS	795 003,9	853 222,9	906 562,5	850 524,1	865 768,3
kap. 312 - MF	35,9	43,8	20,5	36,8	2,9
Nedaňové příjmy **kap. 312 - MF	593,9	518,3	421,8	208,3	233,9
PŘÍJMY CELKEM	795 633,7	853 785,0	907 004,8	850 769,2	866 005,1
VÝDAJE CELKEM	11 835,5	12 096,6	12 652,6	13 499,4	13 186,2
z toho: běžné výdaje	11 151,0	11 695,4	12 197,0	12 531,9	12 255,5
POČET zaměstnanců	15 448	15 529	15 391	15 016	14 784

* Bez tvorby rezervního fondu.

** Zahrnuje i kapitálové příjmy a přijaté transfery.

Tabulka č. 72: Efektivnost a nákladovost

v Kč

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2017	2018	2019	2020	2021
1 Kč výdajů	67,2	70,6	71,7	63,0	65,7
1 zaměstnanec	51 503 996,6	54 980 035,6	58 930 854,8	56 656 459,4	58 579 281,8
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2017	2018	2019	2020	2021
100 Kč příjmů	1,5	1,4	1,4	1,6	1,5
1 zaměstnanec	766 152,5	778 972,1	822 078,3	898 986,6	891 954,6
Běžné výdaje na	2017	2018	2019	2020	2021
1 zaměstnanec	721 839,1	753 133,7	792 478,8	834 555,6	828 997,5

Tabulka č. 73: Nákladovost vybraných daní

k 31. 12. příslušného roku

Druh příjmu	Příjmy celkem* v mil. Kč		Výdaje celkem** v mil. Kč		Nákladový ukazatel na 100 Kč příjmů*** v Kč	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Daň z přidané hodnoty	426 197,7	463 265,0	5 602,3	5 657,3	1,31	1,22
Daň z příjmů PO z příznání	155 997,8	195 964,1	1 862,1	1 885,6	1,19	0,96
Daň z příjmů FO z příznání****	5 735,3	13 782,0	2 237,6	2 283,5	39,01	16,57
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti*****	230 538,1	186 766,4	724,5	748,2	0,31	0,40
Daň z nemovitých věcí	11 580,1	11 835,7	1 132,5	1 257,9	9,78	10,63
Daň silniční	5 959,0	5 429,0	459,7	477,5	7,71	8,79
Daň z hazardu celkem*****	10 636,9	11 041,8	51,3	45,0	0,48	0,41

* Příjmy celkem: inkaso jednotlivých daní.

** Výdaje celkem: výdaje běžné (včetně mzdových) a kapitálové, rozpočítané k jednotlivým daním vahou zjištěnou z personálního zajištění.

*** Nákladový ukazatel na 100 Kč příjmů: výdaje celkem/příjmy celkem x 100.

**** V dani z příjmů FO z příznání je od roku 2021 zahrnuta paušální daň včetně pojistného.

***** V dani z příjmů FO ze závislé činnosti je zahrnuta daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby (v souladu s novým metodickým postupem není od roku 2021 zahrnut kompenzační bonus).

***** V dani z hazardu celkem není zahrnuta již minimální hodnota odvodů z loterií (viz Tabulka č. 24).

Případné výpočtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

Nákladový ukazatel u DPFO z příznání je ovlivněn především tím, že správa této daně je zatížena řadou nezdanitelných částí a slev na dani včetně daňových bonusů, které mají následně negativní dopad na její fiskální efekt. Dalším (negativním) faktorem je vypořádávání záloh ze závislé činnosti v daňových příznáních, jehož častým výsledkem, v případě vykázání příjmů pouze ze závislé činnosti, je přeplatek, který je daňovému subjektu vrácen, a to na úkor inkasa DPFO.

Největší procentuální zvýšení ukazatele je evidováno u DPFO ze závislé činnosti. Tento vývoj je způsoben zejména podstatným snížením inkasa této daně. Mírný nárůst ukazatele je rovněž u daně z nemovitých věcí a DSL.

Naopak pokles ukazatele zaznamenala DPH, DPPO z příznání, daň z hazardu celkem a především DPFO z příznání, u níž se výrazně zvýšilo inkaso.

Tabulka č. 74 Upravené ukazatele o nákladovosti srovnatelné s jinými zeměmi

v mil. Kč

Základní ukazatele					
	2017	2018	2019	2020	2021
PŘÍJMY CELKEM	795 633,7	853 785,0	907 004,8	850 769,2	866 005,1
nadměrné odpočty DPH vratky daně spotřební	310 809,6	319 293,8	334 771,0	316 781,0	348 136,0
UPRAVENÉ PŘÍJMY	1 106 443,3	1 173 078,8	1 241 775,8	1 167 550,2	1 214 141,1
VÝDAJE (bez tvorby RF *)	11 835,5	12 096,6	12 652,6	13 499,4	13 186,2
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
	2017	2018	2019	2020	2021
Výdaje na 100 Kč upravených příjmů	1,1	1,0	1,0	1,2	1,1

* Rezervní fond

Případné součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

11. Interní audit a kontrolní činnost

11.1 Interní audit

V roce 2021 byla v OFS činnost interního auditu zajišťována Oddělením interního auditu. Oddělení interního auditu bylo, dle § 29 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“), přímo podřízeno generálnímu řediteli.

V průběhu roku 2021 bylo zahájeno pět plánovaných řádných auditů. Dva audity byly realizovány jako audity systému v kombinaci s auditem finančním a byly zaměřeny na nastavení procesu a průběhu inventarizace majetku a závazků ve FS a na pokladní činnost a manipulaci s hotovostí ve FS. Jeden byl realizován jako audit systému v kombinaci s auditem shody, tento byl zaměřen na prověření nastavení zavedeného systému Interního protikorupčního programu FS. Jeden audit shody zaměřený na systém řízení bezpečnosti informací ve FS, jehož cílem bylo prověřit soulad vybraných požadavků zákona o kybernetické bezpečnosti, resp. vyhlášky o kybernetické bezpečnosti, se systémem řízení bezpečnosti informací ve FS a jeden audit finanční zaměřený na postup provádění roční inventarizace majetku k 31. 12. 2021 z hlediska předávání informací v rámci FS.

V rámci provádění jednotlivých auditů bylo ověřováno nastavení vnitřního kontrolního systému. Auditní zjištění z provedených auditů, včetně doporučení auditorů, byly dle zákona o finanční kontrole, předány příslušným představeným, resp. vedoucím zaměstnancům k přijetí konkrétních, termínovaných a adresných opatření. Stav plnění opatření přijímaných k nápravě zjištěných nedostatků a předcházení nebo zmírnění rizik byl průběžně monitorován formou následných auditů, kterých bylo v roce 2021 vykonáno celkem 8.

Cílem auditů bylo podávat ujištění, že rizika vztahující se k operacím jsou včas rozpoznávána, zhodnocena a že jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. Dále pak, že zavedený vnitřní kontrolní systém je spolehlivý, účinný a reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek.

Zpravodajská činnost v roce 2021 byla Oddělením interního auditu vykonávána v souladu s § 22 zákona o finanční kontrole. Jednalo se o organizační zajištění sestavení Roční zprávy o výsledcích finančních kontrol ve FS za rok 2020 a její předání MF.

Ostatní činnost Oddělení interního auditu byla využita zejména na vnitřní připomínková řízení k vydávaným interním aktům řízení a na vzdělávání auditorů.

11.2 Vnější kontrolní činnost

V roce 2021 byla dokončena kontrolní akce NKÚ č. 20/21 „Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit GFR“, která byla zahájena v srpnu 2020. Dále NKÚ provedl kontrolní akci č. 21/34 „Peněžní prostředky státu z daně silniční a správa této daně“ a zahájil kontrolní akci č. 21/23 „Správa majetku zajištěného, zastaveného, zabraného, propadlého

a prodaného v trestním a daňovém řízení“, která nebyla v roce 2021 ukončena. Na základě zjištěných nedostatků byla přijata příslušná opatření vedoucí k jejich nápravě.

V roce 2021 byla dokončena dohlídka MF zahájená v roce 2020 s předmětem „Kontroly prováděné Generálním finančním ředitelstvím jako kontrolním orgánem dle kontrolního řádu, v oblasti správy daní finančními úřady a Odvolacím finančním ředitelstvím, ukončené v roce 2018 a 2019“, na základě zjištění z této dohlídky GFŘ přijalo jedno opatření. Dále byly v roce 2021 ze strany MF zahájeny vůči GFŘ dvě dohlídky. Tematická dohlídka zaměřená na kontrolu metodického řízení v oblasti osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí podle § 4 odst. 1 písm. a) a písm. b) ZDP, od daně z příjmů fyzických osob, kdy v závěrečném protokolu je uvedeno pouze doporučení aktualizovat pokyn GFŘ řady „D“ a jinak nebyly zjištěny nedostatky, a dále tematická dohlídka zaměřená na kontrolu dodržování právních předpisů upravujících vedení spisu dle § 64 a násl. DŘ v roce 2019 a 2020, tato dohlídka nebyla dosud ukončena.

Ve vybraných objektech GFŘ byly Hasičským záchranným sborem provedeny požární kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, kdy nebyly zjištěny nedostatky. Při kontrole provedené na vybraných pracovištích Krajskou hygienickou stanicí zaměřené na plnění povinností stanovených v mimořádných opatřeních Ministerstva zdravotnictví nebyly zjištěny nedostatky. Také jsou prováděny pravidelné kontroly pracoviště v rámci dohledu podle vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, bez nedostatků.

11.3 Vnitřní kontrolní činnost

11.3.1 Vnitřní kontroly

Vnitřní kontroly jsou prováděny Oddělením vnitřní kontroly GFŘ a útvary vykonávajícími vnitřní kontrolu v jednotlivých orgánech FS v rámci místní příslušnosti, a to jak na základě stanoveného plánu kontrol, tak i operativně na základě aktuálních požadavků a potřeb. V roce 2021 bylo provedeno a ukončeno celkem 483 vnitřních kontrol.

Vnitřní kontroly byly zaměřeny mimo jiné na kontrolu postupů při výkonu činností správce daně, na plnění povinností vyplývajících ze služebního/pracovního poměru, na kontrolu dodržování protikorupčních opatření, na hospodaření s peněžními prostředky státu, na dodržování principů 3E, na prověření možného podezření na šikanu a nerovného přístupu k zaměstnancům a další. Negativní jevy, které byly při vnitřních kontrolách detekovány, byly řešeny bezodkladně takovým způsobem, aby byla odstraněna či minimalizována rizika s těmito jevy spojená. Pokud bylo zjištěno pochybení, byla přijata příslušná opatření k nápravě a odstranění nedostatků, příp. opatření preventivního charakteru v rámci kompetencí ředitele FÚ nebo odborného útvaru GFŘ.

11.3.2 Dohlídková činnost

Dohlídková činnost je vykonávána nadřízeným orgánem FS, resp. jejím odborným útvarům, u podřízeného orgánu FS za účelem zjišťování správnosti a úplnosti uplatňování obecně závazných právních předpisů, interních aktů řízení a dalších metodických pokynů při výkonu správy daní a ostatních činností FS.

V roce 2021 bylo provedeno celkem 264 dohlídek, a to operativních i plánovaných. Byla dokončena jedna komplexní dohlídka zahájená v roce 2020, která byla provedena odbornými útvary GFŘ a poskytla ucelený pohled na výkon činnosti vybraného FÚ.

V případě zjištěných nesrovnalostí či nevyhovujících stavů byla přijata příslušná opatření k uvedení do stavu žádoucího a ke sjednocení postupů při výkonu činností v rámci FS.

Stejně jako v roce 2020 byla kontrolní a dohlídková činnost v roce 2021, co se týká počtu provedených akcí, ovlivněna situací související s mimořádnými opatřeními vyhlášenými při epidemii onemocnění COVID-19.

11.3.3 Podání vyřizovaná dle správního řádu

OFS v roce 2021 vyřizovaly jednu stížnost podle § 175 SŘ (viz **Tabulka č. 75**), kdy se jednalo o stížnost na postup správce daně, která byla důvodná a ze strany FÚ byla neprodleně zjednána náprava.

Tabulka č. 75: Stížnosti vyřizované podle § 175 správního řádu

k 31. 12. 2021

Věcné zaměření stížnosti	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	0	0	0	0
Postup OFS	1	1	0	0
CELKEM	1	1	0	0

11.3.4 Podání vyřizovaná dle daňového řádu

OFS v průběhu roku 2021 vyřizovaly stížnosti podle § 261 DŘ proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správce daně, podněty dle § 38 DŘ, kdy správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů (ochrana před nečinností) a podněty dle § 77 DŘ, které se týkají vyloučení úřední osoby pro podjatost, viz **Tabulka č. 76**.

Tabulka č. 76: Podání vyřizovaná podle daňového řádu

k 31. 12. 2021

Věcné zaměření podání dle DŘ	Počet	Z toho důvodných a částečně důvodných		Počet přijatých opatření
		Počet	%	
§ 38 Ochrana před nečinností	183	44	24	7
§ 261 Stížnost	602	86	14	42
§ 77 Vyloučení úřední osoby	140	0	0	0
CELKEM	925	130	14	49

11.3.5 Podněty nebo oznámení, ostatní podání

V roce 2021 bylo v rámci FS přijato 58 podnětů nebo oznámení a ostatních podání, z toho 3 podání byla důvodná a 12 podání bylo částečně důvodných. V některých podáních podatel poukazuje na skutečnosti, které směřují do více oblastí, při vyhodnocení je pak podání zařazeno do té oblasti, která v podání převažuje. Přehled podání dle jednotlivých oblastí je uveden v **Tabulce č. 77**.

Tabulka č. 77: Přehled podnětů nebo oznámení a ostatních podání

k 31. 12. 2021

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	Vyřizující		Celkem	
	GFŘ	FÚ, OFŘ	Počet	Podíl v (%)
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob				
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-	35	60
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	8	27		
Střet zájmů a možné korupční jednání				
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-	2	3
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	1	1		
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti				
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-	1	2
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	-	1		
Možné porušení mlčenlivosti				
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-	1	2
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	-	1		
Postup OFS	2	3	5	9
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovněprávní vztahy a vztahy na pracovišti			2	3
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-		
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	2	-		

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	Vyřizující		Celkem	
	GFŘ	FÚ, OFŘ	Počet	Podíl v (%)
Dostupnost služeb a informací pro veřejnost				
GFŘ	-	-	5	9
FÚ a OFŘ	-	5		
Nekalé podnikání, ostatní				
zaměstnanci zařazení na GFŘ	-	-	7	12
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	2	5		
CELKEM	15	43	58	100

11.3.6 Petice

V roce 2021 nebyla OFS přijata žádná petice.

11.4 Prošetřovatel

V roce 2021 bylo dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu prošetřováno pouze jedno oznámení týkající se zaměstnanců ČR – GFŘ, toto oznámení směřovalo do oblasti odškodnění za pracovní úraz. Prošetřování bylo ukončeno v roce 2021 a podání bylo vyhodnoceno jako nedůvodné, neboť nebylo zjištěno žádné protiprávní jednání.

12. Oblast bezpečnosti

Na oblast bezpečnosti je ve FS kladen mimořádný důraz, a to jak v otázce bezpečnosti fyzické, tak bezpečnosti informační a kybernetické. Cílem zajištění informační bezpečnosti je chránit veškerá informační aktiva (v tištěné i digitální podobě). Kybernetická bezpečnost je potom zaměřena na ochranu informačních systémů před neoprávněnými přístupy či jiným poškozením, jedná se tedy o ochranu dat v digitální podobě.

12.1 Ochrana utajovaných informací

V oblasti ochrany utajovaných informací byly zejména revidovány procesy v personální bezpečnosti. Aktualizace systému výběru zaměstnanců, kteří mají mít přístup k utajovaným informacím, jestliže je nezbytně potřebují k výkonu své funkce, pracovní nebo jiné činnosti. Přijatá opatření se projevila ve zpracovaném „Personálním projektu“. Ve spolupráci s Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost byly zahájeny činnosti související s opakovanou certifikací „Informačního systému Generálního finančního ředitelství“ k nakládání s utajovanou informací do a včetně stupně utajení Důvěrné.

12.2 Krizové řízení

Oblast krizového řízení procházela dalším složitým obdobím vývoje a rozhodujících činností. Krizový štáb se zabýval řadou řídicích činností zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností v návaznosti na zákonné úpravy opatření pro zvládnutí epidemie onemocnění COVID-19 a jejích dopadů na činnost FS na celém území České republiky s cílem skloubit maximální možnou ochranu zdraví zaměstnanců FS se zabezpečením výkonu činností v oblasti správy daní.

12.3 Objektová bezpečnost

V rámci objektové bezpečnosti pokračovala FS v plnění opatření souvisejících s usnesením Ústředního krizového štábu č. 1/2014 ze dne 28. 11. 2014, kdy byl vyhlášen I. stupeň bezpečnostní ochrany objektů pro všechny objekty ústředních správních úřadů.

V průběhu roku se současně pokračovalo v koncepčním zvyšování úrovně objektové bezpečnosti, a to především prováděním bezpečnostních posouzení s následným přijímáním příslušných bezpečnostních opatření u rekonstruovaných objektů. V této souvislosti byla vypracována a schválena „Strategie ochrany měkkých cílů ve Finanční správě“. Cílem je zvýšit možnou bezpečnostní ochranu zaměstnanců na pracovišti a modernizace technického zabezpečení jednotlivých objektů.

12.4 Kybernetická bezpečnost

Veškerá činnost v oblasti kybernetické bezpečnosti je provázána se zajištěním informační bezpečnosti FS, zejména prostřednictvím zabezpečení jak tzv. CIA triády (důvěrnosti, integrity a dostupnosti) informací, tak i garancí tzv. Parkeriánského hexadu (původní CIA + Possession, Utility, Authenticity).

Základním legislativním rámcem pro tuto oblast je pak zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, a vyhláška č. 82/2018 Sb. o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat. V roce 2021 pak byl v rámci FS vypracován základní interní akt řízení upravující oblast informační a kybernetické bezpečnosti, kterým je Směrnice pro Řízení informační bezpečnosti.

I v roce 2021 se pak příslušné útvary soustředily zejména na mitigaci nálezů z kontrol Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, které proběhly v minulých letech.

13. Vztahy s veřejností

13.1 Péče o vztahy s veřejností

FS v roce 2021 nadále kladla s ohledem na epidemii důraz na zvýšení povědomí veřejnosti o možnostech elektronické komunikace. Vzhledem k pokračující krizové situaci bylo nutné, aby FS zajistila veřejnosti plný informační servis. Zásadními body byly rychlé informace, které se týkaly organizačních změn – o úředních hodinách a provozu finančních úřadů, poskytování kompenzačních bonusů, informací o generálních pardonech a liberačních balíčcích, elektronické komunikaci s FS nebo paušální dani. Intenzivně se využívaly profily FS na sociálních sítích, zejména Facebook, Twitter, Instagram a LinkedIn, které v roce 2021 nadále patřily k velmi využívaným zdrojům informací pro veřejnost. FS spustila pro veřejnost v průběhu roku 2021 novou webovou stránku s vizualizací vybraných datových sad otevřených dat, tzv. opendat, a v listopadu 2021 novou podobu svého hlavního informačního webu www.financnisprava.cz, který zohledňuje aktuální vizuální trendy, splňuje moderní bezpečnostní požadavky a klade důraz na to, aby se uživatel na webu jednoduše orientoval. Epidemie COVID-19 měla dopad na přímou komunikaci a omezila činnosti FS na seminářích, konferencích, veletrzích i přednáškách. Zástupci médií byli o aktualitách informováni tiskovými zprávami, novinkami na webu FS nebo na sociálních sítích, ze kterých čerpali pravidelně zveřejňované informace a statistiky.

Dotazy veřejnosti

OFS písemně odpověděly na tisíce položených odborných dotazů. Podíl na zodpovídání dotazů veřejnosti měla i ePodpora – technická podpora aplikací Daňového portálu a informační zdroj pro poplatníky. FS i nadále využívá v rámci podpory informovanosti speciální infolinku FS. Tato linka s monitorovanými telefonáty byla v roce 2021 využita zejména jako platforma pro telefonické dotazy k informování veřejnosti o kompenzačních bonusech, paušální dani a liberačních balíčcích. V roce 2021 bylo přijato celkem 37 578 hovorů. Nejvíce hovorů bylo zaznamenáno v březnu a dubnu a to s ohledem na přijímání žádostí o kompenzační bonus a spuštění modernizovaného portálu MOJE daně. Další dotazy v průběhu roku 2021 kladli i zástupci médií. Tiskové oddělení GŘ za rok 2021 zodpovědělo 223 novinářských dotazů a vydalo 37 tiskových zpráv. Novináři se ve svých dotazech soustředili zejména na všechny typy kompenzačních bonusů, liberační balíčky, elektronickou evidenci tržeb, paušální daň, počty daňových přiznání a Online finanční úřad.

Online finanční úřad

MF a FS na konci února 2021 spustily Online finanční úřad dostupný ze stránky www.mojedane.cz. Jedná se o modernizovanou Daňovou informační schránku (DIS+), ve které si každý daňový subjekt přes jedno přihlášení vyřeší daňové povinnosti své nebo svých firem,

aniž by musel kamkoliv chodit. Stačí mít například občanský průkaz s čipem, mobilní klíč eGovernmentu nebo internetové bankovníctví u některé z bank, která již nabízí bankovní identitu. Zachováno zůstává přihlášení přes datovou schránku nebo je možné přístupové údaje vyzvednout na finančním úřadě. Online finanční úřad nabízí veřejnosti moderní, jednoduché a především online řešení daňových povinností.

Kompenzační bonus

V souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti kvůli koronavirové krizi, pokračovalo MF spolu s FS s programem přímé podpory pro podnikatele ekonomicky zasažené pandemií COVID-19. Žadatelé mohli žádost o kompenzační bonus mimo jiné vyplnit jednoduše online ve webové aplikaci dostupné na webových stránkách FS. FS vyřídila tisíce dotazů veřejnosti ke kompenzačnímu bonusu, ať už prostřednictvím e-mailu, infolinky nebo sociálních sítí. FS vyplatila žadatelům o kompenzační bonus v roce 2021 více než 19 mld. Kč a vyřídila více než 580 tisíc žádostí. Průběžné statistiky vyřízených žádostí a objemy vyplacených částek FS pravidelně zveřejňovala na sociálních sítích. Tyto informace si pak přebírala média, především ČTK.

Paušální daň

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR v roce 2020 schválila návrh na zavedení institutu paušální daně pro živnostníky a podnikatele z řad OSVČ. Ke konci roku 2021 evidovala FS od podnikatelů necelých 84 tisíc podaných oznámení ke vstupu do paušálního režimu. Pro vyplnění formuláře vytvořila FS interaktivní webovou aplikaci, která usnadnila proces vyplňování žádosti.

Ocenění právnických osob

MF a GFŘ uspořádaly v roce 2021 již 19. ročník vyhlášení nejvýznamnějších plátců DPPO. Zástupci těchto společností převzali v prostorách Břevnovského kláštera ocenění v podobě broušené skleněné plakety z rukou ministryně financí a generální ředitelky GFŘ.

Průzkum veřejného mínění

Společnost MEDIAN provedla pro FS průzkum veřejného mínění na téma „Spokojenost s činností FS“. Většina dotázaných má s FS dobré zkušenosti a je s jejím fungováním převážně spokojena. Průzkum spokojenosti probíhal v říjnu 2021 mezi 803 respondenty, kteří jsou občany ČR staršími 18 let a mají nebo měli v posledních pěti letech zkušenosti s FS a s plněním daňových povinností. Z provedeného průzkumu vyplývá, že 88 % respondentů by charakterizovalo FS jako profesionální a 77 % respondentů jako důvěryhodnou instituci.

FS si nechává zpracovávat průzkumy veřejného mínění od roku 2018 a s ohledem na jejich výsledky se snaží analyzovat a zlepšovat svoji činnost. Jedním ze sledovaných ukazatelů je i spokojenost veřejnosti s hlavním informačním webem www.financnisprava.cz

Charita

V roce 2021 uspořádala FS další ročník pravidelné velmi úspěšné dobročinné akce „Pomáháme svým kolegům“. Společný projekt FS a nadace Konta Bariéry měl za cíl podpořit vlastní zaměstnance FS nebo jejich příbuzné, kteří mají zdravotní handicap, nebo se nalézají v tíživé ekonomické situaci. Zaměstnanci FS přispěli v rámci celé republiky během dvou a půl měsíců částkou 1 188 040 Kč.

FS se charitativní činnosti věnuje již od roku 2014. Od té doby připravila více než 10 charitativních projektů a všechny byly velice úspěšné. Mezi zaměstnanci se v celé republice na přelomu roku 2021/2022 vybralo více než 4 mil. Kč.

13.2 Svobodný přístup k informacím

Podle § 5 ZSPI zveřejňují jednotlivé OFS, jakožto povinné subjekty, informace dané zákonem a příslušnou vyhláškou. Dle § 18 ZSPI zveřejňují jednotlivé úřady své výroční zprávy. V tomto dokumentu pak naleznete zákonem požadované počty podání za minulý rok, viz **Tabulka č. 78**. V porovnání s rokem 2020 je počet žádostí srovnatelný (v roce 2020 bylo podáno 370 žádostí), došlo k nárůstu odložených žádostí o téměř polovinu (v roce 2020 bylo odloženo 31 žádostí), je zde zřetelný pokles vydaných rozhodnutí o odmítnutí či částečném odmítnutí žádosti (v roce 2020 bylo vydáno celkem 78 rozhodnutí o odmítnutí či částečném odmítnutí žádosti). Snížil se celkový počet stížností na postup povinných orgánů (v roce 2020 bylo podáno 22 stížností).

Tabulka č. 78: Počet poskytnutých informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím za rok 2021

Počet	FÚ	OFŘ	GFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	203	19	140	362
Odložených žádostí o informaci	32	10	17	59
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	32	0	2	34
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	13	11	3	27
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti	10	0	2	12
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	3	3	1	7
Podaných stížností	8	1	4	13

13.3 Ochrana osobních údajů

Tabulka č. 79: Počet uplatněných žádostí subjektů údajů dle obecného nařízení o ochraně osobních údajů za rok 2021

Počet	FÚ	GFŘ	OFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informace a přístup k osobním údajům	20	5		25
Podaných žádostí o opravu osobních údajů		1		1
Podaných žádostí o výmaz osobních údajů	2	2		4

Počet	FÚ	OFŘ	GFR	CELKEM
Podaných žádostí o omezení zpracování osobních údajů				
Podaných žádostí o přenositelnost osobních údajů				
Podaných námitek proti zpracování osobních údajů	2			2
Podaných stížností na zpracování osobních údajů	5	1		6
CELKEM	29	9		38

V roce 2021 eviduje FS enormní nárůst žádostí subjektů údajů. Žádostí je trojnásobek oproti roku 2020. Jde o nárůst zejména v oblasti žádostí o informace ke zpracování osobních údajů, ale i podaných stížností a námitek proti zpracování osobních údajů. Rovněž je veden jeden soudní spor se vztahem k ochraně osobních údajů. Tento vývoj je pravděpodobně způsoben vyšším zájmem daňových subjektů, ale i zaměstnanců, o zpracování svých osobních údajů.

Nebyla uplatněna žádná žádost o přenositelnost osobních údajů a omezení zpracování osobních údajů, což koresponduje s činnostmi, které FS vykonává a vůči nimž tato práva nelze uplatnit.

FS informuje subjekty údajů o zpracování osobních údajů na svých internetových stránkách a úředních deskách jednotlivých OFS. Zaměstnanci jsou informováni o zpracování osobních údajů na Intranetu FS. Zvláštní důraz je kladen na informování zaměstnanců v souvislosti s pandemií onemocnění COVID-19.

Na základě uplatněných žádostí dochází k vyhodnocení souladu vykonávaných činností s GDPR, což umožňuje zlepšování služeb poskytovaných veřejnosti.

14. Závěr

Finanční správa v roce 2021 důsledně naplňovala svou agendu a s ohledem na epidemiologickou situaci kladla důraz na zvýšení povědomí veřejnosti o možnostech elektronické komunikace. Vzhledem k pokračující krizové situaci bylo nutné, aby FS zajistila veřejnosti plný informační servis a v této souvislosti i v rámci potřebné digitalizace státní správy a klientského přístupu FS k daňovým subjektům docházelo k úpravám a rozvoji elektronických služeb. V únoru 2021 byl uveden do provozu nový portál MOJE daně, který prezentuje uživatelům tzv. Online finanční úřad s modernizovanou DIS+. Změny byly promítnuty i do dalších aplikací, např. aplikace Elektronická podání pro FS. Výraznou změnou prošla i grafická podoba stránek www.financnisprava.cz a napomohla zvýšení přehlednosti zveřejňovaných informací s respektem k moderním trendům.

Finanční správa se významnou měrou podílela na zmírnění dopadů pandemie COVID-19, pokračovala ve správě rozsáhlé agendy kompenzačních bonusů a za rok 2021 vyplatila přes 19 mld. Kč této formy podpory, ve které bude v roce 2022 pokračovat.

V souvislosti s rozšiřováním možností elektronické komunikace s FS byly také vytvořeny nové webové formuláře pro veřejnost (např. žádosti o kompenzační bonus) a byl spuštěn informační systém ReD (Registr Dotací), který nahradil systém CEDR III.

V roce 2022 bude FS pokračovat v úpravách nejen metodických postupů, ale i v realizaci novelizovaných ustanovení do ADIS v souvislosti s legislativou, převádění dalších EPO formulářů do technologie EPO3 a posilování bezpečnostních prvků webových aplikací, včetně zvýšení ochrany osobních údajů. Aplikace portálu MOJE daně budou i nadále modernizovány a upravovány dle potřeb a požadavků uživatelů.

S ohledem na institut paušální daně, který je úzce propojen kooperací s VZP a s ČSSZ, budou realizovány další kroky vedoucí k cílovému řešení ve vztahu k propojení služeb v rámci komunikace s těmito institucemi. V této souvislosti budou aktualizovány i informace pro veřejnost. V oblasti evidence tržeb by mělo být v průběhu roku 2022 rovněž rozhodnuto o její existenci.

Rok 2022 bude pro FS stále ještě ve znamení doznívající pandemie COVID-19. Tato významným způsobem zasahuje do všech personálních činností a nutí FS k přizpůsobení zavedených postupů dané situaci, ať již v oblasti vzdělávání zaměstnanců zvýšením počtu e-learningových nebo online kurzů či zvýšením počtu případů, kdy je zaměstnancům v odůvodněných případech povolován výkon služby, resp. práce z domova, tzv. home office, případně dochází k dalším úpravám výkonu služby, resp. práce zaměstnanců FS, a přijímání souvisejících opatření. FS se také bude vyrovnávat s dalším snížením počtu systemizovaných míst v důsledku zrušení daně z nabytí nemovitých věcí a postupnému útlumu této agendy. Zároveň bude nutné vypořádat se i s fluktuací zaměstnanců ať již z důvodu plánovaných odchodů či rušených míst, a to s vazbou na rozpočet a vyplacení nároků při skončení

služebního či pracovního poměru, tak i v oblasti výběrových řízení na neobsazená místa. V posledním čtvrtletí roku 2022 proběhne pravidelné hodnocení zaměstnanců FS, které zahrnuje téměř všechny státní zaměstnance a zaměstnance v pracovním poměru zařazené v OFS.

V průběhu roku 2022 budou realizována první opatření v souladu se strategií FS, která zohledňuje již trvající postupnou přeměnu FS s důrazem na digitalizaci, komunikaci s veřejností či zjednodušení placení daní. V rámci páteřního projektu realizace nového systému pro správu daní bude připravena architektonická podoba nového systému a budou probíhat práce například na vybraných komponentách nového daňového informačního systému.

Mezi priority při správě daní i nadále náleží efektivní výběr daní a vymáhání daňových nedoplatků včetně rozvíjení podpory pro FÚ, a to jak v oblasti metodické, tak i v oblasti technické, např. formou pravidelných automatizovaných přehledů o provedených a dalších možných vymáhacích postupech vůči dlužníkům.

SEZNAM ZKRATEK

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ANET	Docházkový systém
APED	Aplikace Elektronických Dražeb
AVIS ^{ME}	Automatizovaný vnitřní informační systém
CS	Celní správa České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
DHH	Daň z hazardních her
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
DSL	Daň silniční
EDA	Evidence daní
EPO	Elektronické podání písemností
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FAÚ	Finanční analytický úřad
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fyzická osoba
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
FZ	Finanční zpravodaj
GATCA	Global Account Tax Compliance Act
GDPR	General Data Protection Regulation
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ICT	Informační a komunikační technologie
IOSS	Import One Stop Shop
IOTA	Evropská organizace daňových správ
KB	Kompenzační bonus
KS	Krajský soud
Kobra	Daňová Kobra
LPH	Loterie a jiné podobné hry
MF	Ministerstvo financí
MLC	Souběžná (multilaterální) kontrola
MOSS	Mini One Stop Shop

MTZ	Materiálně technické zabezpečení
nDIS	Nový Daňový informační systém
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSS	Nejvyšší správní soud České republiky
OČR	Ošetřování člena rodiny
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
ODÚ	Osobní daňový účet
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny a slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
OFŘ	Odvolací finanční ředitelství
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
PČR	Policie České republiky
PD	Paušální daň z příjmů fyzických osob
PO	Právnícká osoba
POP	Postup k odstranění pochybností
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
TrZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů
ÚP	Územní pracoviště
ÚS	Ústavní soud České republiky
VIES	VAT Information Exchange Systém
VZP	Všeobecná zdravotní pojišťovna
ZC	Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů
ZDHH	Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZDSL	Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
ZKB 1	Zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 pro rok 2021
ZKB 2	Zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021
ZLPH	Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
ZoET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů
ZO	Zdaňovací období
ZOS	Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

ZRP	Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
ZS/PU	Zúčtovací symbol/Priorita úhrady
ZSPI	Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
ZSS	Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů